

5. Zestawienie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z różnych źródeł zagranicznych i wydatków nimi finansowanych

Środki bezzwrotne pochodzące z różnych źródeł zagranicznych, tj. uzyskane na podstawie:

- dwustronnych umów międzyrządowych,
- Memorandum of Understanding z 21.08.1997 r. zawartym ze Wspólnotami Europejskimi (następnie z Komisją Europejską, z wyłączeniem środków z programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej, tj. funduszy: PHARE, SAPARD, ISPA),
- a także z Międzynarodowych Instytucji Finansowych,

są wydatkowane na cele i zgodnie z procedurami przewidzianymi przez dawcę.

Do pomocy bezzwrotnej z różnych źródeł zagranicznych zaliczane są tzw. Counterpart Funds (CPF). Źródłem tych środków była sprzedaż na rynku krajowym towarów ze Wspólnoty Europejskiej, płatności za usługi ze Wspólnoty Europejskiej lub zwrot kredytów udzielonych z linii kredytowych finansowanych z kapitału pochodzącego ze Wspólnoty Europejskiej.

Zestawienie środków bezzwrotnych pochodzących ze źródeł zagranicznych znajduje się w projekcie ustawy budżetowej w załączniku nr 7.

6. Wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej

Stosownie do postanowień art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (Dz.U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267, Nr 213, poz.1802 i Nr 214, poz. 1805 oraz z 2003 r. Nr.149, poz. 1454, Nr 166, poz. 1609, Nr.179, poz.1750, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2256) - Rada Ministrów przedłożyła Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych propozycję średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na 2005 r. w wysokości 102,8%, tj. na poziomie wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2005 r., prognozowane zatrudnienie ogółem w państwowej sferze budżetowej na 2005 r. oraz przewidywane wykonanie wynagrodzeń z roku 2004 dla pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń z podziałem na formy organizacyjno-prawne oraz działy. Wraz z tą propozycją przedłożyła także informacje dotyczące wstępnych prognoz na rok 2005 o:

- wzroście realnym produktu krajowego brutto - 5,0%,
- wzroście cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem - 2,8%,
- przyroście wynagrodzeń w gospodarce narodowej – 6,3%,
w tym w sektorze przedsiębiorstw – 6,7%,
- przeciętnym zatrudnieniu w gospodarce narodowej – 8.581 tys. osób,
- stopie bezrobocia na koniec roku – 17,9%,
- zatrudnieniu ogółem w państwowej sferze budżetowej - 679.654 osób.

Rada Ministrów do projektu ustawy budżetowej na rok 2005 przyjęła średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości 103,0%. Zmiana wskaźnika wzrostu wynagrodzeń nastąpiła w związku z podwyższeniem prognozowanego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem.

W projekcie ustawy budżetowej na 2005 r. zostały ujęte następujące podstawowe wielkości charakteryzujące wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej:

- 1) dla państwowych jednostek budżetowych w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz na poszczególne grupy osób:
 - kwoty wynagrodzeń (łącznie z podwyżką od dnia 1 stycznia 2005 r.) i limity zatrudnienia dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,

- kwoty wynagrodzeń (łącznie z podwyżką od dnia 1 stycznia 2005 r.) dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (bez osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, członków korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, pracowników Rządowego Centrum Legislacji, ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, asesorów i aplikantów prokuratorskich, funkcjonariuszy Służby Celnej, sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, prokuratorów oraz żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy),

2) kwoty bazowe stanowiące podstawę do określenia wynagrodzeń dla:

- osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – w wysokości 1.701,22 zł,
- członków korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, pracowników Rządowego Centrum Legislacji, ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, asesorów i aplikantów prokuratorskich, funkcjonariuszy Służby Celnej – w wysokości 1.769,26 zł,
- sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej i prokuratorów – w wysokości 1.438,27 zł,
- żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy – w wysokości 1.438,27 zł,

Wyżej wymienione kwoty bazowe wynikają ze zwaloryzowania kwot bazowych przyjętych na 2004 r. średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w wysokości 103,0%.

Podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej nastąpi od dnia 1 stycznia 2005 r.

Środki na podwyżki wynagrodzeń zostały zaplanowane w budżetach właściwych dysponentów części budżetowych.

Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych wynoszą łącznie z rezerwami celowymi 16.879.147 tys. zł (bez składek na ubezpieczenia społeczne i na Fundusz Pracy).

Limit zatrudnienia w państwowych jednostkach budżetowych wynosi 396.317 osób (tj. z załącznika nr 12 do projektu ustawy budżetowej – 377.187 osób i z załącznika nr 13 do projektu ustawy budżetowej – 19.130 osób).

Limit ten, zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014 z późniejszymi zmianami) obejmuje również osoby nieobjęte przepisami ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r.

Dane odnośnie do państwowych jednostek budżetowych objętych przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., dotyczące:

- kwot wynagrodzeń i limitów zatrudnienia dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- kwot wynagrodzeń dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,

zawarte są w załączniku nr 12 do projektu ustawy budżetowej. Prezentowane są one w podziale na poszczególne grupy pracownicze, części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków. Przy czym limity zatrudnienia ustala się łącznie dla sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, prokuratorów, asesorów i aplikantów prokuratorskich.

Limity zatrudnienia dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, zatrudnionych w urzędach organów władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa, sądach i trybunałach, wymienionych w art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych oraz w placówkach zagranicznych - określa załącznik nr 13.

7. Państwowe fundusze celowe

W rozdziale tym przedstawione zostało omówienie planów finansowych funduszy celowych prezentowanych w załączniku nr 5 do projektu ustawy budżetowej.

W 2005 r. przychody funduszy zaplanowano w wysokości 141.846.941 tys. zł.

Dotacja z budżetu państwa dla funduszy planowana w wysokości 33.947.320 tys. zł stanowi 23,9% przychodów ogółem.

Najwyższą dotację otrzyma Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, a jej udział w przychodach tego funduszu wyniesie 16,7%. Udział dotacji na uzupełnienie dochodów Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniesie 87,3% jego przychodów.

Dotacja z budżetu państwa dla tych dwóch funduszy stanowi 96,9% dotacji zaplanowanej dla wszystkich funduszy celowych. Planowane na 2005 r. wydatki funduszy celowych w wysokości 142.500.657 tys. zł stanowią 15,0% w relacji do prognozowanego produktu krajowego brutto na 2005 r.

Plan przychodów i rozchodów na 2005 r. poszczególnych funduszy przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Przychody	w tys. zł	
		w tym: Dotacja z budżetu	Wydatki
1	2	3	4
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	111.938.842	18.646.320	112.557.559
Fundusz Emerytalno-Rentowy KRUS	16.330.232	14.250.000	16.418.005
Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	25.786		26.705
Fundusz Administracyjny	493.119		502.547
Fundusz Pracy	6.867.000		6.547.000
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	319.478		82.134
Państwowy Fundusz Kombatantów	71.002	71.000	2.302
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3.080.612	980.000	3.058.332
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	745.000		807.180
Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	18.568		18.541
Państwowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	197.132		266.207
Fundusz Promocji Twórczości	800		870
Fundusz Nauki i Technologii Polskiej	113.361		113.361
Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów	11.700		25.877
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	493.508		493.508
Fundusz Promocji Kultury	122.000		122.000
Fundusz Reprywatyzacji	182.077		620.000
Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców	862.760		862.760
Fundusz Skarbu Państwa	156.761		155.866
Fundusz Wsparcia Policji	700		700

1	2	3	4
Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego	1.000		1.000
Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	74.550		77.050
Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej	9.030		8.830
Fundusz Rozwoju Przywiązanych Zakładów Pracy	1.410		1.810
Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych	96.513		96.513
Razem ¹	141.846.941	33.947.320	142.500.657

¹ Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami

7.1. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych został utworzony na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Dysponentem FUS jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych będący państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną.

Przy konstrukcji projektu planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2005 przyjęto, że:

- 1) kwota refundacji z tytułu przekazania składek do OFE wyniesie 11.293.791 tys. zł. W budżecie państwa planowana na 2005 r. kwota refundacji składek do OFE obciąża rozchody budżetu państwa,
- 2) w roku 2005 nie zostanie przeprowadzona waloryzacja emerytur i rent pracowniczych (oraz pochodnych). Zgodnie z uchwaloną przez Sejm RP ustawą z dnia 16 lipca 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytury i renty będą podlegały waloryzacji od miesiąca marca roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, w którym skumulowany wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za kolejne lata osiągnie poziom co najmniej 105%,
- 3) wprowadzone zostaną działania przewidziane w „Programie uporządkowania i ograniczenia wydatków publicznych” w zakresie zmiany wysokości składek opłacanych przez osoby prowadzące działalność gospodarczą, uszczelnienia systemu ubezpieczeń społecznych, zmiany zasad zmniejszania i zawieszania świadczeń emerytalno-rentowych w przypadku osiągania przychodów przez świadczeniobiorców oraz nastąpi racjonalizacja w wypłatach zasiłków chorobowych,
- 4) przeciętna miesięczna liczba emerytur i rent wyniesie 7.227 tys.,
- 5) wysokość odpisu na Fundusz Rezerwy Demograficznej wyniesie w 2005 r. 0,20% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne; oznacza to że w roku 2005

zostanie przekazana do FRD część składki emerytalnej w wysokości wyższej niż w 2004 r. o 0,05% - zgodnie z zasadą podwyższania wymiaru ustaloną w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych,

- 6) wskaźnik ściągłości składek ukształtuje się na poziomie 98,4%,
- 7) odpis na działalność Zakładu wyniesie 3.340.000 tys. zł.

Przy tych założeniach wydatki FUS w 2005 r. oszacowano na 112.557.559 tys. zł.

W planowanej kwocie wydatków Funduszu na 2005 r., w łącznej wysokości 112.557.559 tys. zł, uwzględniono utworzenie rezerw na należności nieściągalne (składki i odsetki od składek) na kwotę 1.954.418 tys. zł. Planowana kwota rezerw jest jedynie zapisem księgowym nie mającym charakteru pieniężnego, tzn. nie ma wpływu na wydatki kasowe Funduszu. Obowiązek aktualizacji wartości należności Funduszu (z tytułu składek od płatników i odsetek od tych składek) wynika z przepisów o rachunkowości.

Podstawową pozycję wydatków Funduszu w kwocie 98.109.510 tys. zł (tj. 87,2% wszystkich wydatków) stanowią wypłaty emerytur i rent.

Wypłaty zasiłków i pozostałych świadczeń obejmujących: zasiłki chorobowe, opiekuńcze, macierzyńskie, pogrzebowe itp. szacuje się na 8.484.132 tys. zł.

Zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych ze środków FUS finansowane są odpisy stanowiące przychody Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Odpis z funduszy FUS ustala się na kwotę 3.340.000 tys. zł. Zakład z uzyskiwanych przychodów pokrywa m.in. koszty działalności bieżącej ZUS (wydatki na wynagrodzenia, zakup towarów i usług) i wydatki inwestycyjne.

Koszty obsługi kredytów bankowych planuje się na kwotę 523.759 tys. zł.

Przychody własne (wpływy) Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze składek na ubezpieczenie społeczne oszacowano na 80.181.526 tys. zł.

Przychody Funduszu stanowiące refundację z tytułu przekazania składek do OFE zaplanowano w wysokości 11.293.791 tys. zł, a pozostałe przychody własne Funduszu planuje się na kwotę 536.181 tys. zł.

Biorąc pod uwagę planowane w 2005 r. łączne przychody FUS obejmujące wpływy składek, refundację składek przekazanych do OFE i inne przychody, w wysokości 92.011.498 tys. zł oraz uwzględniając przewidywane wydatki na świadczenia, kwotę odpisu

na działalność ZUS - dotację z budżetu do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zaplanowano na 18.646.320 tys. zł.

Dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 18.646.320 tys. zł przeznaczona jest na:

- sfinansowanie wypłat świadczeń zleconych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do realizacji,
- dotację uzupełniającą, wynikającą z ustawowo zapisanej gwarancji państwa wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

7.2. Fundusz Emerytalno-Rentowy

Ubezpieczenia społeczne dla rolników reguluje ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Ustawa powołała następujące fundusze: emerytalno-rentowy, administracyjny, prewencji i rehabilitacji, składkowy oraz rezerwowy. Funduszami dysponuje Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego będący centralnym organem administracji państwowej, podległym Ministrowi Polityki Społecznej.

Fundusz Prewencji i Rehabilitacji oraz Fundusz Administracyjny omówiono w dalszej części rozdziału.

Podstawowym funduszem powołanym ww. ustawą jest Fundusz Emerytalno-Rentowy, z którego pokrywa się wydatki na:

- świadczenia pieniężne z ubezpieczenia emerytalno-rentowego (emerytury, renty, zasiłki pogrzebowe, dodatki do emerytur i rent),
- świadczenia zlecone KRUS-owi do wypłaty (np. renty kombatanckie, dodatki kombatanckie, ryczałty energetyczne itp.),
- odpis na koszty działalności KRUS,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników i domowników.

Dochodami tego funduszu są przede wszystkim:

- składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe,
- dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone na:

- a) wypłatę świadczeń zleczanych do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; w ramach dotacji celowej z budżetu państwa finansowane są dodatki dla żołnierzy - górników, świadczenia dla osób deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR oraz świadczenia dla kombatantów (renty kombatanckie, dodatki kombatanckie, dodatki kompensacyjne ryczałty energetyczne, zasiłki pogrzebowe po kombatantach, odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczeń),
 - b) opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne dla rolników i domowników oraz emerytów i rencistów nie będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- dotacja uzupełniająca z budżetu państwa, wynikająca z ustawowo zapisanej gwarancji państwa na wypłatę świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Przychody własne Funduszu Emerytalno-Rentowego według wpływów szacuje się w 2005 r. w wysokości 2.052.655 tys. zł, w tym 2.016.455 tys. zł stanowią wpływy ze składek od rolników (98,2%). W planie na 2005 r. uwzględniono efekty zmiany zasad opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i powiązania wysokości opłacanej składki z dochodowością gospodarstwa rolnego.

Wydatki Funduszu Emerytalno-Rentowego w 2005 r. ukształtują się na poziomie 16.418.005 tys. zł.

Podstawową pozycję w planie wydatków Funduszu stanowią emerytury i renty. Wydatki na ten cel wyniosą 13.447.688 tys. zł, tj. 81,9 % wydatków Funduszu.

Przy kalkulacji wydatków na emerytury i renty przyjęto następujące założenia:

- 1) przeciętna miesięczna liczba emerytur i rent wyniesie w 2005 r. 1.665,3 tys., co oznacza spadek liczby świadczeń o 47,2 tys. (o 2,8%) w porównaniu z 2004 r.,
- 2) nie będzie waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych.

Przeciętne rolne świadczenie emerytalno-rentowe finansowane z FER (bez tzw. świadczeń zbiegowych) wyniesie 641,97 zł.

Na pozostałe świadczenia (dodatki kombatanckie, dodatki kompensacyjne, ryczałty energetyczne, zasiłki pogrzebowe, dodatki dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnionych w kopalniach, dodatki dla osób deportowanych do pracy przymusowej na teren III Rzeszy i ZSRR) planuje się wydatki w kwocie 813.080 tys. zł, co stanowi 5,0 % wydatków ogółem Funduszu.

Na wydatki bieżące (odpis na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, koszty obsługi świadczeń dla kombatantów oraz koszty obsługi dodatków górniczych i za pracę przymusową) przeznaczono kwotę 384.839 tys. zł, tj. 2,3 % wydatków ogółem Funduszu.

W wydatkach Funduszu przewidziano ponadto kwotę 1.772.398 tys. zł na opłacenie, podlegających finansowaniu z budżetu państwa, składek do Narodowego Funduszu Zdrowia na ubezpieczenie zdrowotne rolników.

Uwzględniając przychody własne Funduszu oraz planowane na 2005 r. wydatki, niezbędną dotację z budżetu państwa oszacowano na 14.250.000 tys. zł.

7.3. Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników Fundusz Prewencji i Rehabilitacji jest przeznaczony na finansowanie kosztów przekwalifikowania zawodowego rencisty w okresie pobierania renty rolniczej szkoleniowej i kosztów rzeczowych realizacji zadań Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym oraz finansowaniu działań na rzecz pomocy ubezpieczonym i osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, ale rokującą jej odzyskanie w wyniku leczenia i rehabilitacji, albo zagrożonym całkowitą niezdolnością do pracy w gospodarstwie rolnym.

Ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004 r. Nr 91, poz. 873) wprowadza od 1 stycznia 2005 r. zmiany w zasadach finansowania Funduszu Prewencji i Rehabilitacji. Począwszy od stycznia 2005 r. Fundusz ten będzie tworzony z odpisu od Funduszu Składowego, w wysokości do 5% planowanych wydatków z tego Funduszu (dotychczas w wysokości 1%), oraz dotacji z budżetu państwa, a w razie powstania niedoboru środków na tym Funduszu niedobór ten pokryty będzie ze środków Funduszu Składowego. Ponadto od 2005 r. z Funduszu nie będą finansowane bezpośrednio koszty osobowe.

Przychody Funduszu Prewencji i Rehabilitacji wyniosą w 2005 r. 25.786 tys. zł, w tym 25.700 tys. zł (99,7% przychodów) stanowić będzie odpis z Funduszu Składowego. W 2005 r. nie przewidziano dotacji z budżetu państwa do tego Funduszu.

W wyniku przesunięcia wydatków płacowych z Funduszu Prewencji i Rehabilitacji do Funduszu Administracyjnego wydatki Funduszu w 2005 r. zmniejszą się i wyniosą według planu 26.705 tys. zł (o 8.548 tys. zł mniej w porównaniu z przewidywanym wykonaniem za

rok 2004). Szacuje się, że wydatki bieżące w 2005 r. ukształtują się na poziomie 26.053 tys. zł, a wydatki inwestycyjne na poziomie 652 tys. zł.

7.4. Fundusz Administracyjny

Zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników Fundusz Administracyjny KRUS przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia, z wyjątkiem kosztów pokrywanych ze środków Funduszu Składkowego lub Funduszu Prewencji i Rehabilitacji. Ponadto ze środków Funduszu Administracyjnego finansowane są koszty obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

Ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004 r. Nr 91, poz. 873) wprowadza od 1 stycznia 2005 r. zmiany w zasadach finansowania Funduszu Administracyjnego. Począwszy od stycznia 2005 r. zwiększa się udział rolników w finansowaniu kosztów administracyjnych Kasy, bowiem odpis od Funduszu Składkowego ulega podwyższeniu do 9% planowanych wydatków Funduszu Składkowego. Ponadto od 2005 r. Fundusz Administracyjny przejmuje z Funduszu Prewencji i Rehabilitacji wydatki płacowe.

W razie powstania niedoboru Funduszu Administracyjnego, niedobór ten pokrywa się ze środków Funduszu Składkowego.

Przychody Funduszu Administracyjnego w 2005 r. planuje się w wysokości 493.119 tys. zł. (wzrost o 21.676 tys. zł w porównaniu do przewidywanego wykonania w 2004 r.). Podstawową pozycją przychodów (74,2%) jest odpis od Funduszu Emerytalno-Rentowego, wynoszący 366.000 tys. zł. Odpis ten jest wydatkiem Funduszu Emerytalno-Rentowego, a więc uwzględniając bardzo niski stopień samofinansowania tego Funduszu praktycznie stanowi dotację z budżetu państwa.

Odpis od Funduszu Składkowego, zaplanowano w wysokości 41.139 tys. zł. Pozostałe przychody obejmujące refundację przez ZUS kosztów obsługi tzw. świadczeń zbiegowych oraz refundację kosztów obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń dla kombatanów, a także koszty zwracane przez Narodowy Fundusz Zdrowia (za obsługę ubezpieczeń zdrowotnych rolników), wynosić będą 85.980 tys. zł.

Wydatki Funduszu Administracyjnego planuje się na poziomie 502.547 tys. zł. Są one wyższe od przewidywanego wykonania wydatków w 2004 r. o 17.815 tys. zł w wyniku przejścia przez Fundusz Administracyjny zobowiązań płacowych od Funduszu Prewencji i Rehabilitacji.

Wydatki Funduszu przeznaczone są na:

- 1) wydatki bieżące – 479.547 tys. zł,
- 2) wydatki inwestycyjne – 23.000 tys. zł.

Wydatki bieżące stanowią 95,4 % planowanych wydatków i przeznaczone będą głównie na sfinansowanie kosztów przekazywania świadczeń oraz wypłaty wynagrodzeń (z pochodnymi) dla zatrudnionych przez Kasę.

Wydatki inwestycyjne, na które zaplanowano kwotę 23.000 tys. zł stanowią 4,6% wszystkich wydatków Funduszu Administracyjnego.

7.5. Fundusz Pracy

Fundusz Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Stan funduszu na początek roku wyniesie (minus) 3.503.313 tys. zł, w tym: środki pieniężne 546.687 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów 4.300.000 tys. zł.

Przychody Funduszu Pracy zaplanowano w wysokości 6.867.000 tys. zł. Na przychody Funduszu Pracy składają się:

- składki płacone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki płacone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność – 6.260.000 tys. zł,
- środki z budżetu Unii Europejskiej, głównie z tytułu realizacji projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) – 457.000 tys. zł,
- pozostałe przychody własne Funduszu Pracy, przede wszystkim z tytułu odsetek od środków Funduszu Pracy znajdujących się na rachunkach bankowych, odsetek od udzielonych z Funduszu Pracy pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej lub utworzenie dodatkowych miejsc pracy, wpłat pracodawców z tytułu wydania zezwolenia na pracę cudzoziemców oraz zasądzonych grzywien z tytułu nieprzestrzegania przepisów ustawy – 150.000 tys. zł.

Wydatki Funduszu Pracy zaplanowano w wysokości 6.547.000 tys. zł.

Z Funduszu Pracy finansowane będą:

- 1) zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków – 3.610.000 tys. zł, z tego:
 - zasiłki dla bezrobotnych – 2.724.200 tys. zł; przyjęto, że wypłaconych zostanie średniorocznie 445 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość podstawowego zasiłku wyniesie 510,50 zł,
 - składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków dla bezrobotnych - 885.800 tys. zł,
- 2) dodatki aktywizacyjne – 240.000 tys. zł; przyjęto, że wypłaconych zostanie średniorocznie 100 tys. dodatków aktywizacyjnych osobom, które w okresie posiadania prawa do zasiłku dla bezrobotnych podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową; przeciętna wysokość dodatku aktywizacyjnego wyniesie 200 zł;
- 3) świadczenia integracyjne (przewidziane w ustawie o zatrudnieniu socjalnym) – 20.000 tys. zł; przyjęto, że wypłaconych zostanie średniorocznie ok. 4 tys. świadczeń, a przeciętne świadczenie wyniesie 410 zł;
- 4) aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – 2.070.000 tys. zł, z tego:
 - wydatki na szkolenie bezrobotnych oraz innych uprawnionych osób - 310.000 tys. zł z tego: stypendia szkoleniowe – 100.000 tys. zł (stypendia – 74.900 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne – 25.100 tys. zł), dodatki szkoleniowe - 40.000 tys. zł oraz koszty szkolenia - 170.000 tys. zł,
 - prace interwencyjne - 400.000 tys. zł (wynagrodzenia - 340.000 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne – 60.000 tys. zł),
 - roboty publiczne – 375.000 tys. zł (wynagrodzenia – 318.200 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne – 56.800 tys. zł),
 - wynagrodzenia młodocianych pracowników - 180.000 tys. zł (wynagrodzenia – 152.700 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne – 27.300 tys. zł),
 - aktywizacja zawodowa bezrobotnych do 25 lat - 610.000 tys. zł: wynagrodzenia – 169.700 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń – 30.300 tys. zł; stypendia - 314.500 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne od stypendiów - 92.500 tys. zł; refundacja składek rentowych i wypadkowych za absolwentów zatrudnianych oraz podejmujących po raz pierwszy działalność gospodarczą – 3.000 tys. zł,

- koszty tworzenia stanowisk pracy, podjęcia działalności gospodarczej oraz koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa – 150.000 tys. zł,
- koszty: dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia, opieki nad dzieckiem do lat siedmiu lub osobą zależną – 10.000 tys. zł,
- umorzenia pożyczek udzielonych osobom bezrobotnym i pracodawcom – 35.000 tys. zł.

Przewiduje się, że w 2005 r. różnymi formami aktywizacji zawodowej – finansowanymi z Funduszu Pracy – objętych zostanie ok. 700 tys. bezrobotnych.

Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, decyzję w sprawie wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, podejmują starostowie, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady zatrudnienia. A zatem faktyczna struktura wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu może odbiegać od planowanej.

- 5) opłaty z tytułu dokonywania wypłat zasiłków i świadczeń przez banki, koszty wysyłki wezwań i zawiadomień oraz komunikowania się głównie z bezrobotnymi i pracodawcami, koszty druku kart rejestracyjnych i innych druków, materiały biurowe, koszty rozwoju i eksploatacji systemu informatycznego organów zatrudnienia, koszty poboru składek przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, koszty poradnictwa zawodowego, badań, ekspertyz, funkcjonowania klubów pracy, badań lekarskich bezrobotnych, koszty partnerstwa lokalnego, koszty wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników wojewódzkich urzędów pracy realizujących zadania związane z SPO RZL, dodatki do wynagrodzeń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy posiadających określone przepisami kwalifikacje, składki na ubezpieczenia społeczne rolników, koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego, wynagrodzenia członków rad zatrudnienia oraz koszty szkolenia kadr publicznych służb zatrudnienia i kadr Ochotniczych Hufców Pracy – 267.000 tys. zł;
- 6) koszty obsługi bankowej i odsetki od kredytów zaciągniętych w latach 2002 – 2004 przez Fundusz Pracy - 300.000 tys. zł;
- 7) wydatki inwestycyjne związane z rozwojem systemu informatycznego oraz zakupem wyposażenia niezbędnego dla prowadzenia klubów pracy oraz orientacji i poradnictwa zawodowego - 40.000 tys. zł.

Plan Funduszu Pracy na 2005 r. został ustalony przy założeniu, że:

- wysokość obowiązkowych składek na Fundusz Pracy nie ulegnie zmianie i wyniesie 2,45%,
- spłacony zostanie kredyt zaciągnięty przez Fundusz Pracy w 2002 r. (300.000 tys. zł) i nie będą zaciągane nowe kredyty.

Na koniec 2005 r. stan funduszu wyniesie (minus) 3.183.313 tys. zł, w tym zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów 4.000.000 tys. zł.

7.6. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych utworzony został ustawą z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 85 z późn. zm.).

Stan Funduszu na początek 2005 r. zaplanowano w wysokości 2.302.833 tys. zł.

Przychody Funduszu planuje się w wysokości 319.478 tys. zł, z tego:

- 1) składka od pracodawców (0,15% podstawy) – 209.878 tys. zł,
- 2) pozostałe przychody – 109.600 tys. zł, z tego:
 - odsetki bankowe (bieżące i z lokat) – 8.200 tys. zł,
 - pozostałe odsetki – 100.000 tys. zł,
 - pozostałe przychody z innych tytułów – 1.400 tys. zł.

Wydatki Funduszu planuje się w wysokości 82.134 tys. zł, z tego:

- 1) wydatki bieżące (własne) – 81.644 tys. zł, z tego:
 - wynagrodzenia – 13.030 tys. zł,
 - pochodne od wynagrodzeń – 2.565 tys. zł,
 - pozostałe – 66.049 tys. zł, w tym:
 - koszty poboru składki – 1.049 tys. zł,
 - umorzenia – 58.000 tys. zł,
- 2) wydatki inwestycyjne – 490 tys. zł.

Wydatki Funduszu (pożyczki) na świadczenia pracownicze (transfery na rzecz ludności) powodują zwiększenie stanu należności i podlegają umorzeniu w szczególnych sytuacjach. Planuje się, że wyniosą 350.000 tys. zł, z następujących tytułów:

- 1) wynagrodzenia za pracę – 130.000 tys. zł,

- 2) wynagrodzenia za czas niezawinionego przestoju – 2.590 tys. zł,
- 3) wynagrodzenia za czas zwolnienia od pracy, za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy oraz z tytułu zasiłku chorobowego – 3.395 tys. zł,
- 4) wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego – 10.500 tys. zł,
- 5) odprawy pieniężne z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy – 173.225 tys. zł,
- 6) składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy i pracownika – 30.285 tys. zł,
- 7) pozostałe tytuły – 5 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2005 r. zaplanowano w wysokości 2.540.177 tys. zł.

Należne Funduszowi wpływy z tytułu wypłaconych świadczeń, uzyskiwane w wyniku spłaty należności przez pracodawców i windykacji, zaplanowano w wysokości 200.000 tys. zł.

7.7. Państwowy Fundusz Kombatantów

Państwowy Fundusz Kombatantów działa na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Planowany stan Funduszu na początek 2005 r. wynosi (minus) 68.428 tys. zł, z tego zobowiązania (minus) 68.558 tys. zł oraz środki pieniężne w wysokości 130 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowane w kwocie 71.002 tys. zł pochodzą z dotacji z budżetu państwa w wysokości 71.000 tys. zł i z odsetek bankowych w wysokości 2 tys. zł.

Wydatki Funduszu zaplanowane w kwocie 2.302 tys. zł przeznaczone są na:

- pomoc społeczną – 1.970 tys. zł,
- sfinansowanie kosztów opłat pocztowych i bankowych – 30 tys. zł,
- odsetki od nieuregulowanych zobowiązań na koniec 2004 r. naliczone do 31 stycznia 2005 r. oraz koszty postępowania sądowego – 302 tys. zł.

Na spłatę zobowiązań Funduszu zostanie przeznaczona kwota 68.558 tys. zł, z tego na spłatę zobowiązań wobec:

- dyrekcji okręgowych Poczty – refundacja zwolnień z abonamentowych opłat radiowo-telewizyjnych – 39.134 tys. zł,
- Raiffeisen Bank – refundacja ulg w opłatach za abonament telefoniczny oraz zwolnień z opłat za 20 telefonicznych jednostek licznikowych miesięcznie –29.029 tys. zł, a także odsetki od należności głównej naliczone do 31 grudnia 2004 r. – 395 tys. zł.

Planowany stan Funduszu na koniec 2005 r. wynosi 272 tys. zł.

7.8. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Przewiduje się, że stan Funduszu na początek 2005 roku wyniesie 758.264 tys. zł, w tym: środki pieniężne (z lokatami) – 183.679 tys. zł, papiery wartościowe Skarbu Państwa - 100.000 tys. zł, należności -1.039.719 tys. zł, w tym z tytułu udzielonych pożyczek – 173.537 tys. zł, zobowiązania – (minus) 160.000 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w wysokości 3.080.612 tys. zł, z tego:

- dotacja z budżetu państwa – 980.000 tys. zł, z tego: na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych – 895.000 tys. zł, na zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych – 85.000 tys. zł,
- środki otrzymane z Unii Europejskiej – 70.000 tys. zł, stanowiące refundację wydatków poniesionych ze środków własnych Funduszu na realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej oraz na wsparcie techniczne,
- wpłaty zakładów pracy – 1.917.624 tys. zł,
- przelewy redystrybucyjne (zwrot środków przekazanych w 2004 r. samorządom wojewódzkim i powiatowym na realizację zadań i pokrycie kosztów ich obsługi, niewykorzystanych do dnia 31 grudnia 2004 r.) – 20.000 tys. zł,
- pozostałe przychody – 92.988 tys. zł. Kwota ta uwzględnia:
 - wpływy z różnych tytułów – 56.767 tys. zł stanowiące różnicę pomiędzy planowanymi wpływami w wysokości 186.487 tys. zł (m.in. odpisanie uprzednio dokonanych

odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu pożyczek, odsetek od pożyczek, wpłat zakładów pracy na PFRON, przychody z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych pomniejszone o koszty sprzedaży i likwidacji środków trwałych, spisane zobowiązania PFRON wobec pracodawców, spłaty pożyczek zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej przez osoby niepełnosprawne) – a planowanymi w wysokości 129.720 tys. zł umorzeniami należności z tytułu wpłat pracodawców na PFRON oraz umorzonymi należnościami na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców,

- dywidendy i kwoty uzyskane ze zbycia praw majątkowych – (minus) 3.324 tys. zł; kwota ta obejmuje dywidendy, przychody ze sprzedaży akcji, udziałów, pomniejszone o koszty z tytułu sprzedaży akcji i udziałów oraz przychody z tytułu przejętych za wiarygodności udziałów i akcji pomniejszone o koszty z tytułu aktualizacji akcji i udziałów,
- inne przychody – 39.545 tys. zł, z tego: odsetki od nieterminowych wpłat zakładów pracy – 25.000 tys. zł, pozostałe odsetki – 12.000 tys. zł, wpływy ze zwrotów dotacji – 2.500 tys. zł. oraz dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych – 45 tys. zł.

Wydatki Funduszu zaplanowano w wysokości 3.058.332 tys. zł.

1. Na dotacje na realizację zadań bieżących przeznaczono – 1.820.353 tys. zł, z tego:
 - dla jednostek sektora finansów publicznych – 311.888 tys. zł, w tym na: zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych – 170.000 tys. zł, realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych – 74.000 tys. zł, realizację programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą – 59.651 tys. zł,
 - dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych – 1.508.465 tys. zł, w tym na: dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych 895.000 tys. zł, finansowanie części składki na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych zatrudnionych: w zakładach pracy chronionej i zakładach aktywności zawodowej, w zakładach pracy zatrudniających poniżej 25 osób w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, u pracodawcy zatrudniającego co najmniej 25 osób w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągającego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6% oraz

osób niepełnosprawnych podejmujących po raz pierwszy działalność gospodarczą – 370.000 tys. zł, realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych – 111.000 tys. zł, realizację programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą – 84.112 tys. zł.

2. Transfery na rzecz ludności zaplanowano w wysokości 113.670 tys. zł, w tym na: realizację programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą – 92.055 tys. zł, umorzenia pożyczek udzielonych osobom fizycznym w ramach programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą – 19.263 tys. zł.
3. Na wydatki bieżące zaplanowano – 220.890 tys. zł, z tego na: wynagrodzenia osobowe i agencyjno-prowizyjne – 42.022 tys. zł, w tym wynagrodzenia osobowe (przeciętne zatrudnienie 808 osób) – 42.018 tys. zł (przeciętne wynagrodzenie osobowe 4.333,50 zł), pochodne od wynagrodzeń – 8.671 tys. zł, odpis aktualizujący wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności – 148.500 tys. zł, pozostałe wydatki – 21.697 tys. zł.
4. Na wydatki inwestycyjne zaplanowano – 262.266 tys. zł, z tego:
 - wydatki inwestycyjne własne - 213 tys. zł, z przeznaczeniem na planowane roboty budowlano-montażowe w Biurze i Oddziałach PFRON,
 - zakupy inwestycyjne własne – 32.871 tys. zł z przeznaczeniem na zakupy wartości niematerialnych i prawnych z zakresu informatyzacji PFRON, w tym na zakupy systemów i licencji, m.in. modyfikacje Systemu Obsługi Dofinansowań SOD, System Informacji Zarządczej, system informatyczny na potrzeby zarządzania środkami pomocowymi Unii Europejskiej, nowy system do obsługi poboru wpłat (24.860 tys. zł), zakupy zestawów komputerowych i serwerów (6.160 tys. zł), uzupełnienie środków trwałych i wyposażenia w sprzęty biurowe w Biurze i Oddziałach PFRON, w tym na zakupy: nowej centrali telefonicznej, dwóch mikrobusów do przewozu osób niepełnosprawnych, jednego samochodu dostawczego, czterech samochodów osobowych w ramach wymiany środków transportu po pięciu latach użytkowania, kserokopiarek, drukarek i faksów (1.851 tys. zł),
 - dotacje inwestycyjne – 229.182 tys. zł. Z tej kwoty przeznacza się:
 - dla jednostek sektora finansów publicznych – 192.341 tys. zł, w tym głównie na: realizację działań wyrównujących różnice między regionami, w szczególności w jednostkach samorządu terytorialnego, na terenie których stopa bezrobocia jest wyższa niż 110% średniej stopy bezrobocia w kraju lub nie utworzono warsztatu terapii zajęciowej albo zakładu aktywności zawodowej

- 100.000 tys. zł, realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych – 65.000 tys. zł,
 - dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych – 36.841 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.
5. Przelewy redystrybucyjne w wysokości 641.153 tys. zł przeznacza się na: zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie – 60.000 tys. zł, zadania realizowane przez samorządy powiatowe – 565.515 tys. zł, koszty obsługi zadań realizowanych przez samorządy wojewódzkie – 1.500 tys. zł, koszty obsługi zadań realizowanych przez samorządy powiatowe – 14.138 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2005 roku będzie wynosił 799.658 tys. zł, w tym: środki pieniężne (z lokatami) – 109.473 tys. zł, papiery wartościowe Skarbu Państwa – 300.000 tys. zł, należności – 1.051.000 tys. zł, w tym należności z tytułu udzielonych pożyczek – 126.951 tys. zł, zobowiązania – (minus) 130.000 tys. zł.

7.9. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2005 r. będzie działał na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Przychody Narodowego Funduszu na 2005 r. zaplanowano w wysokości 745.000 tys. zł. Z kwoty tej przypada na:

- wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska - 363.000 tys. zł,
- wpłaty z tytułu opłat i kar naliczanych przez organy koncesyjne na podstawie prawa geologicznego i górniczego - 182.000 tys. zł,
- wpływy z tytułu opłaty produktowej – 7.000 tys. zł,
- wpływy z opłat rejestracyjnych za wydanie pozwolenia zintegrowanego – 400 tys. zł,
- wpływy z opłat, o których mowa w art. 142 ustawy – Prawo wodne – 1.600 tys. zł,
- pozostałe przychody - 191.000 tys. zł, w tym z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów - 158.000 tys. zł.

Wydatki NFOŚiGW na 2005 r. zaplanowano w kwocie 807.180 tys. zł. Zostaną one przeznaczone na:

- dotacje na realizację zadań bieżących - 104.450 tys. zł, tj. 12,9% planowanych wydatków ogółem, w tym dla jednostek sektora finansów publicznych 88.925 tys. zł,

- wydatki bieżące (własne) - 100.930 tys. zł, co stanowi 12,5% planowanych wydatków ogółem,
- wydatki inwestycyjne – 601.800 tys. zł, tj. 74,6% planowanych wydatków ogółem, w tym na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych 352.950 tys. zł, tj. 43,7% wydatków inwestycyjnych ogółem oraz 14.250 tys. zł na wydatki i zakupy inwestycyjne własne.

Działalność Narodowego Funduszu zostanie ukierunkowana na zadania wynikające z zawartych umów i decyzji podjętych przez Zarząd Narodowego Funduszu skutkujących wypłatami w 2005 r. oraz na dotowanie przedsięwzięć dofinansowywanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej kierowanych przede wszystkim do przedsiębiorców spoza sektora finansów publicznych.

Dotacje dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych przyjęto w wysokości 250.125 tys. zł, tj. około 31,0% wydatków ogółem. Dotacje te zostaną przeznaczone na realizację zadań bieżących w wysokości 15.525 tys. zł, co stanowi 1,9% wydatków ogółem oraz inwestycyjnych w wysokości 234.600 tys. zł, tj. 29,1% wydatków ogółem.

Na dofinansowanie jednostek sektora finansów publicznych oraz wydatki własne Narodowego Funduszu przyjęto 557.055 tys. zł, tj. 69,0% wydatków ogółem, w tym:

- na realizację zadań bieżących – 189.855 tys. zł, tj. ok. 23,5% wydatków ogółem; z tego: wydatki własne 100.930 tys. zł, tj. ok. 12,5% wydatków ogółem;
- inwestycyjnych 367.200 tys. zł, tj. 45,5% wydatków ogółem

z tego: wydatki własne 14.250 tys. zł, tj. ok. 1,8% wydatków ogółem.

Wydatki własne Narodowego Funduszu przyjęte w wysokości 115.180 tys. zł, stanowiące 14,3% wydatków ogółem, wynikają m.in. z założonego wzrostu zatrudnienia o 9,7% (do 373 etatów w 2005 r.) przy wzroście średniego wynagrodzenia nominalnego o 2,0% oraz kosztów utrzymania organów i biura jak również kosztów finansowych Narodowego Funduszu utrzymanych na poziomie roku 2004.

7.10. Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych funkcjonuje na podstawie przepisów art. 23 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami).

Podstawowym źródłem przychodów Funduszu są:

- 1) należności - stanowiące jednorazowe opłaty wnoszone przez inwestorów z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, których wysokość jest uzależniona od klasy bonitacyjnej użytku rolnego,
- 2) opłaty roczne - stanowiące stałe opłaty roczne z tytułu użytkowania na cele nierolnicze gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej, uiszczane przez inwestorów przez okres 10 lat od chwili wyłączenia; wysokość opłaty rocznej wynosi 10% należności,
- 3) opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby,
- 4) opłaty roczne podwyższone,
- 5) darowizny i inne dochody,
- 6) inne opłaty, wymierzane w razie niewykonania w terminie obowiązków ustawowych.

Wymienione należności i opłaty roczne związane są z wyłączeniem z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, IIIa, IIIb oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego a także gruntów, o których mowa w art.2 ust.1 pkt 2-10 ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Suma należności i opłat rocznych stanowi różnicę pomiędzy stratą społeczną powstającą w wyniku zmniejszania obszaru produkcyjnego rolnictwa jakim jest powierzchnia użytków rolnych, a ceną stosowaną przy nabywaniu tych gruntów na cele nierolnicze.

W celu ograniczenia wpływu inflacji na wielkość przychodów Funduszu, wysokość należności i opłat jest określona w tonach ziarna żyta i przeliczana na złote (w zależności od ceny żyta stosowanej do obliczania podatku rolnego) w dniu wydawania decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji.

Fundusz nie jest zasilany środkami budżetowymi.

Zgodnie z przepisami art. 25 ww. ustawy, środki Funduszu przeznacza się na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych oraz na wypłatę odszkodowań przewidzianych ustawą, a w szczególności na:

- 1) rekultywację na cele rolnicze gruntów, które utraciły lub zmniejszyły wartość użytkową wskutek działalności nieustalonych osób,

- 2) rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych,
- 3) użyźnianie gleb o niskiej rolniczej przydatności produkcyjnej, ulepszanie rzeźby terenu i struktury przestrzennej gleb, usuwanie kamieni i odkrzaczanie,
- 4) przeciwdziałanie erozji gleb na gruntach rolnych,
- 5) budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji,
- 6) budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- 7) wdrażanie i upowszechnianie wyników prac naukowo-badawczych związanych z ochroną gruntów rolnych,
- 8) wykonywanie badań płodów rolnych oraz niezbędnych dokumentacji i ekspertyz z zakresu ochrony gruntów rolnych,
- 9) wypłatę odszkodowań przewidzianych ustawą (np. z tytułu zmniejszenia produkcji roślinnej w wyniku wykonania urządzeń ochrony gleb przed erozją),
- 10) rekultywację nieużytków i użyźnianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych,
- 11) zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych, do wysokości 5% rocznych dochodów Funduszu.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych dzieli się na terenowy i centralny. Środkami Funduszu centralnego dysponuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (art. 24 ust. 3 ww. ustawy), natomiast środkami Funduszu terenowego dysponuje samorząd województwa (art. 24 ust. 4 omawianej ustawy).

Fundusz centralny jest tworzony z 20% przychodów Funduszu terenowego.

Przychody centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w 2004 r. zaplanowano w kwocie 17.200 tys. zł, w tym przelewy z funduszy terenowych w kwocie 17.000 tys. zł.

Przewiduje się, że w 2004 r. przychody centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych zostaną zrealizowane w wysokości 17.830 tys. zł, w tym przelewy z funduszy terenowych 17.830 tys. zł.

Wydatki z centralnego FOGR w 2004 roku zaplanowano w wysokości 17.200 tys. zł, z czego 17.159 tys. zł proponuje się przeznaczyć na zasilenie Funduszy terenowych.

Przewiduje się, że wydatki z centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w 2004 r. wyniosą 17.741 tys. zł w tym na zasilenie terenowych FOGR – 17.700 tys. zł.

Przychody centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w 2005 roku zaplanowano w wysokości 18.568 tys. zł.

Wydatki z centralnego FOGR w 2005 r. zaplanowano w wysokości 18.541 tys. zł, z czego 18.500 tys. zł planuje się przeznaczyć na dotacje dla samorządów województw.

Z wymienionej kwoty 18.500 tys. zł - kwotę w wysokości 17.575 tys. zł proponuje się przeznaczyć na dotacje związane głównie z budową i modernizacją dróg dojazdowych do gruntów rolnych, a kwotę w wysokości 925 tys. zł, stanowiącą około 5% planowanych rocznych dochodów centralnego FOGR w 2005 r. przeznaczyć na dotacje dla samorządów województw, z przeznaczeniem na zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych.

7.11. Państwowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

Państwowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym działa na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Fundusz ten składa się z funduszu centralnego, funduszy wojewódzkich i powiatowych.

Środkami Funduszu dysponują: Główny Geodeta Kraju (w zakresie funduszu centralnego), marszałkowie województw (w zakresie funduszy wojewódzkich) i starostowie (w zakresie funduszy powiatowych).

Stan Funduszu na początek roku 2005 zaplanowano w wysokości 101.321 tys. zł, z tego:

- środki pieniężne 96.310 tys. zł,
- należności 18.761 tys. zł,
- zobowiązania 13.750 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w wysokości 197.132 tys. zł, pochodzą one m.in. z wpływów:

- ze sprzedaży map i innych materiałów oraz informacji z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- z opłat za czynności związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu oraz prowadzeniem krajowego systemu informacji o terenie, udzielanie informacji, a także wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego,
- ze sprzedaży danych z ewidencji gruntów i budynków,
- z różnych dochodów i opłat oraz odsetek.

Fundusz nie jest dotowany ze środków budżetu państwa.

Stosownie do postanowień art. 41 ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne w ramach środków Państwowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym planowane jest dokonywanie wpłat w wysokości stanowiącej 10% wpływów z:

- funduszy powiatowych do funduszu centralnego w wysokości 19.151 tys. zł,
- funduszy powiatowych do funduszy wojewódzkich w wysokości 19.151 tys. zł,
- funduszy wojewódzkich do funduszu centralnego w wysokości 314 tys. zł.

Wydatki Funduszu zaplanowano w kwocie 266.207 tys. zł, z tego wydatki bieżące 220.656 tys. zł, wydatki inwestycyjne 45.551 tys. zł.

Wydatki bieżące Funduszu przeznacza się m.in. na:

- usługi związane z gromadzeniem, utrzymywaniem, aktualizacją, uzupełnianiem, udostępnianiem oraz zabezpieczaniem zasobu, a także wyłączeniem materiałów z zasobu,
- informatyzację zasobu,
- zakładanie, aktualizację i modernizację krajowego systemu informacji o terenie, map topograficznych i tematycznych, osnów geodezyjnych, sporządzanie mapy zasadniczej, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, ewidencji gruntów, budynków i lokali (katastru), a także działalność wydawniczą Służby Geodezyjnej i Kartograficznej,
- kontrolę opracowań przyjmowanych do zasobu, sposobu prowadzenia, gromadzenia i udostępniania zasobu, a także gospodarowanie środkami Funduszu,

- szkolenia pracowników Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w zakresie aktualizacji i prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Wydatki inwestycyjne przeznaczone są na:

- zakup urządzeń, oprzyrządowania i sprzętu informatycznego, oprogramowania oraz sprzętu poligraficznego do zarządzania zasobem geodezyjnym i kartograficznym oraz prowadzenie baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz krajowego systemu informacji o terenie, a także prac aplikacyjnych związanych z nowymi technologiami zakładania i prowadzenia baz danych oraz tworzenie infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do udostępniania i wymiany danych, a w szczególności baz ewidencji gruntów i budynków, topograficznej bazy danych oraz państwowego rejestru granic,
- modernizację i adaptację lokali przeznaczonych do prowadzenia zasobu.

Zgodnie z postanowieniami art. 41 ust. 3 i 3a ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, fundusz centralny w ramach przelewów redystrybucyjnych może wspierać dotacjami fundusze wojewódzkie i powiatowe, a fundusze wojewódzkie mogą wspierać dotacjami fundusze powiatowe. W 2005 r. planowane są dotacje z funduszy wojewódzkich dla funduszy powiatowych w wysokości 3.505 tys. zł. Nie są natomiast planowane dotacje z Funduszu centralnego dla funduszy powiatowych i wojewódzkich.

Stan Funduszu na koniec roku 2005 zaplanowano w wysokości 32.246 tys. zł, z tego:

- środki pieniężne – 30.989 tys. zł,
- należności – 15.392 tys. zł,
- zobowiązania – 14.135 tys. zł.

7.12. Fundusz Promocji Twórczości

Fundusz Promocji Twórczości został utworzony na mocy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 z późn. zm.).

Stan Funduszu na początek 2005 r. wyniesie 409 tys. zł.

Przychodami Funduszu Promocji Twórczości są wpływy od producentów egzemplarzy nie chronionych prawem autorskim utworów literackich, plastycznych, fotograficznych i kartograficznych. Przychody zaplanowane zostały w kwocie 800 tys. zł.

Planowane na 2005 r. wydatki Funduszu wyniosą 870 tys. zł, w tym na dofinansowanie wydawnictw książkowych przypada 100 tys. zł, na stypendia twórcze 558 tys. zł oraz na zapomogi socjalne 200 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2005 r. wyniesie 339 tys. zł.

* *

*

W toku prac Podkomisji, powołanej przez Komisję Finansów Publicznych do rozpatrzenia rządowego i poselskiego projektów ustaw o finansach publicznych, rozpoczęte zostały przez Radę Ministrów prace nad reformą finansów publicznych, w wyniku których powstał w październiku 2003 r. „Program uporządkowania i ograniczenia wydatków publicznych”. Program ten zakłada m.in. likwidację środków specjalnych.

W związku z powyższym przekazana we wrześniu br. do Sejmu autopoprawka do rządowego projektu ustawy o finansach publicznych (druk sejmowy 1844b) przewiduje utworzenie z niektórych środków specjalnych państwowych funduszy celowych, których jednostkowe plany, w szczególności większej niż plany środków specjalnych załączono do projektu ustawy budżetowej na 2005 r. – co zwiększy kontrolę Parlamentu nad gospodarowaniem tą częścią środków publicznych.

Poniżej prezentowane są fundusze, które powstaną w wyniku projektowanych zmian systemowych w ustawie o finansach publicznych:

7.13 Fundusz Nauki i Technologii Polskiej

Przychody Funduszu zaplanowano w kwocie 113.361 tys. zł.

Źródłem przychodów będzie 2% wpływów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym.

Planowane na 2005 r. wydatki Funduszu wyniosą 113.361 tys. zł i przeznaczone będą na cele związane z rozwojem nauki i technologii polskiej obejmujące:

- wspieranie szczególnie ważnych kierunków badań naukowych lub prac rozwojowych określanych w założeniach polityki naukowo-technicznej państwa,
- wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych,

- promocję i upowszechnianie nauki.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw nauki.

Na wydatki bieżące przewidziano 29.361 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne 84.000 tys. zł.

7.14. Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów

Stan Funduszu na początek 2005 r. wyniesie 14.577 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w kwocie 11.700 tys. zł. Będą one pochodziły z wpływów z opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi, których przedmiotem jest reklama napojów alkoholowych, a przeznaczone zostaną na dofinansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

Środkami Funduszu będzie dysponował minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Planowane na 2005 r. wydatki Funduszu zostały określone w wysokości 25.877 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2005 r. wyniesie 400 tys. zł.

7.15. Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

Stan Funduszu na początek 2005 r. wyniesie 704 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w kwocie 493.508 tys. zł. Źródłem przychodów będzie 80% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol Państwa.

Środkami Funduszu będzie dysponował minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Planowane na 2005 r. wydatki Funduszu wyniosą 493.508 tys. zł i przeznaczone zostaną na modernizację, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych oraz rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych.

Na wydatki bieżące przewidziano 161.130 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne 332.378 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2005 r. wyniesie 704 tys. zł.

7.16. Fundusz Promocji Kultury

Przychody Funduszu stanowić będzie 20% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol państwa.

Na rok 2005 przychody zostały zaplanowane w kwocie 122.000 tys. zł.

Środkami Funduszu będzie dysponował minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Planowane wydatki Funduszu określone zostały na kwotę 122.000 tys. zł i będą wydatkowane na wspieranie i promowanie określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych zadań z dziedziny kultury, w tym również zadań o charakterze inwestycyjnym.

Na wydatki bieżące przewidziano 62.000 tys. zł a na wydatki majątkowe 60.000 tys. zł.

7.17. Fundusz Reprywatyzacji

Przychody Funduszu będą pochodziły ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji z przeznaczeniem na cele związane z zaspokojeniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa.

Dysponentem Funduszu będzie minister właściwy ds. Skarbu Państwa.

7.18. Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców

Przychody Funduszu będzie stanowiło 15% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym, z przeznaczeniem na pomoc na ratowanie i pomoc na restrukturyzację przedsiębiorców, w tym przeznaczonych do prywatyzacji.

Dysponentem Funduszu będzie minister właściwy ds. Skarbu Państwa.

7.19. Fundusz Skarbu Państwa

Przychody Funduszu będzie stanowiło 2% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów prywatyzacji, gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa, podwyższenie kapitału zakładowego spółek

z udziałem Skarbu Państwa oraz na wykonywanie przez ministra właściwego ds. Skarbu Państwa innych ustawowo określonych zadań.

Dysponentem Funduszu będzie minister właściwy ds. Skarbu Państwa.

7.20. Fundusz Wsparcia Policji

Przychody Funduszu stanowiąc będą środki przekazywane przez jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zawartymi w bieżącym roku umowami, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, tj. na współfinansowanie świadczeń dla funkcjonariuszy służby kandydackiej oraz na zakup usług telekomunikacyjnych i usług zbiorowego żywienia.

7.21. Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego

Przychodami Funduszu będą wpłaty dokonywane przez Agencję Mienia Wojskowego w wysokości 93% dochodów uzyskanych z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przekazanych przez jednostki podległe i nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Planowane wpływy w 2005 r. będą z tytułu przekazania Agencji Mienia Wojskowego zbędnych i czasowo nie wykorzystywanych składników mienia Skarbu Państwa przez Policję i Straż Graniczną. Środki te zostaną przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych oraz modernizację uzbrojenia i wyposażenia organów i jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych.

7.22. Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

Źródłem przychodów Funduszu będą głównie opłaty ewidencyjne z tytułu: zawartej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, wpisu do dowodu rejestracyjnego wyniku badania technicznego pojazdu oraz wydania dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem, dowodu rejestracyjnego, kart pojazdu, tablic rejestracyjnych, nalepki kontrolnej, pozwolenia czasowego. Uzyskane przychody będą przeznaczone na finansowanie wydatków związanych z utworzeniem, rozwojem i funkcjonowaniem centralnej ewidencji pojazdów oraz centralnej ewidencji kierowców.

7.23. Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej

Przychody Funduszu będą pochodziły z:

- potrąceń w wysokości 20% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych,

- wykonania kar dyscyplinarnych,
- spadków, zapisów i darowizn,
- dotacji, zbiórek i innych źródeł.

Wydatki Funduszu zaplanowane w kwocie 8.830 tys. zł będą przeznaczone na udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz ich rodzinom. W szczególnych sytuacjach ze środków tych można udzielić pomocy również osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom.

7.24. Fundusz Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy

Źródłem przychodów funduszu będą:

- wpłaty przywzięziennych zakładów pracy, w wysokości co najmniej 25% środków uzyskanych z tytułu zwolnień podatkowych,
- środki pieniężne pochodzące ze spadków, zapisów, darowizn, dotacji, zbiórek i innych źródeł.

Środki Funduszu zaplanowane w kwocie 1.810 tys. zł. przeznaczy się na:

- tworzenie nowych miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności,
- tworzenie w zakładach karnych infrastruktury niezbędnej dla działań resocjalizacyjnych,
- modernizację przywzięziennych zakładów pracy i ich produkcji,
- organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności,
- organizowanie szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej i umiejętności poszukiwania pracy.

7.25. Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych

Przychodami Funduszu będą wpłaty dokonywane przez Agencję Mienia Wojskowego w wysokości 93% dochodów uzyskanych z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez

jednostki podległe i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej oraz wpływy za udostępnianie poligonów wojskom obcym i za specjalistyczne usługi świadczone w czasie realizacji zadań szkoleniowych.

Wydatki Funduszu przeznaczone będą na realizację celów określonych w ustawie z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, tj. głównie na zakupy nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz na inwestycje budowlane.

8. Zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze

Planowane na 2005 r. kwoty przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, z uwzględnieniem dotacji budżetowych, wpłaty nadwyżek i zysku do budżetu, przedstawiają się następująco:

w tys. zł

Wyszczególnienie	Przychody		Wydatki	Wpłata do budżetu
	ogółem	w tym dotacje z budżetu		
1	2	3	4	5
Ogółem	1.795.854	53.370	1.767.442	9.805
Zakłady budżetowe	403.875	49.744	401.142	
Gospodarstwa pomocnicze	1.391.979	3.626	1.366.300	9.805

Zaplanowane na 2005 r. przychody omawianych jednostek organizacyjnych wynoszą 1.795.854 tys. zł, a wydatki 1.767.442 tys. zł i stanowią 0,19% prognozowanego na 2005 r. produktu krajowego brutto.

Dotacja z budżetu państwa przeznaczona na dofinansowanie zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych wyniesie 53.370 tys. zł, co stanowi 3,0% przychodów ogółem zaplanowanych na 2005 r.

Udział wydatków poszczególnych form organizacyjnych w ich łącznych wydatkach przedstawia się następująco:

- zakłady budżetowe – 22,7%,
- gospodarstwa pomocnicze – 77,3%.

Omawiane jednostki organizacyjne wpłacą do budżetu państwa z wygospodarowanych nadwyżek i zysków 9.805 tys. zł.

Plany finansowe zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych według części budżetowych prezentowane są w załączniku nr 4 do projektu ustawy budżetowej na 2005 r. Natomiast w niniejszym rozdziale przedstawiono je w układzie działowym.

Zakłady budżetowe

Zaplanowane na 2005 r. przychody i wydatki zakładów budżetowych w poszczególnych działach budżetu przedstawiają się następująco:

w tys. zł

Działy	Przychody		Wydatki	w tym: Wpłata do budżetu
	Ogółem	w tym: dotacja z budżetu		
1	2	3	4	5
Rolnictwo i łowiectwo	106.640	25.090	106.725	
Rybołówstwo i rybactwo	13.711		13.711	
Przetwórstwo przemysłowe	4.900		4.900	
Hotele i restauracje	536		524	
Działalność usługowa	626		717	
Informatyka	2.050		2.050	
Administracja publiczna	22.075	70	22.026	
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	4.855		4.831	
Obrona narodowa	90.442	3.598	91.436	
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	17.316	1.980	17.219	
Wymiar sprawiedliwości	9.518	270	9.496	
Oświata i wychowanie	43.980	45	43.802	
Szkolnictwo wyższe	9.302		9.192	
Ochrona zdrowia	4.375	65	4.545	
Kultura fizyczna i sport	73.549	18.626	69.968	
Razem	403.875	49.744	401.142	

W ogólnej kwocie przychodów zaplanowanych dla zakładów budżetowych największy udział stanowią przychody w działach:

- rolnictwo i łowiectwo - 26,4%,
- obrona narodowa – 22,4%,
- kultura fizyczna i sport – 18,2%,
- oświata i wychowanie – 10,9%,
- administracja publiczna – 5,5%.

W dziale **rolnictwo i łowiectwo** działa zakład budżetowy Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt.

Zakład ten został powołany ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji, hodowli i rozrodzie zwierząt i prowadzi działalność w zakresie oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich, oceny wartości użytkowej mleka, ksiąg zwierząt hodowlanych oraz ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Przychody uzyskane z tych usług są przeznaczane na sfinansowanie kosztów ich realizacji.

W **obronie narodowej** w 2005 roku funkcjonować będą w formie zakładów budżetowych:

- Centrala Wojskowe Misje Pokojowe, finansowana z wpływów uzyskiwanych z Sekretariatu ONZ z tytułu funkcjonowania polskich kontyngentów wojskowych,
- Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, powołany do zarządzania pakietami inwestycyjnymi w ramach programu inwestycji,
- Zakład Systemów Jakości i Zarządzania, zajmujący się oceną jakości wyrobów i usług (certyfikacji systemów jakości) oraz realizacji zadań wynikających z działalności Konferencji Narodowych Dyrektorów do Spraw Uzbrojenia Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,
- wojskowe domy (zakłady) wczasowe.

W dziale **kultura fizyczna i sport** w formie dotowanego zakładu budżetowego funkcjonuje Centralny Ośrodek Sportu, którego podstawowym celem działalności jest zapewnienie warunków materialno-technicznych i organizacyjnych dla potrzeb centralnego szkolenia sportowego.

Dotacja z budżetu państwa, w odniesieniu do wydatków bieżących, będzie stanowiła dopłatę do świadczonych przez Ośrodek usług w zakresie szkolenia sportowego.

W dziale **oświata i wychowanie** w formie zakładów budżetowych działają jednostki zajmujące się kształceniem i doskonaleniem zawodowym.

W dziale **administracja publiczna** w 2005 roku funkcjonować będą w formie zakładów budżetowych:

- zakład budżetowy – Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego (część 31 – Praca).

Przychody zakładu pochodzić będą głównie z odpłatności za prowadzenie szkoleń oraz usług hotelowych i wynajmu pomieszczeń dla potrzeb ministerstwa. Wydatki obejmą wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz koszty stałe związane z utrzymaniem obiektu.

Ponadto z otrzymanej dotacji zakład dokona modernizacji przestarzałej instalacji wężła ciepłego wraz z wykonaniem automatyki,

- zakłady budżetowe w strukturze Polskiej Akademii Nauk: Dom Zjazdów i Konferencji PAN w Jabłonie, Domy Pracy Twórczej PAN w Wierzbie i Mądralinie, Zakłady Działalności Pomocniczej PAN w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Poznaniu, Katowicach, Łodzi, Gdańsku oraz Warszawska Drukarnia Naukowa PAN.

Przedmiotem działalności zakładów budżetowych PAN jest m.in. organizacja zjazdów, sympozjów i konferencji naukowych, upowszechnianie i promocja osiągnięć kultury i nauki, produkcja poligraficzna w zakresie wydawnictw naukowych i naukowo-technicznych, obsługa oddziałów PAN w zakresie ich działalności merytorycznej oraz administracja majątkiem PAN.

Gospodarstwa pomocnicze

Planowane na 2005 r. przychody i wydatki gospodarstw pomocniczych w poszczególnych działach gospodarki przedstawiają się następująco:

Działy	Przychody		Wydatki	Wpłata do budżetu
	Ogółem	w tym: dotacja z budżetu		
1	2	3	4	5
Rolnictwo i łowiectwo	98.715	943	98.679	
Przetwórstwo przemysłowe	2.430		1.924	205
Transport i łączność	70.545		72.833	10
Działalność usługowa	43.622		42.765	347
Informatyka	29.411		29.512	
Administracja publiczna	446.849		426.420	8.361
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	31.323		31.317	2
Obrona narodowa	259.867		259.328	216
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	93.056		92.852	82
Wymiar sprawiedliwości	188.497	579	186.117	
Oświata i wychowanie	8.971		8.945	
Ochrona zdrowia	20.282		20.131	72
Edukacyjna opieka wychowawcza	36.155		36.158	
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2.290		2.288	
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	59.966	2.104	57.031	510
Razem	1.391.979	3.626	1.366.300	9.805

w tys. zł

W zaplanowanej na 2005 r. kwocie przychodów gospodarstw pomocniczych największy jest udział przychodów w działach:

- administracja publiczna – 32,1%,
- obrona narodowa – 18,7%,
- wymiar sprawiedliwości – 13,5%,
- rolnictwo i łowiectwo – 7,1%,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 6,7%,
- transport i łączność – 5,1%.

W dziale **administracja publiczna** działają przede wszystkim gospodarstwa pomocnicze zajmujące się obsługą ministerstw i urzędów administracji rządowej.

Ponadto w dziale tym funkcjonują gospodarstwa przy:

- Kancelarii Prezesa Rady Ministrów świadczące usługi inwestycyjno-remontowe, wczasowo-rekreacyjne, techniczne, biurowe, gospodarcze i recepcyjne niezbędne do realizacji zadań Kancelarii.

Podstawowym źródłem przychodów gospodarstwa są wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług, w tym z wydawania i rozpowszechniania Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego,

- Polskiej Akademii Nauk świadczące usługi na rzecz Kancelarii i innych jednostek organizacyjnych PAN w zakresie działalności transportowej oraz gospodarstwa pomocnicze przy Stacjach Naukowych PAN w Paryżu, Wiedniu i Berlinie.

W dziale **obrona narodowa** w 2005 r. będzie funkcjonować 128 gospodarstw pomocniczych w tym: 68 kasyn wojskowych, 36 pralni, 5 piekarni, 4 zakłady remontowo-budowlane, 10 domów (zakładów) wczasowych, 1 zakład specjalistyczny – lotniczy Sił Powietrznych, 1 Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe oraz 3 pozostałe niezaliczone do ww. rodzajów (zakłady produkcyjno-usługowe np. służby mundurowej lub wielobranżowe).

W dziale **wymiar sprawiedliwości** w 2005 r. przewiduje się funkcjonowanie 63 gospodarstw pomocniczych, w tym:

- 38 gospodarstw przy jednostkach organizacyjnych więziennictwa,
- 25 gospodarstw przy Zakładach dla Nieletnich.

Przychody gospodarstw pomocniczych pochodzą przede wszystkim z dochodów własnych. Z dotacji budżetowej określonej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000 r. w sprawie ustalenia stawek dotacji przedmiotowych dla państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych oraz określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania i rozliczania tych dotacji (Dz.U. Nr 122, poz. 1334 z późniejszymi zmianami) korzystają warsztaty szkolne prowadzone w formie gospodarstw pomocniczych przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Wysokość dotacji przedmiotowej ustalona została na 400 zł rocznie na jednego nieletniego wdrażanego do pracy społecznie użytecznej i przygotowywanego do zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych w formie gospodarstw pomocniczych przy ww. placówkach.

Ponadto w części 15 „Sądy powszechne” przewiduje się funkcjonowanie 2 gospodarstw pomocniczych, w tym:

- w Sarbinowie Morskim przy Sądzie Okręgowym w Koszalinie (Sąd Apelacyjny w Szczecinie),
- w Muszynie przy Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu (Sąd Apelacyjny w Krakowie).

W rolnictwie i łowiectwie będą funkcjonowały w roku przyszłym:

- gospodarstwa pomocnicze przy Centralnym Ośrodku Badania i Ochrony Roślin Uprawnych oraz przy Krajowym Centrum Doradztwa, Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich realizujące odpłatnie różne zadania w zakresie oceny wartości odmian roślin uprawnych oraz wdrażania zunifikowanego systemu rachunkowości do gospodarstw rolnych i w zakresie doradztwa ekonomiczno-rolniczego,
- Zakłady Doświadczalne Polskiej Akademii Nauk uzyskujące przychody ze sprzedaży produkcji roślinnej (w tym szkółkarskiej), zwierzęcej, usług na rzecz działalności naukowo-badawczej placówek naukowych PAN działających w obszarze nauk biologicznych, rolnych i leśnych,
- gospodarstwa pomocnicze przy Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz przy Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Skierniewicach, których przychody są uzyskiwane przede wszystkim ze świadczonych odpłatnie usług w zakresie upowszechniania i wdrażania postępu w rolnictwie, badania jakości produktów gospodarki żywnościowej, badań plantacji nasiennych i sadzeniakowych, szkolenia laborantów, pobierania prób zbóż, wydawania opinii i ekspertyz, pełna analiza artykułów spożywczych kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz warunków składowania

i transportu tych artykułów, wykonywania dezynfekcji epizootycznych oraz usługowe badanie mleka surowego.

W dziale **bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** działają gospodarstwa pomocnicze, których przychody stanowią głównie wpływy za świadczone usługi: remontowo-budowlane, hotelowe, wczasowo-szkoleniowe, gastronomiczne, administracji lokali służbowych, ochrony kryptograficznej elektromagnetycznej oraz wykonywanie ekspertyz, a także szkolenia i doradztwo z zakresu ochrony tajemnic i informacji prawnie chronionych.

Wydatki przeznaczone są na finansowanie działalności bieżącej, tj.: koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi, zakup materiałów i usług oraz zakup sprzętu.

W dziale **transport i łączność** gospodarstwa pomocnicze działają przy:

- urzędach morskich w Gdyni oraz Szczecinie i zajmują się obsługą administracyjną, gospodarczą i techniczną budynków biurowych Urzędów Morskich, w tym Kapitanatów Portu w Szczecinie i Świnoujściu,
- jednostkach dróg publicznych – 22 gospodarstwa, z tego 6 ośrodków wypoczynkowo-szkoleniowych i 16 laboratoriów drogowych,
- Ministerstwie Infrastruktury – Biuro Obsługi Transportu Międzynarodowego (udzielanie licencji i wydawanie zezwoleń oraz kart opłat drogowych na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego),
- Urzędzie Regulacji Telekomunikacji i Poczty – Centralne Laboratorium Badań Technicznych (prowadzenie badań technicznych, organizowanie kursów i szkoleń w zakresie zadań pocztowych i telekomunikacyjnych, a także działalność wydawnicza),
- niektórych urzędach wojewódzkich i zajmują się obsługą drogowych przejść granicznych.

9. Finansowanie regionalnych programów operacyjnych I kontraktów wojewódzkich

Zgodnie z art. 80 ust.3 pkt 6 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 98, poz. 155 z późn. zmianami) oraz art. 4 ust. 1 pkt. 6 i art. 25 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206), ustawa budżetowa określa limit wydatków przeznaczonych na realizację kontraktów wojewódzkich oraz na współfinansowanie programów rozwoju regionalnego.

Na realizację NPR w roku 2005 w części przeznaczonej finansowanie regionalnych programów operacyjnych i kontraktów wojewódzkich przewiduje się z części 83 rezerwy celowej budżetu państwa kwotę 670.000 tys. zł.

Rozdział VI

Rozliczenia z Unią Europejską

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało istotne zmiany dla finansów publicznych, które znajdują odzwierciedlenie w projekcie ustawy budżetowej na 2005 r. Polska otrzyma z Unii Europejskiej środki w ramach programów PHARE, ISPA, SAPARD oraz z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

Bilans środków, które napłyną do Polski z UE oraz wydatkowanych z budżetu państwa przedstawia poniższe zestawienie.

w tys. zł

Treść	Kwota
I. ŚRODKI PRZEKAZANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ	24.927.833
1. Specjalne ryczałtowe kwoty na poprawę płynności budżetowej (dochody budżetu państwa)	2.705.200
2. Instrument finansowy Schengen (dochody budżetu państwa)	459.061
3. Programy przedakcesyjne	
- PHARE	2.351.376
- SAPARD	1.154.053
- ISPA	2.525.778
4. Program Transition Facility	98.096
5. Programy realizowane z udziałem funduszy strukturalnych	8.777.813
6. Projekty realizowane z udziałem środków z Funduszu Spójności	2.128.160
7. Zadania wynikające ze Wspólnej Polityki Rolnej	4.728.296
II. ŚRODKI WYDATKOWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA	14.823.090
1. Środki własne Unii Europejskiej (składka do budżetu UE)	10.220.687
2. Prefinansowanie zadań przewidzianych do finansowania ze środków UE (saldo)	4.602.403
III. RÓŻNICA (I–II)	10.104.743

Środki przekazane przez UE będą o 10.104.743 tys. zł wyższe od wydatkowanych z budżetu państwa na rzecz UE. Należy przy tym zwrócić uwagę, że środki przekazane

z budżetu państwa na prefinansowanie projektów powrócą do polskiego budżetu w roku 2005 i latach następnych. Dotyczy to szczególnie zadań z zakresu Wspólnej Polityki Rolnej.

Środki własne Unii Europejskiej

Polska, jak i inne Państwa Członkowskie odprowadza do budżetu ogólnego UE w ramach tzw. „systemu środków własnych UE”, składkę obliczoną zgodnie z metodologią Unii Europejskiej.

Zgodnie z przyjętym podziałem środki własne UE wpłaca się w ujęciu wg typów poszczególnych środków, tj. :

- VAT - wpłata obliczona, zgodnie z metodologią Unii Europejskiej, na podstawie podatku od towarów i usług;
- DNB - wpłata obliczona na podstawie Dochodu Narodowego Brutto;
- TOR – wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych i rolnych – Państwa Członkowskie odprowadzają do budżetu ogólnego UE 75% pobranych opłat , natomiast pozostałe 25% zatrzymują jako tzw. „koszty poboru”;
- wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych.

Całkowita wysokość składki Polski , jak i pozostałych Państw Członkowskich, do budżetu ogólnego UE jest ustalana w trakcie procedury budżetowej UE, w której biorą udział Komisja Europejska (jako autor projektu UE) , Rada Ministrów UE oraz Parlament Europejski. Wartość ta jest w dużym stopniu uzależniona od poziomu rozwoju gospodarczego danego państwa członkowskiego, o czym świadczy waga środka własnego opartego na DNB.

Ostateczna wielkość składek poszczególnych Państw Członkowskich jest znana dopiero w momencie zamknięcia procedury budżetowej, czyli po uchwaleniu budżetu przez Parlament Europejski. Ma to miejsce najczęściej w miesiącu grudniu. Poziom wydatków budżetu ogólnego UE może zostać zmieniony w trakcie roku budżetowego poprzez uchwalenie budżetu uzupełniającego, co pociąga za sobą zmianę wysokości wpłat poszczególnych Państw Członkowskich.

Specjalne ryczałtowe kwoty na poprawę płynności budżetowej

Zryczałtowane kwoty z tytułu instrumentu poprawy płynności, tzw. special cash-flow facility zostały wynegocjowane w Kopenhadze w grudniu 2002r. i zapisane w Traktacie

Akcesyjnym, art. 30). Instrument ma na celu zmniejszenie negatywnych skutków dla budżetu państwa wynikających z faktu, iż składka do budżetu ogólnego UE jest wpłacana od pierwszego dnia akcesji (01.05.2004r.) a transfery z budżetu UE zwiększają się stopniowo wraz ze zwiększającym się stopniem implementacji poszczególnych programów unijnych. Kwoty te będą wpłacane do budżetu państwa w trakcie roku budżetowego w miesięcznych ratach. Pomimo stałej wielkości rat w EUR wysokość środków w PLN przekazanych na rachunek budżetu państwa będzie uzależniony od aktualnego kursu EUR/PLN.

Instrument finansowy Schengen

Zgodnie z wynikami negocjacji akcesyjnych Polska otrzyma w latach 2004-2006 dodatkowe środki w ramach instrumentu finansowego Schengen jako tymczasowy instrument pomocy dla Państwa członkowskich beneficjentów, w celu finansowania działań wdrażających dorobek prawny z Schengen, tj. przede wszystkim przygotowania Polski do wypełniania postanowień Układu z Schengen i Konwencji Wykonawczej Schengen.

Do finansowania w ramach środków Schengen kwalifikują się następujące rodzaje działań :

- Inwestycje w budowę, odnowienie lub polepszenie stanu infrastruktury na przejściach granicznych oraz powiązanych z nimi budynków;
- Inwestycje we wszelkiego rodzaju sprzęt operacyjny (np. sprzęt laboratoryjny, narzędzia wykrywające, sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie dla Systemu Informacyjnego Schengen_SISS2, środki transportu);
- Szkolenie straży granicznych;
- Wsparcie kosztów logistyki oraz operacji.

Środki na finansowanie programów i projektów

W osobnych szczegółowych zestawieniach będących częściami załącznika nr 8, przedstawiono:

1. wykaz realizowanych programów przedakcesyjnych w podziale na program Phare, SAPARD, ISPA (Fundusz Spójności),
2. wykaz realizowanych programów w ramach Transition Facility,
3. wykaz programów, które będą realizowane z funduszy strukturalnych i wykorzystanie środków z Funduszu Spójności w podziale na sektor środowiska i transportu.

Ad. 1

Przewidywane przepływy finansowe środków z tytułu realizacji programów przedakcesyjnych (Phare, ISPA, SAPARD) w roku 2005 wyszacowano w wysokości 6.031.207 tys. zł. Na kwotę tę składają się:

- a) przepływy środków z tytułu realizacji programów Phare 2001-2003 w wysokości 2.351.376 tys. zł,
- b) przepływy środków z tytułu realizacji programu ISPA w wysokości 2.525.778 tys. zł,
- c) przepływy środków z tytułu realizacji programu SAPARD w wysokości 1.154.053 tys. zł,

Przewidywane wydatki w roku 2005 w ramach programów Phare 2001-2003 podano w oparciu o dane przekazane przez Pełnomocników ds. Realizacji Projektów.

Należy zauważyć, że w projektach Phare 2001 planowane przepływy środków w rozbiciu na poszczególne lata są niższe niż kwota określona w limicie wydatków wg umowy międzynarodowej. Wynika to z faktu, że w tych projektach, zgodnie z Memorandum Finansowym, został zakończony już okres kontraktacji, a projekty zostały zakontraktowane na kwoty niższe niż wcześniej planowano.

W ramach programu SAPARD podpisane zostały 4 Roczne Umowy Finansowe na lata 2000 – 2003. Ponadto zostało wydane przez Komisję Europejską rozporządzenie Nr 1419/2004 z dnia 4 sierpnia 2004 r. zwiększające przyznaną kwotę w Umowie Finansowej z 2003 r. o 1.249.357 euro.

Ad. 2

Memorandum Finansowe dla programu Transition Facility nie zostało jeszcze podpisane. Kwoty ujęte w załączniku podane zostały w oparciu o informacje przekazane z Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej. Wydatki w roku 2005 zostały zaplanowane w wysokości 98.096 tys. zł.

Ad. 3

a) Przewidywane wykorzystanie środków z tytułu realizacji programów z udziałem funduszy strukturalnych oszacowano w wysokości 8.777.813 tys. zł. Na kwotę tę składają się szacunki dotyczące środków z tytułu realizacji następujących programów operacyjnych:

- Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, Rozwój Zasobów Ludzkich, Transport, Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, Rybołówstwo i przetwórstwo ryb, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego oraz Pomoc Techniczna,
- oraz Inicjatyw Wspólnotowych: EQUAL i INTERREG.

Dane do załącznika zostały ujęte zgodnie z informacjami przekazanymi przez Instytucje Zarządzające dla programów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych.

- a) Przewidywane wykorzystanie środków z tytułu realizacji projektów z udziałem Funduszu Spójności oszacowano w wysokości 2.128.160 tys. zł.

Przewidywane wydatki w roku 2005 w ramach sektora transportu i środowiska podano w oparciu o dane przekazane przez Instytucje Pośredniczące w zarządzaniu dla projektów współfinansowanych z Funduszu Spójności.

Przeliczenia kwot euro na złote polskie dla kolejnych okresów realizacji dokonano na podstawie prognozy dla roku 2005 (4,42 PLN/EUR) przyjętej w średniorocznej prognozie kursu walutowego ustalonego dla opracowania projektu ustawy budżetowej.

Zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej

Zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej (WPRiR), zgodnie z obowiązującym w Unii Europejskiej prawem, są prefinansowane przez budżety krajowe Państw Członkowskich. Udokumentowane wydatki są zwracane ze środków budżetu unijnego po ich weryfikacji, w terminach ustalonych przez UE. Środki wydatkowane z budżetu krajowego na prefinansowanie zadań WPR w 2005 r. zostaną zwrócone w roku 2006, poza wydatkami na interwencje rynkową. Przewiduje się, że zwrot części wydatków na interwencję rynkową poniesionych w 2005 r., nastąpi już w 2005 r., a pozostała część zostanie zwrócona w latach następnych.

W projekcie budżetu założono, że prefinansowanie zadań WPRiR będzie dokonywane w ciężar rozchodów budżetu państwa.

Na uzupełnienie płatności obszarowych (I filar), zgodnie z zapisami Traktatu Akcesyjnego, Polska uzyskała możliwość przesunięcia 20% środków przewidzianych na finansowanie Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW-II filar) w latach 2004-2006, z możliwością zróżnicowania tej wielkości na poszczególne lata. Założono, że kwoty te powiększą kwoty płatności obszarowych w następujący sposób: 25% za 2004 r., 20% za 2005 r. i 15% za 2006 r.

Przewidziano, że płatności obszarowe, należne za rok 2005, będą zrealizowane w roku 2005 i 2006. Należności płacone w roku 2005, będą powiększone o nie zrealizowane należności za rok 2004, wyliczone w oparciu o ustalony przez Komisję Europejską na rok 2004 kurs euro. Powyższa zasada realizacji płatności, została przyjęta także do działań PROW związanych z płatnościami obszarowymi.

Prefinansowanie zadań wynikających z PROW przewiduje pokrycie przewidywaną kasową realizacją zobowiązań za rok 2004 i 2005, nie związanych z płatnościami

obszarowymi, z uwzględnieniem kwoty zaliczki na PROW otrzymanej od Komisji Europejskiej w roku 2005 i prognozowany na rok 2005 kurs euro.

Niezależnie od środków zaplanowanych na prefinansowanie zadań, które zostaną zwrócone z budżetu UE, budżet krajowy będzie finansował zadania WPRiR z wydatków budżetowych: na współfinansowanie PROW (również w części przesuniętej na I filar) oraz na uzupełnienie płatności bezpośrednich do poziomu 60% dopłat bezpośrednich, przysługujących w Unii Europejskiej.

Rozdział VII

Finansowanie deficytu budżetu państwa

1. Finansowanie deficytu budżetowego, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania w 2004 r.

Na potrzeby pożyczkowe budżetu państwa w 2004 r. składają się:

- a) deficyt budżetu państwa w wysokości 43.729,4 mln zł wobec planowanego w ustawie poziomu 45.299,3 mln zł,
- b) ujemne saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania w kwocie 4.754,5 mln zł wobec ujemnego salda planowanego w ustawie na poziomie 5.987,1 mln zł; różnica jest głównie wynikiem niższych rozchodów z tytułu środków przekazywanych do otwartych funduszy emerytalnych,
- c) ujemne saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 2.343,9 mln zł wobec ujemnego planowanego w ustawie na poziomie 4.495,4 mln zł; różnica wynika przede wszystkim z niezakładanych przychodów z tytułu zaliczki na fundusze strukturalne.

Potrzeby pożyczkowe w kwocie 50.827,8 mln zł (wobec planowanej 55.781,7 mln zł) zostaną sfinansowane następująco:

- a) finansowanie krajowe jest szacowane w wysokości 47.608,9 mln zł, (w ustawie 53.522,4 mln zł),
- b) finansowanie zagraniczne jest szacowane na poziomie 3.218,9 mln zł, (w ustawie 2.259,3 mln zł).

Planuje się, że w układzie sektorowym (w podziale na źródła pozyskania środków) finansowanie deficytu budżetowego, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania w 2004 r. wyniesie:

Wyszczególnienie	2004 PW	Struktura 2004 PW
	mln zł	%
1	2	3
Finansowanie deficytu, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania	50.827,8	100,0%
1. Bankowe	7.292,8	14,3%
2. Pozabankowe	22.000,0	43,3%
3. Inwestorzy zagraniczni	15.000,0	29,5%
4. Saldo środków przechodzących	3.316,0	6,5%
5. Zagraniczne	3.218,9	6,3%

1.1 Finansowanie krajowe

Finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w pierwszych trzech kwartałach przebiegało w warunkach szybkiego wzrostu gospodarczego oraz rosnących rynkowych stóp procentowych. Istotny wpływ na finansowanie wywierała również niepewność polityczna oraz sytuacja finansów publicznych. Głównym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych były skarbowe papiery wartościowe (SPW).

W okresie od stycznia do września potrzeby pożyczkowe budżetu państwa były finansowane głównie przez obligacje sprzedawane na przetargach. W 2004 r. ofertę sprzedawanych obligacji rozszerzono o nowe obligacje o zmiennym oprocentowaniu (3 i 7 -letnie), obligacje indeksowane do inflacji (12-letnie) oraz obligacje o strukturyzowanych kuponach zabezpieczonych transakcją swap. Istotną rolę w zarządzaniu długiem i płynnością budżetu odgrywały również przetargi zamiany obligacji. Nowym instrumentem zarządzania płynnością budżetu państwa stały się lokaty wolnych środków w bankach komercyjnych zabezpieczonych papierami skarbowymi. Dobór instrumentów finansowania był uwarunkowany sytuacją rynkową oraz założeniami strategii zarządzania długiem.

Szacowane saldo finansowania krajowego wyniesie 47.608,9 mln zł i będzie niższe w stosunku do założonego w ustawie budżetowej (53.522,4 mln zł). Będzie to efektem niższego ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz niższego ujemnego salda prefinansowania, jak również wyższego salda finansowania zagranicznego.

Saldo finansowania ze źródeł krajowych wynika z różnicy pomiędzy przychodami w wysokości 148.789,9 mln zł i rozchodami w wysokości 101.181,0 mln zł. Przewiduje się, że na saldo finansowania krajowego złożą się następujące pozycje:

- a) dodatnie saldo z tytułu sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 44.521,1 mln zł,
- b) ujemne saldo udzielonych pożyczek w wysokości 228,3 mln zł, jako wynik:
 - przychodów z tytułu spłaty pożyczek przez:
 - Narodowy Fundusz Zdrowia (100,0 mln zł),
 - Orbis S.A. (2,7 mln zł),
 - i rozchodów z tytułu:
 - udzielenia pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczenia kontraktów eksportowych (301,0 mln zł),

- udzielenia pożyczki jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego (30,0 mln zł),

- c) zerowe saldo pozostałych przychodów i rozchodów.
- d) dodatnie saldo środków pozostających na rachunku budżetu państwa na koniec 2003 r. i 2004 r. w wysokości 3.316,0 mln zł. Na jego wysokość złożą się środki przechodzące z roku 2003 w kwocie 10.392,6 mln zł, pomniejszone o środki przechodzące na rok 2005 w wysokości 7.076,6 mln zł. W omawianej pozycji są zawarte środki na rachunku walutowym pochodzące z wpływów z prywatyzacji. Operacje na rachunku walutowym związane ze środkami pochodzącymi ze źródeł innych niż prywatyzacja są prezentowane w finansowaniu zagranicznym.

Najważniejszą pozycją w krajowym finansowaniu potrzeb pożyczkowych są skarbowe papiery wartościowe. Na saldo przychodów i rozchodów z tego tytułu w kwocie 44.521,1 mln zł złożą się:

- a) saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych w wysokości 3.245,5 mln zł jako wynik:
 - przychodów ze sprzedaży w wysokości 50.519,6 mln zł,
 - rozchodów w wysokości 47.274,1 mln zł,
- b) saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 40.113,2 mln zł, będące wynikiem:
 - przychodów w wysokości 80.491,5 mln zł ze sprzedaży obligacji, z czego: stałoprocentowych na kwotę 68.527,0 mln zł, zmiennoprocentowych w wysokości 10.152,4 mln zł oraz obligacji indeksowanych do inflacji na kwotę 1.812,1 mln zł,
 - rozchodów z tytułu wykupu obligacji rynkowych w wysokości 40.378,3 mln zł, na które złożą się wykupy obligacji stałoprocentowych w wysokości 37.715,8 mln zł oraz zmiennoprocentowych na kwotę 2.662,6 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu (w tym przedterminowego) obligacji oszczędnościowych w wysokości 2.895,8 mln zł będące wynikiem:
 - przychodów ze sprzedaży obligacji w wysokości 6.700,1 mln zł,
 - rozchodów z tytułu wykupu (w tym przedterminowego) w kwocie 3.804,4 mln zł,
- d) ujemne saldo w pozycji obligacje nierynkowe w wysokości 1.733,3 mln zł, na które złożą się spłaty rat kapitałowych od następujących obligacji:

- dolarowej – 846,1 mln zł,
- restrukturyzacyjnych – 798,2 mln zł,
- na zwiększenie funduszy własnych BGŻ – 89,0 mln zł.

1.2. Finansowanie zagraniczne

Przewiduje się, że w 2004 r. dodatnie saldo finansowania zagranicznego wyniesie 3.218,9 mln zł i będzie wyższe o 959,6 mln zł od przyjętego w ustawie budżetowej dodatniego salda w wysokości 2.259,3 mln zł.

Przychody ze źródeł zagranicznych w 2004 r. szacowane są na poziomie 23.994,3 mln zł. Na kwotę tę złożą się:

- a) kredyty zaciągnięte za granicą w kwocie 2.812,7 mln zł, z tego:
 - w Banku Światowym w wysokości 1.429,6 mln zł, (na restrukturyzację sektora węglowego –739,8 mln zł, na aktywizację terenów wiejskich – 156,2 mln zł, na usuwanie skutków klęsk żywiołowych - 72,5 mln zł; na infrastrukturę drogową i portową – 461,1 mln zł),
 - w Europejskim Banku Inwestycyjnym w wysokości 1.374,1 mln zł (na usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 330,1 mln zł; na infrastrukturę drogową – 594,0 mln zł, na prefinansowanie środków unijnych – 450,0 mln zł),
 - w Banku Rozwoju Rady Europy w wysokości 9 mln zł na restrukturyzację sektora węglowego.
- a) przychody z tytułu spłat udzielonych kredytów zagranicznych w kwocie 149,4 mln zł,
- b) wpływy z tytułu emisji obligacji skarbowych na międzynarodowym rynku finansowym w kwocie 14.093,9 mln zł,
- c) wpływy od podmiotów gospodarczych na spłatę udostępnionych im kredytów zagranicznych w wysokości 49,0 mln zł,
- d) zwrot środków w złotych z rachunku walutowego, nie związanych z prywatyzacją w wysokości 6.883,3 mln zł ,
- e) przychody z tytułu innych rozliczeń zagranicznych w wysokości 6 mln zł.

Na kwotę rozchodów w przewidywanej wysokości 20.775,3 mln zł złożą się następujące tytuły:

- a) spłaty kredytów zaciągniętych w wysokości 9.116,3 mln zł. Spłaty te dotyczą Klubu Paryskiego (7.856,5 mln zł), Banku Światowego (830,7 mln zł), Europejskiego Banku Inwestycyjnego (252,5 mln zł), Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (19,1 mln zł), Libii (116,1 mln zł), kredytu japońskiego (39,5 mln zł), kredytu amerykańskiego RIGGS (1,9 mln zł),
- b) wykup obligacji zagranicznych w wysokości 1.118,4 mln zł,
- c) ekokonwersja i Ekofundusz w kwocie 163,9 mln zł,
- d) refundacje i rekompensaty w wysokości 7,4 mln zł. Spłaty te dotyczą zobowiązań z tytułu porozumienia między Rządami Polski, b. NRD i b. ZSRR w sprawie Wspólnej Organizacji "Petrobaltic" z dnia 12.07.1990 r. w kwocie 4,6 mln zł oraz zobowiązań wobec Polimex-Cekopu z tytułu przejętych przez Skarb Państwa należności marokańskich,
- e) wypłaty z tytułu udziałów w międzynarodowych organizacjach i instytucjach finansowych w wysokości 382,5 mln zł,
- f) rozchody z tytułu udzielenia kredytów zagranicznych w wysokości 341,5 mln zł,
- g) rozchody z tytułu środków przekazanych na zasilenie rachunku walutowego w wysokości 6.040,4 mln zł; obejmują one równowartość w złotych wyemitowanych za granicą obligacji skarbowych ulokowanych na rachunku walutowym
- h) rozchody z tytułu przedterminowej spłaty zobowiązań zagranicznych i innych operacji zagranicznych w wysokości 3.604,9 mln zł.

Na wyższe ukształtowanie się salda finansowania zagranicznego w 2004 r. w stosunku do ustawy budżetowej wpłynęły przede wszystkim:

- niższe od zaplanowanych rozchody z tytułu udzielenia kredytów zagranicznych o 687,8 mln zł oraz wyższe przychody z tytułu spłat kredytów udzielonych o 119,3 mln zł,
- niewykonanie rozchodów z tytułu konwersji długu zagranicznego na złote zaplanowanych w wysokości 403,3 mln zł,
- wyższa od zaplanowanej kwota emisji obligacji skarbowych na międzynarodowym rynku finansowym o 3.944,1 mln zł,

- przedterminowe spłaty zobowiązań zagranicznych i innych operacji w wysokości 3.604,9 mln zł, dokonane z ponadplanowych środków uzyskanych na międzynarodowym rynku z emisji obligacji,
- mniejsze od przyjętego w planie wykorzystanie kredytów zagranicznych - łącznie o ok. 2.415,8 mln zł oraz niższe spłaty o 348,2 mln zł.

2. Finansowanie deficytu budżetowego, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania w 2005 r.

Deficyt budżetowy na 2005 r. przewidywany jest na poziomie 35.000,0 mln zł. Istotną pozycją do sfinansowania będzie ujemne saldo pożyczek (2.904,9 mln zł). Dodatkowo w 2005 r. na rynku krajowym i zagranicznym należy pozyskać środki na sfinansowanie:

- a) ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania w kwocie 6.892,3 mln zł,
- b) ujemnego salda prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 4.602,4 mln zł.

Na sfinansowanie tych potrzeb w kwocie 46.494,7 mln zł złożą się:

- a) dodatnie saldo finansowania ze źródeł krajowych bez przychodów z prywatyzacji w kwocie 42.914,8 mln zł,
- b) dodatnie saldo finansowania zagranicznego w kwocie 3.579,9 mln zł.

Szacuje się, że w układzie sektorowym (w podziale na źródła pozyskania środków) finansowanie deficytu budżetowego, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania w 2005 r. wyniesie:

- a) 8.214,1 mln zł w krajowym sektorze bankowym,
- b) 22.472,0 mln zł w krajowym sektorze pozabankowym. Prognozę finansowania w tym sektorze oparto na założeniu dalszego przyrostu aktywów funduszy emerytalnych, wzrostu potencjału funduszy inwestycyjnych i instytucji ubezpieczeniowych oraz zwiększenia sprzedaży obligacji osobom fizycznym,
- c) 12.300,0 mln zł w sektorze inwestorów zagranicznych nabywających SPW na rynku krajowym. Przyjęto utrzymanie się zainteresowania inwestorów zagranicznych polskimi obligacjami w związku z występującą różnicą w poziomie stóp procentowych na polskim i zagranicznym rynku finansowym,
- d) -71,3 mln zł z salda środków przechodzących z 2004 na 2005 r. i z 2005 na 2006 r.,

e) 3.579,9 mln zł z finansowania zagranicznego.

Wyszczególnienie	2004 PW	2005	Struktura 2005
	mln zł	mln zł	%
1	2	3	4
Finansowanie deficytu, ujemnego salda przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowania oraz prefinansowania	50.827,8	46.494,9	100,0%
1. Bankowe	7.292,8	8.214,1	17,7%
2. Pozabankowe	22.000,0	22.472,0	48,3%
3. Inwestorzy zagraniczni	15.000,0	12.300,0	26,5%
4. Saldo środków przechodzących	3.316,0	-71,3	-0,2%
5. Finansowanie zagraniczne	3.218,9	3.579,9	7,7%

2.1. Finansowanie krajowe

W 2005 r. proces podwyżek stóp banku centralnego powinien być zakończony. Oznaczać to będzie wzrost zainteresowania obligacjami średnio i długoterminowymi o stałym oprocentowaniu. Istotna przy tym będzie sytuacja na rynkach bazowych (Stany Zjednoczone, Niemcy), procesy zachodzące w finansach publicznych oraz perspektywy wejścia Polski do Unii Gospodarczej i Walutowej.

Dobór instrumentów finansowania będzie dokonywany zgodnie ze Strategią zarządzania długiem, której jednym z podstawowych celów jest minimalizacja kosztów obsługi długu przy ograniczeniach na dopuszczalny poziom ryzyka związanego ze strukturą długu. Założono poprawę obecnego stanu parametrów długu, której skala będzie uzależniona od sytuacji rynkowej.

Przewiduje się, że na saldo finansowania ze źródeł krajowych w kwocie 42.914,8 mln zł złożą się następujące pozycje:

- a) saldo sprzedaży i wykupu skarbowych papierów wartościowych w wysokości 45.891,0 mln zł,
- b) ujemne saldo udzielonych pożyczek w wysokości 2.904,9 mln zł, jako wynik:
 - przychodów z tytułu spłaty pożyczek przez:
 - Narodowy Fundusz Zdrowia (320,7 mln zł),
 - Orbis S.A. (2,7 mln zł),
 - jednostki samorządu terytorialnego (1,7 mln zł),

- i rozchodów z tytułu:
 - udzielenia pożyczki dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczania kontraktów eksportowych (1.000 mln zł),
 - udzielenia pożyczki zakładom opieki zdrowotnej w ramach restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej (2.200,0 mln zł),
 - udzielenia pożyczki jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego (30,0 mln zł),

- c) zerowe saldo pozostałych przychodów i rozchodów. Przepływy finansowe zawarte w tej pozycji mają charakter fakultatywny ze względu na niepewność ich wystąpienia. Decyzje o realizacji pozostałych rozchodów, ich skali oraz źródłach finansowania będą uzależnione od sytuacji budżetu państwa oraz sytuacji na rynku finansowym. Strona przychodów zawiera potencjalne wpływy z uzupełniającej sprzedaży bonów skarbowych oraz ze sprzedaży obligacji (głównie na przetargach zamiany) i innych operacji. Po stronie rozchodów znalazły się natomiast m.in. potencjalne rozchody z tytułu:
 - wykupu bonów skarbowych sprzedawanych w ramach sprzedaży uzupełniającej,
 - wykupu w drodze przetargów zamiany obligacji zapadających poza 2005 r.,
 - wyższego niż założono przedterminowego wykupu obligacji oszczędnościowych. Konieczność utworzenia takiej rezerwy wynika z konstrukcji instrumentów, umożliwiającą inwestorom przedstawienie obligacji do wcześniejszego wykupu.

- d) ujemne saldo środków pozostających na rachunkach budżetu państwa na koniec roku 2004 i 2005 w wysokości 71,3 mln zł. Na jego wysokość złożą się środki przechodzące z roku 2004 w kwocie 7.076,6 mln zł, pomniejszone o środki przechodzące na rok 2006 w wysokości 7.147,9 mln zł. Powyższe kwoty zawierają środki na rachunku walutowym z prywatyzacji w walutach obcych. Operacje związane ze środkami walutowymi pochodzącymi ze źródeł innych niż prywatyzacja są zawarte w finansowaniu zagranicznym.

Planuje się, że podobnie, jak w ostatnich latach, najważniejszym składnikiem finansowania będą skarbowe papiery wartościowe. Na szacowane w tej pozycji saldo w wysokości 45.891,0 mln zł złożą się następujące składniki:

- a) zerowe saldo sprzedaży i wykupu bonów skarbowych jako wynik:
 - przychodów ze sprzedaży w wysokości 50.028,5 mln zł,
 - rozchodów z tytułu wykupu w wysokości 50.028,5 mln zł,

- b) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji rynkowych w wysokości 43.853,6 mln zł będące wynikiem:
- przychodów w kwocie 75.841,4 mln zł, pochodzących ze sprzedaży obligacji stałoprocentowych na kwotę 66.200,5 mln zł, zmiennoprocentowych na kwotę 7.804,0 mln zł oraz obligacji indeksowanych na kwotę 1.836,9 mln zł,
 - rozchodów z tytułu wykupu obligacji rynkowych w wysokości 31.987,9 mln zł, na które złożą się wykupy obligacji stałoprocentowych na kwotę 29.777,8 mln zł i zmiennoprocentowych na kwotę 2.210,1 mln zł,
- c) dodatnie saldo sprzedaży i wykupu obligacji oszczędnościowych w wysokości 2.940,0 mln zł, na które złożą się:
- przychody ze sprzedaży w wysokości 7.320,0 mln zł,
 - rozchody z tytułu wykupu (w tym przedterminowego) w kwocie 4.380,0 mln zł,
- d) ujemne saldo w pozycji obligacje nierynkowe w kwocie 902,6 mln zł, na które złożą się spłaty rat kapitałowych od następujących obligacji:
- restrukturyzacyjnych – 810,7 mln zł,
 - na zwiększenie funduszy własnych BGŻ – 91,9 mln zł.

Syntetyczne informacje o finansowaniu deficytu budżetu państwa ze źródeł krajowych w latach 2004 i 2005 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	2004 PW	2005	3:2
	mln zł	mln zł	%
1	2	3	4
Finansowanie krajowe	47.608,9	42.914,8	90,1
1. Skarbowe papiery wartościowe	44.521,1	45.891,0	103,1
1.1. SPW rynkowe	43.358,7	43.853,6	101,1
1.1.1. Bony skarbowe	3.245,5	0,0	-
1.1.2. Obligacje rynkowe	40.113,2	43.853,6	109,3
1.1.2.1. o zmiennym oprocentowaniu	7.489,8	5.593,9	74,7
1.1.2.2. o stałym oprocentowaniu	30.811,3	36.422,7	118,2
1.1.2.3. indeksowane	1.812,1	1.836,9	101,4
1.2. Obligacje oszczędnościowe	2.895,8	2.940,0	101,5
1.3. Obligacje nierynkowe	-1.733,3	-902,6	52,1
1.3.1. dolarowa	-846,1	0,0	-
1.3.2. restrukturyzacyjna	-798,2	-810,7	101,6
1.3.3. dla BGŻ	-89,0	-91,9	103,3
2. Pożyczki udzielone	-228,3	-2.904,9	1.272,4
3. Pozostałe przychody i rozchody	0,0	0,0	-
4. Saldo środków przechodzących na rok następny	3.316,0	-71,3	-

2.2. Finansowanie zagraniczne

Planuje się, że w 2005 r. saldo finansowania zagranicznego będzie dodatnie i wyniesie 3.579,9 mln zł.

Na przychody ze źródeł zagranicznych szacowanych na kwotę 173.968,7 mln zł złożą się wpływy z tytułu:

- a) kredytów zagranicznych zaciągniętych w międzynarodowych instytucjach finansowych w wysokości 5.108,7 mln zł (5,4 mln USD i 1.150,5 mln EUR), w tym:
 - w Banku Światowym w wysokości 1.398,1 mln zł (5,4 mln USD i 311,6 mln EUR) - na restrukturyzację sektora węglowego, aktywizację terenów wiejskich, usuwanie skutków klęsk żywiołowych, infrastrukturę drogową i portową,
 - w Europejskim Banku Inwestycyjnym w wysokości 3.601,9 mln zł (814,4 mln EUR) - na prefinansowanie środków unijnych, usuwanie skutków powodzi i osuwiska, infrastrukturę drogową, Multisektor 2,
 - w Banku Rozwoju Rady Europy w wysokości 108,7 mln zł (24,6 mln EUR) - na restrukturyzację sektora węglowego,
- b) instrumentów płynnościowych; zakłada się zaciągnięcie kredytu rewolwingowego w kwocie 8.845,8 mln zł (2.000,0 mln EUR),
- c) planowanej emisji obligacji skarbowych na międzynarodowym rynku finansowym w wysokości 10.683,8 mln zł (1.400,0 mln USD i 1.250,0 mln EUR),
- d) spłat przez podmioty gospodarcze kapitału udostępnionych im kredytów zagranicznych ze środków pochodzących z kredytów zaciągniętych przez Skarb Państwa w Banku Światowym w kwocie 28,3 mln zł (7,7 mln USD),
- e) spłaty kredytów udzielonych w latach ubiegłych przez rząd polski Algierii, Wietnamowi, Angoli, Jemenowi, Chinom, Serbii i Czarnogórze w wysokości 89,3 mln zł (24,3 mln USD),
- f) przychodów przeznaczonych na sfinansowanie przedterminowej spłaty zobowiązań zagranicznych i innych operacji zagranicznych w wysokości 64.841,6 mln zł (8.000,0 mln USD i 8.000,0 mln EUR),
- g) przychodów związanych ze zwrotem środków w złotych z rachunku walutowego (zwrot lokaty) w wysokości 84.371,2 mln zł (9.400,0 mln USD i 11.250,0 mln EUR), w związku z przeznaczeniem walut na obsługę zadłużenia zagranicznego.

Planowane na 2005 r. rozchody zagraniczne wyniosą 170.388,8 mln zł. Na kwotę tę złożą się m.in.:

- a) spłaty kapitału od zaciągniętych kredytów – 10.618,3 mln zł (1.262 mln USD i 1.303 mln EUR); spłaty kapitału dotyczą:
- wierzycieli zrzeszonych w Klubie Paryskim – 9.753,4 mln zł (1.169,5 mln USD i 1.188,7 mln EUR),
 - Banku Światowego – 398,8 mln zł (45,7 mln USD i 50,3 mln EUR),
 - kredytów na rzecz EBI , EBOiR i BRRE - łącznie 296,1 mln zł (1,3 mln USD i 64,1 mln EUR),
 - pozostałych kredytów: 122,2 mln zł (33 mln USD) na rzecz Centralnego Banku Libii z tytułu spłaty kredytu eksportem towarów i usług, kredytu japońskiego w wysokości 45,9 mln zł (12,4 mln USD) oraz kredytu USA RIGGS w wysokości 1,9 mln zł (0,5 mln USD),
- b) rozchody wynikające z zaciągniętych instrumentów płynnościowych (kredyt rewolwingowy) – 8.845,8 mln zł (2.000,0 mln EUR),
- c) rozchody z tytułu udzielenia kredytów zagranicznych w wysokości 1.006,1 mln zł (270,0 mln USD). Środki te będą przeznaczone dla przedsiębiorstw eksportujących towary i usługi w ramach kontraktów zawartych na podstawie umów kredytowych z Chinami, Serbią i Czarnogórą, Indonezją, Uzbekistanem, a także potencjalnie z Filipinami, Białorusią, Angolą, Mołdową i Wietnamem.
- d) konwersja długu zagranicznego na złote w kwocie 147,9 mln zł. Na konwersję długu zagranicznego na zasadach komercyjnych przeznacza się równowartość ok. 40 mln USD. Przewidują to postanowienia umów zawartych między Polską a Klubami Londyńskim i Paryskim,
- e) ekokonwersja/Ekofundusz 177,5 mln zł (39,4 mln USD i 6,8 mln EUR); rozchody z tego tytułu wynikają z realizacji zawartych umów o ekokonwersji polskiego długu i przeznaczeniu spłat kredytów lub odsetek wobec krajów wierzycielskich Klubu Paryskiego na wspieranie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska w Polsce. W 2005 r. wypłacane kwoty będą wynikały z realizacji umów zawartych ze: Szwajcarią, USA, Francją, Włochami , Norwegią i Finlandią,
- f) rozchody z tytułu udziału w międzynarodowych organizacjach finansowych (EBI, Bank Światowy, EBOiR, IDA - Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju); planuje się przeznaczyć na nie kwotę 373,4 mln zł (4,3 mln USD i 78,8 mln EUR),
- g) rozchody z tytułu refundacji i rekompensat 7,0 mln zł (1,9 mln USD); kwota ta przewidziana jest na spłatę zobowiązań wobec Polimexu-Cekopu z tytułu należności od Maroka przejętych przez Skarb Państwa jak również na spłatę zobowiązań z tytułu

porozumienia między Rządami Polski, b. NRD i b. ZSRR w sprawie Wspólnej Organizacji "Petrobaltic" z dnia 12.07.1990 r.,

- h) rozchody związane z przedterminową spłatą zobowiązań zagranicznych i innymi operacjami zagranicznymi 64.841,6 mln zł (8.000,0 mln USD i 8.000,0 mln EUR); kwota ta przewidziana jest na ewentualną przedterminową spłatę zobowiązań zagranicznych Skarbu Państwa,
- i) rozchody związane z przekazaniem środków na zasilenie rachunku walutowego Ministerstwa Finansów w Narodowym Banku Polskim (lokaty) w wysokości 84.371,2 mln zł (9.400,0 mln USD i 11.250,0 mln EUR).

Rozdział VIII

Państwowy dług publiczny, potencjalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń oraz należności Skarbu Państwa

1. Państwowy dług publiczny oraz dług Skarbu Państwa

Zarządzanie długiem Skarbu Państwa oraz oddziaływanie na dług sektora finansów publicznym w okresie objętym ustawą będzie ukierunkowane na realizację celów „Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych”, przedkładanej wraz z uzasadnieniem. „Strategia” zawiera m.in. prognozy dotyczące poziomu długu w latach 2004-2007 oraz konsekwencje i zagrożenia związane ze wzrostem relacji długu do PKB.

1.1. Państwowy dług publiczny

Na koniec 2003 r. państwowy dług publiczny powiększony o przewidywane wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji stanowił 51,6% PKB. W konsekwencji przekroczenia pierwszego progu ostrożnościowego, zgodnie z art. 45 ustawy o finansach publicznych, relacja deficytu do dochodów w uchwalanych na 2005 r. budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego nie może być wyższa niż 29,3%. Relacja długu publicznego obliczonego zgodnie z metodologią UE do PKB na koniec 2003 r. wyniosła natomiast 45,4%.

W związku z planami wprowadzenia w Polsce rozwiązań dotyczących zakresu sektora finansów publicznych oraz struktury przedmiotowej długu zgodnych z metodologią UE oraz ze względu na obowiązek przekazywania do UE danych statystycznych w takim układzie, prognozy długu publicznego na lata 2004-2005 prezentowane są w dwóch wariantach.

Wyszczególnienie	2003		2004		2005	
	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)
1	2	3	4	5	6	7
Państwowy dług publiczny powiększony o przewidywane wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych (ustawa o finansach publicznych)	420.047,1	51,6	473.470,9	53,6	534.850,7	56,1
Dług sektora general government (wg metodologii UE)	369.689,7	45,4	412.091,7	46,6	459.305,5	48,2

Zarówno w 2004 r., jak i w 2005 r. podstawowym źródłem wzrostu państwowego długu publicznego będzie finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa.

1.2. Dług Skarbu Państwa¹

Przewidywane tempo wzrostu długu Skarbu Państwa będzie konsekwencją przede wszystkim wysokich potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, w tym przede wszystkim:

- poziomu deficytu,
- dotacji dla FUS na pokrycie ubytku składki do OFE,
- prefinansowania,
- udzielanych pożyczek, zwłaszcza dla KUKE i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Konsekwencją prognozowanego przyrostu długu Skarbu Państwa w latach 2004-2005 będzie wzrost relacji tego długu do PKB.

Wyszczególnienie	2003		2004		2005	
	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)	kwota (mln zł)	relacja do PKB (%)
1	2	3	4	5	6	7
Dług Skarbu Państwa	378.943,8	46,5	427.429,4	48,4	483.829,3	50,8
Dług Skarbu Państwa powiększony o przewidywane wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa	390.281,0	47,9	439.176,7	49,7	498.497,0	52,3

W strukturze długu Skarbu Państwa nadal dominować będzie dług krajowy (zarówno wg kryterium miejsca emisji, jak i rezydenta). W 2005 r. przewidywany jest pewien spadek udziału długu zagranicznego.

Wyszczególnienie	XII 2003	XII 2004	XII 2005	zmiana XII'04 - XII'03		Zmiana XII'05 - XII'04	
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	%	mln zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Dług Skarbu Państwa	387.943,8	427.429,4	483.829,3	48.485,6	12,8	56.399,9	13,2
wg kryterium miejsca emisji							
1. Dług krajowy Skarbu Państwa	251.165,9	302.049,9	351.903,0	50.884,0	20,3	49.853,1	16,5
2. Dług zagraniczny Skarbu Państwa	127.777,9	125.379,5	131.926,3	-2.398,4	-1,9	6.546,8	5,2
wg kryterium rezydenta							
1. Dług krajowy Skarbu Państwa	213.999,4	247.878,8	284.444,2	33.879,4	15,8	36.565,4	14,8

¹ Dług Skarbu Państwa zgodnie z polskimi regulacjami.

2. Dług zagraniczny Skarbu Państwa	164.944,4	179.550,6	199.385,0	14.606,2	8,9	19.834,4	11,0
------------------------------------	-----------	-----------	-----------	----------	-----	----------	------

Dług krajowy Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji

W latach 2004 i 2005 przewidywany jest:

- 1) wzrost zadłużenia w obligacjach rynkowych, odpowiednio o 25,5% i 20,7%; udział zadłużenia z tego tytułu w długu krajowym ogółem wzrośnie z 73,5% w 2003 r. do 79,4% w 2005 r.,
- 2) wzrost zadłużenia w bonach skarbowych w 2004 r.; w 2005 r. dług w tych instrumentach powinien utrzymać się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego; równocześnie nastąpi spadek udziału tych instrumentów w długu krajowym z 19,1% w 2003 r. do ok. 14,5% w 2005 r.,
- 3) wzrost zadłużenia w obligacjach oszczędnościowych o ok. 42,5% i 28,6%, przy równoczesnym wzroście ich udziału w długu krajowym SP z 3,0% w 2003 r. do 3,9% w 2005 r.
- 4) dalszy spadek udziału obligacji nierynkowych i pozostałego długu w zadłużeniu krajowym SP ogółem z 4,4% w 2003 r. do 2,3% w 2005 r.

Dług zagraniczny Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji

Przewidywana zmiana poziomu zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa w 2004 r. i 2005 r. będzie wypadkową:

- 1) emisji obligacji SP na rynkach zagranicznych dokonanych w ciągu 2004 r.: cztery emisje publiczne (w euro, frankach szwajcarskich i jenach) o łącznej wartości 2.827 mln EUR i dwie emisje niepubliczne (w jenach) o łącznej wartości 179 mln EUR,
- 2) nowych emisji obligacji SP na rynki zagraniczne; w 2005 r. planowana kwota emisji wyniesie równowartość ok. 2.900 mln EUR,
- 3) spłaty rat kapitałowych, przede wszystkim od kredytów zaciągniętych w państwach członkowskich Klubu Paryskiego i w międzynarodowych instytucjach finansowych; w drugiej połowie 2004 r. planowana jest przedterminowa spłata części kredytów Banku Światowego (ok. 774 mln USD),
- 4) zaciągnięcia nowych kredytów w międzynarodowych instytucjach finansowych, zwłaszcza w Europejskim Banku Inwestycyjnym, z przeznaczeniem na finansowanie reform strukturalnych gospodarki oraz projektów inwestycyjnych kluczowych z punktu widzenia rozwoju gospodarczego (np. w sektorze transportu), pre- i współfinansowanie projektów finansowanych z funduszy strukturalnych UE oraz projektów z zakresu ochrony środowiska i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,

- 5) realizacji programu finansowania samolotu wielozadaniowego dla Sił Powietrznych RP,
- 6) zmian kursu złotego w stosunku do euro oraz innych walut, w których nominowane jest zadłużenie zagranicznego.

Wyszczególnienie	XII 2003	XII 2004	XII 2005	Zmiana XII'04 - XII'03		zmiana XII'05 – XII'04	
	mln EUR	mln EUR	mln EUR	mln EUR	%	mln EUR	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Dług zagraniczny Skarbu Państwa	27 088,8	28 188,5	29 997,6	1 099,7	4,1%	1 809,1	6,4%
1. Dług z tytułu SPW	9 384,2	12 302,6	14 869,0	2 918,0	31,1%	2 566,4	20,9%
2. Kredyty, w tym:	17 704,2	15 885,9	15 128,6	-1 818,3	-10,3%	-757,3	-4,8%
2.1. Klub Paryski	14 229,7	12 675,3	10 650,0	-1 554,4	-10,9%	-2 025,3	-16,0%
2.2. Międzynarodowe instytucje finansowe*	3 239,2	2 992,1	3 930,9	-247,0	-7,6%	938,7	31,4%
2.3. Pozostali wierzyciele	235,3	218,5	547,7	-16,8	-7,2%	329,3	150,7%

*tj.: Bank Światowy, Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozwoju Rady Europy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

2. Potencjalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Potencjalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń są to zobowiązania, które mogą, ale nie muszą, obciążyć w przyszłości budżet państwa.

Na koniec 2004 r. stan potencjalnych zobowiązań z tytułu gwarancji zagranicznych oraz poręczeń i gwarancji krajowych prognozowany jest na 34.842,6 mln zł, co oznaczać będzie wzrost o 15,9% (tj. o 4.774,1 mln zł) w stosunku do stanu na koniec 2003 r.

Szacowany stan potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji na koniec 2004 r. obejmuje:

- stan potencjalnych zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych w łącznej kwocie 16.090,5 mln zł, co oznaczać będzie wzrost o 1.616,4 mln zł (tj. o 11,2%) w porównaniu do stanu na koniec 2003 r.,
- stan potencjalnych zobowiązań z tytułu gwarancji zagranicznych w łącznej kwocie 18.752,1 mln zł, co oznaczać będzie wzrost o 3.157,7 mln zł (tj. o 20,3%) w porównaniu do stanu na koniec 2003 r.

Wzrost stanu potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa jest wynikiem udzielenia nowych poręczeń i gwarancji oraz przewidywanego ich udzielenia do końca br. Na zmniejszenie w/w stanu wpływają spłaty gwarantowanych i poręczonych zobowiązań dokonywane przez kredytobiorców i budżet państwa.

W ustawie budżetowej na 2005 r. zaplanowano udzielenie przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń na łączną kwotę 20,0 mld zł. Przewiduje się możliwość udzielenia w 2005 roku poręczeń i gwarancji wspierających m.in. realizację strategicznych programów rządowych, takich jak: budowa autostrad, wspieranie rozwoju infrastruktury i ochrony środowiska, a także tworzenie przez banki linii kredytowych w celu sfinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Uwzględniono również zapotrzebowanie określone przez Ministra Kultury dotyczące udzielania poręczeń za eksponaty wystawowe oraz ewentualną realizację koncepcji udzielania poręczeń mających na celu restrukturyzację finansową zobowiązań cywilnoprawnych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SPZOZ).

Biorąc pod uwagę powyższe, stan potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń na koniec 2005 r. prognozowany jest na 44.657,7 mln zł, co oznaczać będzie wzrost o 9.815,1 mln zł (tj. o 28,2%) w porównaniu do prognozowanego stanu na koniec 2004 r. Wzrost zobowiązań będzie wynikiem udzielenia przez Skarb Państwa nowych gwarancji i poręczeń. Na jego ograniczenie wpływ mają spłaty dokonywane przez kredytobiorców i przez Skarb Państwa.

Dane dotyczące zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń według stanu na koniec 2003 r. oraz przewidywane kwoty tych zobowiązań na koniec 2004 r. i 2005 r. zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	XII 2003	XII 2004	XII 2005
	mln zł	mln zł	mln zł
1	2	3	4
Zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu gwarancji i poręczeń	30.068,5	34.842,6	44.657,7
Z tytułu gwarancji zagranicznych	15.594,4	18.752,1	29.842,9
Z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych	14.474,1	16.090,5	14.814,8

3. Należności Skarbu Państwa

Przewiduje się, że w końcu 2004 r. łączny stan należności Skarbu Państwa będzie wyższy o 2,3% od poziomu osiągniętego na koniec 2003 r., zaś w 2005 r. szacuje się wzrost o 10,2%.

Syntetyczne zestawienie należności Skarbu Państwa przedstawia poniższa tablica.

w mln zł

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia			Zmiana w	
	2003 r.	2004 r. pw	2005 r. plan	2004 r.	2005 r.
1	2	3	4	5	6
Należności Skarbu Państwa	38.153,9	39.038,1	43.029,2	884,2	3.991,1
1. Należności pozostałe do zapłaty podatkowe i niepodatkowe*	19.634,4	20.495,5	21.285,1	861,1	789,6
2. Należności z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych	7.817,8	7.655,8	7.478,2	-162,0	-177,6
3. Należności z tytułu gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa	1.957,6	2.003,1	2.258,8	45,5	255,7
4. Należności z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych	5.388,7	5.312,3	5.423,8	-76,4	111,5
5. Należności z tytułu "collaterali"	1.539,6	1.567,2	1.687,4	27,6	120,2
6. Należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym	743,0	712,0	693,2	-31,0	-18,8
7. Należności z tytułu pożyczki udzielonej ze środków budżetu państwa kasom chorych	824,0	723,7	402,1	-100,3	-321,6
8. Należności od MBI w Moskwie	137,5	129,7	128,0	-7,8	-1,7
9. Inne należności	111,3	438,8	3.672,6	327,5	3.233,8

* Obecnie prezentowane są dane „Należności pozostałe do zapłaty podatkowe i niepodatkowe”, wcześniej były to „Zaległości podatkowe i niepodatkowe”, czyli należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął.

Struktura należności Skarbu Państwa przedstawia się następująco:

w %

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia		
	2003 r.	2004 r. pw	2005 r. plan
1	2	3	4
Należności Skarbu Państwa	100,0	100,0	100,0
1. Należności pozostałe do zapłaty podatkowe i niepodatkowe*	51,5	52,6	49,6
2. Należności z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych	20,5	19,6	17,4
3. Należności z tytułu gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa	5,1	5,1	5,2
4. Należności z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych	14,1	13,6	12,6
5. Należności z tytułu "collaterali"	4,0	4,0	3,9
6. Należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym	1,9	1,8	1,6
7. Należności z tytułu pożyczki udzielonej ze środków budżetu państwa kasom chorych	2,2	1,9	0,9

8. Należności od MBI w Moskwie	0,4	0,3	0,3
9. Inne należności	0,3	1,1	8,5

* Obecnie prezentowane są dane „Należności pozostałe do zapłaty podatkowe i niepodatkowe”, wcześniej były to „Zaległości podatkowe i niepodatkowe”, czyli należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął.

3.1. Należności pozostałe do zapłaty podatkowe i niepodatkowe

Należności pozostałe do zapłaty obejmują zaległości: płatne w ratach i odroczone, w postępowaniu egzekucyjnym, wobec których wydano decyzje o zawieszeniu poboru, w postępowaniu ugodowym, układowym i upadłościowym, objęte egzekucją sądową, w stosunku do których nie podjęto żadnych czynności.

Wzrost o 4,4% należności pozostałych do zapłaty podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa na koniec 2004 r. w porównaniu z końcem 2003 r. jest wypadkową wzrostu należności pozostałych do zapłaty na kwotę 1.304,0 mln zł w:

- podatkach pośrednich (675,9 mln zł),
- cła (60,8 mln zł),
- pozostałych dochodach (567,3 mln zł)

oraz zmniejszenia należności pozostałych do zapłaty na kwotę 442,9 mln zł w:

- podatku dochodowym od osób prawnych (145,0 mln zł),
- podatku dochodowym od osób fizycznych (144,9 mln zł),
- podatkach zniesionych (146,3 mln zł),
- wpłatach z zysku przedsiębiorstw państwowych oraz spółek Skarbu Państwa (6,7 mln zł).

Oszacowano, że należności pozostałe do zapłaty podatkowe i niepodatkowe na koniec 2005 r. zwiększą się w porównaniu z końcem 2004 r. o 3,9%. Wzrost ten jest wypadkową zwiększenia należności pozostałych do zapłaty na kwotę 812,2 mln zł w:

- podatkach pośrednich (302,7 mln zł),
- podatku dochodowym od osób fizycznych (9,3 mln zł),
- podatku dochodowym od osób prawnych (29,7 mln zł),
- cła (26,2 mln zł),
- pozostałych dochodach (444,3 mln zł)

oraz spadku należności pozostałych do zapłaty na kwotę 22,6 mln zł w:

- wpłatach z zysku przedsiębiorstw państwowych oraz spółek Skarbu Państwa (2,5 mln zł),
- podatkach zniesionych (20,1 mln zł).

Przewidywany stan należności budżetu państwa z tytułu należności pozostałych do zapłaty podatkowych i niepodatkowych ilustruje poniższa tablica.

w mln zł

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia		
	2003 r.	2004 r. pw	2005 r. plan
1	2	3	4
Razem	19.634,4	20.495,5	21.285,1
1. Podatki pośrednie	11.030,6	11.706,5	12.009,2
2. Podatek dochodowy od osób prawnych	1.534,0	1.389,0	1.418,7
3. Podatek dochodowy od osób fizycznych	2.962,5	2.817,6	2.826,9
4. Podatki zniesione	203,6	57,3	37,2
5. Cło	771,2	832,0	858,2
6. Wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych oraz spółek SP	46,7	40,0	37,5
7. Pozostałe dochody *	3.085,8	3.653,1	4.097,4

* Obejmują zaległości z tytułu różnych opłat, grzywien i kar oraz innych dochodów.

Przy szacowaniu należności uwzględniono sytuację gospodarczą kraju oraz podejmowane czynności zwiększające efektywność ściągalności podatków.

Na tak wysoki stan należności podatkowych wpływ mają następujące czynniki:

- narastanie ich w gałęziach przemysłu wymagających pełnej lub częściowej restrukturyzacji takich jak: przemysł obronny, hutnictwo i przemysł lekki. Znaczącym elementem wpływającym na stan należności jest również trudna sytuacja Polskich Kolei Państwowych,
- utrzymująca się nadal znaczna część należności płatnych w ratach i odroczonech dla przedsiębiorców znajdujących się w przejściowo trudnej sytuacji ekonomicznej,
- wstrzymanie wykonania decyzji w związku z wniesionym przez podatnika odwołaniem lub skargą do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz wstrzymanie podejmowania czynności egzekucyjnych w celu ściągnięcia zobowiązań szkół i placówek oświatowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych powstałych do 31.12.1998 r. przejętych z dniem 01.01.1999 r. przez jednostki samorządu terytorialnego,
- stale utrzymujący się wysoki stan należności będących w postępowaniu ugodowym i układowym,
- nieściągalne należności podmiotów, w stosunku do których nastąpiło całkowite zakończenie procedury upadłościowej lub likwidacyjnej i ostateczne wykreślenie ich

z rejestru przedsiębiorstw. W tym wypadku wierzytelności mogą tylko być zaspokojone z podziału masy upadłościowej,

- należności przedsiębiorców obecnie przebywających poza granicami kraju; w odniesieniu do tych osób dopiero z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej powstała możliwość korzystania z pomocy państw – członków Unii Europejskiej oraz obowiązek udzielania pomocy tym państwom przy dochodzeniu należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przewiduje się, iż w 2004 roku należności podatkowe zostaną umorzone w kwocie 1.850,0 mln zł. Tak wysoka kwota umorzeń wynika z zakończenia postępowań restrukturyzacyjnych, które w zdecydowanej części zostały umorzone do końca kwietnia 2004 r.

W celu zapobieżenia dalszemu wzrostowi należności podatkowych podejmowane są wielokierunkowe działania:

1. Minister Finansów corocznie określa w formie decyzji urzędów i izbom skarbowym zadania oraz kierunki działań w zakresie realizacji polityki finansowej państwa.

Na mocy postanowień tej Decyzji zostały ustalone również zasady oceny pracy podległych Ministerstwu Finansów jednostek skarbowych. W celu zintensyfikowania działań aparatu skarbowego dla każdej izby skarbowej wyznaczono procentowe operatywne wskaźniki:

- wskaźnik realizacji przypisu bieżącego,
- wskaźnik realizacji zaległości z lat ubiegłych,
- wskaźnik kształtowania się zaległości brutto w stosunku do wpływów

dotyczące realizacji poszczególnych trzech podstawowych podatków:

- dochodowego od osób prawnych,
- dochodowego od osób fizycznych,
- od towarów i usług (VAT).

Stopień realizacji nałożonych wskaźników jest jednym z elementów oceny pracy kierownictwa izb skarbowych. W każdym przypadku niezrealizowania wyznaczonych mierników dyrektorzy izb skarbowych są zobowiązani do przedłożenia pisemnych wyjaśnień uzasadniających przyczyny odchylenia.

Ocenie podlegają również działania mające na celu likwidację zaległości podatkowych objęte prowadzonym przez Ministerstwo Finansów podmiotowym monitoringiem zaległości.

2. Corocznie w wytycznych do działania izb i urzędów skarbowych wskazuje się działania, jakie winny być podjęte w celu poprawy poboru i egzekucji podatków. Działania te to w szczególności: niezwłoczne, po upływie terminu płatności, wysyłanie upomnień w przypadku istnienia takiego obowiązku oraz wystawianie tytułów wykonawczych, bezzwłoczne nadawanie biegu tytułom wykonawczym oraz konsekwentne dążenie do ich realizacji w celu doprowadzenia do wygaśnięcia zobowiązań zgodnie z art. 59 Ordynacji podatkowej, zabezpieczanie wykonania zobowiązań na majątku podatnika oraz na prawach majątkowych i wierzytelnościach.
3. W wykonaniu art. 16 ust. 3 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów podaje do publicznej wiadomości informację o podmiotach, którym umorzono znaczące kwoty zaległości podatkowych.
4. Upowszechnienie zgłaszania przez urzędy skarbowe do Krajowego Rejestru Sądowego podmiotów o bardzo dużych zaległościach nieściągalnych – zgodnie z zapisami ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Przestrzeganie art. 55a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie występowania z wnioskami do Krajowego Rejestru Sądowego. Działanie to będzie miało charakter prewencyjny, ponieważ z uwagi na jawność Krajowego Rejestru Sądowego każdy przedsiębiorca będzie mógł sprawdzić wiarygodność swoich kontrahentów.

5. Informatyzacja działów egzekucyjnych urzędów skarbowych. Pełna eksploatacja jednolitego programu informatycznego EGAPOLTAX, obsługującego pracę działów egzekucyjnych umożliwi pełną współpracę między poszczególnymi urzędami skarbowymi, a dostęp do zawartych w nim danych przyspieszy uzyskiwanie informacji o dłużnikach i usprawni wystawianie tytułów wykonawczych na należności podatkowe.

Pozwoli to na zwiększenie udziału należności podatkowych objętych egzekucją do około 65% ogólnej kwoty należności podatkowych.

6. Z dniem 1 lipca 2004 r. rozpoczęto pozyskiwanie danych o stanie realizacji zobowiązań podatkowych przy pomocy hurtowni danych WHTAX. Uzyskiwane dane dostarczają materiału informacyjnego wspomagającego różnorodne analizy, między innymi w zakresie realizacji należności podatkowych, egzekucji zaległości podatkowych, udzielanych ulg. Tym samym ułatwiają podejmowanie decyzji już na szczeblu urzędów skarbowych, które niezwłocznie mogą przeciwdziałać zjawiskom negatywnym i występującym zagrożeniom związanym z poborem podatków.

7. Wdrożono System Informacji Podatkowej, który ma w założeniu wspierać procesy decyzyjne w zakresie spraw podatkowych, służyć ujednoczeniu stanowiska Ministerstwa Finansów i organów podatkowych oraz sprzyjać działaniom zmierzającym do uproszczenia przepisów prawa podatkowego. Wprowadzenie tego systemu poprawia efektywność funkcjonowania organów podatkowych, zmniejsza stopień zaskarżalności decyzji organów podatkowych i usprawnia przepływ informacji między poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi resortu, a w rezultacie obniży koszty funkcjonowania administracji podatkowej.
8. Z dniem akcesji do Unii Europejskiej Polska stała się uczestnikiem międzynarodowej współpracy w zakresie dochodzenia należności podatkowych. Oznacza to możliwość korzystania z pomocy państw członkowskich Unii przy dochodzeniu zaległości podatkowych powstałych na terytorium Polski, jak również obowiązek świadczenia tym państwom przez Polskę analogicznej pomocy w odniesieniu do zaległości podatkowych powstałych na ich terytorium.

Przystąpienie przez Polskę do współpracy międzynarodowej w zakresie wzajemnej pomocy przy dochodzeniu należności pieniężnych powinno spowodować z jednej strony wzrost ściągальności zaległości podatkowych, z drugiej zaś – świadomość nieuchronności egzekucji powinna wpłynąć na poprawę poziomu podatków płaconych dobrowolnie przez podatników.
9. W związku z ustawą Prawo upadłościowe i naprawcze, która weszła w życie 1 października 2003 r., nadal pozostaje aktualne pismo Ministerstwa Finansów, obligujące podległe jednostki do stosowania w szerszym niż dotychczas zakresie instytucji hipoteki przymusowej i zastawu skarbowego, zwłaszcza w przypadku podatników systematycznie zalegających z zapłatą zobowiązań podatkowych.
10. W celu podniesienia efektywności ściągальności zaległości podatkowych rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów, od dnia 1 maja 2004 roku wprowadzono nowelizację systemu wynagrodzeń prowizyjnych pracowników działów egzekucyjnych za wykonywanie tzw. trudnych środków egzekucyjnych, między innymi egzekucji z nieruchomości, z weksla, udziałów w spółce.

3.2. Należności z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych

Szacuje się, iż należności Skarbu Państwa z tytułu przejściowo wykupionych odsetek od kredytów mieszkaniowych ukształtują się na koniec 2004 r. na poziomie 7.655,8 mln zł - co oznacza zmniejszenie w stosunku do stanu na koniec 2003 r. o 162,0 mln zł, tj. 2,1%. Spadek ten będzie wynikał z przewidywanej kwoty odsetek przejściowo wykupionych

w 2004 r. w wysokości 118,0 mln zł, pomniejszonej o przewidywane: umorzenia tych należności – 180,0 mln zł, spłaty dokonywane przez kredytobiorców – 100,0 mln zł.

Prognozowany na koniec 2005 r. stan należności Skarbu Państwa z tytułu przejściowo wykupionych odsetek od kredytów mieszkaniowych wyniesie 7.478,2 mln zł - co oznacza zmniejszenie w stosunku do stanu na koniec 2004 r. o 177,6 mln zł, tj. 2,4%. Szacowany spadek będzie wynikał z przewidywanej kwoty odsetek przejściowo wykupionych w 2005 r. w wysokości 212,4 mln zł, pomniejszonej o przewidywane: umorzenia tych należności - 250,0 mln zł, spłaty dokonywane przez kredytobiorców - 140,0 mln zł.

3.3. Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na koniec 2004 r. prognozuje się na kwotę 2.003,1 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2003 r. o 2,3%, tj. o 45,5 mln zł.

Na koniec 2005 r. należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń prognozuje się w wysokości 2.258,8 mln zł, co oznacza wzrost o 12,8% (tj. o kwotę 255,7 mln zł) w stosunku do prognozowanego stanu na koniec 2004 r.

Wzrost ten wynikać będzie głównie ze zwiększenia należności Skarbu Państwa w wyniku podejmowania przez Skarb Państwa ryzyka spłaty ze środków budżetowych zobowiązań wynikających z udzielonych gwarancji i poręczeń, tj. spłaty rat kapitałowych i odsetek bieżących od gwarantowanych i poręczonych, krajowych i zagranicznych kredytów bankowych.

Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń przedstawia poniższa tablica.

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia		
	2003 r.	2004 r. pw	2005 r. plan
1	2	3	4
Należności Skarbu Państwa z tytułu gwarancji i poręczeń ogółem	1.957,6	2.003,1	2.258,8
1. Należności SP z tytułu udzielonych poręczeń	1.781,1	1.746,6	1.952,3
2. Należności SP z tytułu udzielonych gwarancji	176,5	256,5	306,5

3.4. Należności z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych

Należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych kredytów zagranicznych przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Stan w dniu 31 grudnia		
	2003 r.	2004 r. pw	2005 r. plan
1	2	3	4
Należności ogółem	5.388,7	5.312,3	5.423,8
- w walutach wymiennalnych	5.382,4	5.306,6	5.418,0
- w walutach niewymiennalnych	6,3	5,7	5,8

Na zmianę wartości poszczególnych pozycji wpłynął: przyrost odsetek za zwłokę (należności zaległe) oraz przewidywane spłaty (należności bieżące).

3.5. Należności z tytułu "collaterali"

Skarb Państwa jest właścicielem obligacji stanowiących zabezpieczenie (ang. *collateral*) nie wykupionych obligacji Brady'ego typu Par i RSTA. Obligacje Brady'ego są to obligacje wyemitowane w związku z wynegocjowaną w 1994 r. redukcją zadłużenia Polski wobec wierzycieli komercyjnych skupionych w Klubie Londyńskim. Na koniec 2003 r. wartość nominalna posiadanych przez Skarb Państwa obligacji zabezpieczających wynosiła 1.193,2 mln USD. Przewiduje się - przy założeniu, że obligacje te nie zostaną sprzedane w ciągu 2004 r. i 2005 r. – że ich wartość nominalna nie ulegnie zmianie. Z kolei wartość rynkowa tych obligacji prognozowana jest odpowiednio na 429,4 mln USD na koniec 2004 r. i 453,6 mln USD na koniec 2005 r. Oszacowana zmiana wartości rynkowej jest wynikiem wzrostu ceny, która wynika z charakteru należności z tytułu ww. zabezpieczenia, tj. zerokuponowych obligacji Stanów Zjednoczonych (rentowność obligacji przyjęto na stałym poziomie z lipca 2004 r.).

Należy zaznaczyć, że chociaż formalnie zabezpieczenie obligacji Brady'ego stanowi własność Skarbu Państwa, to jednak umowa powiernicza zawarta z Federal Reserve Bank of New York nie pozwala na swobodne dysponowanie nim przez Polskę do momentu spłaty naszych zobowiązań wynikających z obligacji wyemitowanych w wykonaniu porozumienia z Klubem Londyńskim.

3.6. Należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym

Prognozuje się, że w 2004 r. stan należności z tytułu udostępnienia środków z kredytów zagranicznych podmiotom krajowym zmniejszy się o 31,0 mln zł, a w 2005 r. o 18,8 mln zł. Operacje odpożyczenia środków dotyczą kredytów przeznaczonych na finansowanie rozwoju sektora rolnego (ADP), leśnictwa, budownictwa, instytucji finansowych (FIDL).

3.7. Należności z tytułu pożyczek udzielonych ze środków budżetu państwa kasom chorych

Umowy pożyczek zostały zawarte przez kasy chorych. Do chwili obecnej nie zostały ustalone nowe zasady spłaty pożyczek przez Narodowy Fundusz Zdrowia będący następcą prawnym kas chorych. Spłata kapitału i odsetek została zawieszona do 30.09.2004 r. na podstawie aneksu nr 3 z dnia 30.06.2004 r. do Porozumienia w sprawie odroczenia płatności rat pożyczek, udzielonych w 2000 r. z budżetu państwa przez Ministra Finansów kasom chorych.

3.8. Należności Skarbu Państwa od Międzynarodowego Banku Inwestycyjnego w Moskwie w związku z wystąpieniem RP z tego Banku

Potwierdzone przez MBI należności na rzecz Polski w związku z wystąpieniem naszego kraju z tego Banku wynoszą na dzień 31.12.2003 r. z tytułu części kapitału statutowego – 29,1 mln EUR.

Szczegółowe propozycje uregulowania spraw finansowych strona polska przedstawiła w projekcie umowy między Rządem RP a MBI w sprawie uregulowania wzajemnych zobowiązań. Zarząd MBI odmówił podpisania ww. Umowy argumentując to koniecznością uregulowania należności z dłużnikami i zobowiązań wobec wierzycieli.

W związku z takim przebiegiem sprawy Minister Finansów wystąpił z wezwaniem do zapłaty kwoty należnej Polsce z tytułu zwrotu wpłaty na kapitał statutowy MBI.

Strona polska, dążąc do uregulowania zobowiązań finansowych MBI wobec Polski, uczestnicząc w posiedzeniach Rady Banku podejmowała próby zawarcia porozumienia z Zarządem MBI, które nie przyniosły żadnych konkretnych postępów w sprawie.

Spłata zobowiązania MBI wobec Polski jest uzależniona od uregulowania zadłużenia Federacji Rosyjskiej i Kuby wobec MBI. Na początku 2004 r. Federacja Rosyjska uregulowała swoje zobowiązanie. Kuba w dalszym ciągu pozostaje dłużnikiem banku.

W najbliższym czasie przewiduje się wznowienie negocjacji ws. uregulowania zadłużenia MBI wobec Polski.

Szacuje się, że stan należności Skarbu Państwa od Międzynarodowego Banku Inwestycyjnego w Moskwie, w związku z wystąpieniem RP z tego Banku, wyniesie 129,7 mln zł na koniec 2004 r. i 128,0 mln zł na koniec 2005 r.

3.9. Inne należności

Szacuje się, że stan innych należności Skarbu Państwa na koniec 2004 r. wyniesie 438,8 mln zł, a na koniec 2005 r. ukształtuje się na poziomie 3.672,6 mln zł. Pozycja „Inne należności” obejmuje:

- należności Skarbu Państwa z tytułu sald na rachunkach clearingowych, barterowych oraz specjalnych (na koniec 2004 r. wyniosą 27,0 mln zł, a na koniec 2005 r. będą na poziomie 27,3 mln zł),
- należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych bezpośrednio w ciężar środków budżetu państwa na podstawie upoważnień zawartych w ustawie budżetowej w 1994 r. dla przedsiębiorstwa "Orbis S.A." (na koniec 2004 r. wyniosą 2,7 mln zł). Co roku stan należności z tego tytułu ulega zmniejszeniu o 2,7 mln zł, w wyniku spłat rat kapitałowych. Na koniec 2005 r. nie przewiduje się wystąpienia należności z tego tytułu,
- należności Skarbu Państwa z tytułu rozliczeń z MBI, z tytułu Porozumienia Generalnego z Rosją oraz Funduszu Rozwoju Eksportu (na koniec 2004 r. wyniosą 27,2 mln zł, a na koniec 2005 r. będą na poziomie 27,1 mln zł),
- należności z tytułu pożyczek dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (na koniec 2004 r. wyniosą 351,9 mln zł, a na koniec 2005 r. będą się kształtować na poziomie 1.359,9 mln zł). Minister Finansów udziela pożyczek KUKE S.A. w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie warunków i trybu udzielania przez Ministra Finansów, w imieniu Skarbu Państwa, poręczeń kredytów bankowych zaciągniętych przez KUKE S.A. oraz udzielania i umarzania pożyczek ze środków budżetu państwa. Rozporządzenie Rady Ministrów przewiduje możliwość umorzenia pożyczek, w sytuacji, gdy środki zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym „Interes Narodowy” nie wystarczą na spłatę wymagalnej raty pożyczki wraz z odsetkami,
- należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek dla jednostek samorządu terytorialnego (na koniec 2004 r. wyniosą 30,0 mln zł, a na koniec 2005 r. będą na poziomie 58,3 mln zł). Z uwagi na trudną sytuację finansową niektórych jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z art. 65 ust.1 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych, w zakresie ustalonym

w ustawie budżetowej, mogą być udzielane z budżetu państwa pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego,

- na podstawie projektu autopoprawki do rządowego projektu ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej w art. 8 projektu ustawy budżetowej na rok 2005 upoważniono ministra właściwego do spraw finansów do udzielenia ze środków budżetu państwa pożyczek dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej do kwoty 2.200,0 mln zł.

Rozdział IX

Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2005 r.

1. Podstawy prawne

Obowiązek opracowywania Kierunków prywatyzacji wynika z zapisów dwóch aktów prawnych:

- ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U. Nr 106 poz. 493, z późn. zm.), na podstawie, której (art. 2, pkt 2) Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa ma obowiązek przygotowania i przedkładania Radzie Ministrów rocznych kierunków prywatyzacji majątku państwowego;
- ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 45, poz. 148, tekst jednolity z późn. zm.), zgodnie z którą (art. 87, pkt 3) do projektu ustawy budżetowej załącza się uzasadnienie zawierające m.in. kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa.

Realizacja Kierunków prywatyzacji jako elementu corocznie uchwalanej ustawy budżetowej podlega przepisowi art. 146, ust. 4, pkt 1 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.), który zobowiązuje członków Rady Ministrów do zapewnienia wykonania ustaw.

Przedstawiony dokument określa kierunkowe zamierzenia Rządu w zakresie prywatyzacji majątku państwowego, warunki i środki realizacji tych zamierzeń oraz przychody z tytułu prywatyzacji.

2. Cele prywatyzacji

Zgodnie z „Programem prywatyzacji majątku Skarbu Państwa do 2006 roku” realizacja polityki prywatyzacyjnej państwa ma doprowadzić do zakończenia, w perspektywie do 2006 roku, zasadniczych procesów przekształceń własnościowych polskiej gospodarki, dzięki czemu Polska powinna osiągnąć strukturę własności zbliżoną do realiów Unii Europejskiej.

Program działania Ministra Skarbu Państwa w 2005 roku w zakresie przekształceń własnościowych zakłada zarówno kontynuację procesów i projektów prywatyzacyjnych rozpoczętych w latach poprzednich, jak i zintensyfikowanie prac związanych z przygotowaniem spółek i sektorów przeznaczonych do prywatyzacji w latach następnych.

Ważne będą także działania związane z monitorowaniem i egzekwowaniem zobowiązań inwestorów, wynikających z umów prywatyzacyjnych oraz poprawą efektywności zarządzania majątkiem Skarbu Państwa, której służyć będzie wdrażanie nowych zasad nadzoru właścicielskiego.

Podstawowym celem polityki prywatyzacyjnej w 2005 r., będzie korzystna sprzedaż wybranych spółek i składników majątku Skarbu Państwa, która powinna zapewnić osiągnięcie zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2005 rok przychodów z prywatyzacji, zwiększyć dynamikę przekształceń własnościowych w polskiej gospodarce oraz konkurencyjność spółek i sektorów.

Polityka prywatyzacyjna Rządu ukierunkowana będzie na pozyskiwanie inwestorów gwarantujących zaangażowanie kapitałowe w rozwój sprywatyzowanych przedsiębiorstw, co powinno wpłynąć stabilizująco na rynek pracy.

Podjęte przez Ministra Skarbu Państwa działania mają na celu porządkowanie struktury własnościowej w gospodarce i poszczególnych spółkach, uczynienie procesów prywatyzacyjnych jasnymi i przejrzystymi, obniżenie kosztów nadzoru nad mieniem polikwidacyjnym.

Prywatyzacja i rozwój rynku kapitałowego są ściśle ze sobą powiązane. Prywatyzacja jest jednym ze sposobów zapewnienia podaży ofert publicznych, które ożywią rynek kapitałowy i będą atrakcyjną ofertą, m.in. dla OFE, które od dłuższego czasu poszukują nowych możliwości inwestycyjnych na polskim rynku kapitałowym. Dodatkowo obecność tak stabilnego inwestora jak OFE w akcjonariacie spółek wpływa na wzrost ich wartości.

Z uwagi na to, że procesy prywatyzacji koncentrować się będą w sektorach o charakterze strategicznym i infrastrukturalnym, z których większość stoi przed koniecznością poprawy swojej pozycji konkurencyjnej zarówno na rynku krajowym jak i rynkach zagranicznych Rząd przyjął szereg programów restrukturyzacji i prywatyzacji obejmujących najważniejsze branże polskiej gospodarki, w tym mających kluczowe znaczenie m.in. dla bezpieczeństwa finansowego czy energetycznego państwa.

Oznacza to, że przyjęte i realizowane programy restrukturyzacji i prywatyzacji poszczególnych sektorów gospodarki, skorelowane z celami polityki gospodarczej Rządu, wyznaczać będą w 2005 roku i latach następnych zakres i tempo prywatyzacji majątku Skarbu Państwa.

3. Uwarunkowania procesów prywatyzacji

Prywatyzacja majątku Skarbu Państwa w ostatnich kilku latach przebiegała w złożonych i na ogół niekorzystnych warunkach makroekonomicznych. Wynikały one głównie z osłabienia dynamiki wzrostu gospodarczego, spadku popytu inwestycyjnego oraz konieczności poddania tego majątku działaniom restrukturyzacyjnym. Także czynniki zewnętrzne, a przede wszystkim osłabienie koniunktury na światowych rynkach i zainteresowania inwestorów zagranicznych polską gospodarką sprawiły, że realizacja projektów prywatyzacyjnych jest trudniejsza niż w latach poprzednich.

Ważne jest odzyskanie społecznego poparcia dla prywatyzacji, któremu służyć będzie przede wszystkim wzmocnienie nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa nad spółkami i przedsiębiorstwami oraz wzmocnienie kontroli nad procesami przekształceń własnościowych. Polityka informacyjna Ministra Skarbu Państwa będzie maksymalnie otwarta i ukierunkowana na wyjaśnianie celów, warunków i procedur prywatyzacji.

Realizacja projektów prywatyzacyjnych jest procesem długofalowym i złożonym. Na poziom faktycznych przychodów, oprócz suwerennych decyzji sprzedającego, mają wpływ różnorodne ryzyka pojawiające się na kolejnych etapach prac. Przykładowo w 2003 r. zidentyfikowano następujące ryzyka i uwarunkowania:

- ryzyko zmiany wartości rynkowej aktywów (np. energetyka, akcje notowane na giełdzie),
- ryzyko przesunięcia w czasie danego projektu (np. WSiP, G-8, inne spółki sektora energetycznego),
- grupa ryzyk tzw. transakcyjnych, związanych z procesem rokowań,
- ryzyka prawne (np. uzyskanie zgody na zbycie określonej wielkości pakietu akcji),
- całkowicie niezależne od MSP opóźnienia związane z procedurami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urzędu Zamówień Publicznych, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- ryzyko zmiany koncepcji prywatyzacji w odniesieniu do wybranych podmiotów (np. z branży energetycznej) lub zawieszenie realizacji strategii prywatyzacji (np. uzdrowiska),
- niekorzystne oddziaływanie czynników zewnętrznych o charakterze rynkowym (np. wprowadzenie akcyzy na energię elektryczną; brak rozstrzygnięć dotyczących kontraktów długoterminowych, co doprowadziło do przeceny wartości podmiotów sektora),
- konkurencyjne warunki dla pozyskiwania kapitału zagranicznego stworzone w makroregionie (plany osiągnięcia w 2005 roku ok. 15 mld Euro przychodów z prywatyzacji w Niemczech),

- ryzyko zmiany prawa (np. zmiana poziomu obowiązkowych odliczeń z 15% do 19% (art. 56 ustawy o komercjalizacji/ powiększająca konieczną do zrealizowania kwotę przychodów brutto),
- decyzje polityczne (np. o dokapitalizowaniu Kompanii Węglowej S.A. czy H.Cegielski S.A. akcjami Telekomunikacji Polskiej S.A. co zmniejszyło wpływy brutto z prywatyzacji w 2003 roku o około 960 mln PLN).

Nie można wykluczyć wystąpienia podobnych ryzyk w 2005 roku.

Precyzyjne planowanie wpływów z prywatyzacji znacząco utrudniają również niezależne od MSP negocjacje prywatyzacyjne i postępowania sądowe.

Narasta także ryzyko polityczne. Dobór podmiotów przeznaczonych do prywatyzacji jak i sama koncepcja prywatyzacyjna podlegają częstym zmianom, których przesłanką jest brak społecznego poparcia dla prywatyzacji, doktrynalna wrogość wobec prywatyzacji u części klasy politycznej, różnorodne wątpliwości i niepokoje wyrażane np. przez związki zawodowe, lokalne władze samorządowe, media itp. Niektóre inicjatywy poselskie w zakresie polityki prywatyzacyjnej wpływają dodatkowo na spowolnienie działań w tym obszarze.

Ponadto próba sztywnej realizacji wpływów z prywatyzacji w perspektywie roku budżetowego, stawia Ministra Skarbu Państwa jako sprzedającego w sytuacji przymusowej, powoduje niekontrolowaną, negatywną w skutkach presję. Ryzyko niewykonania planu zawsze zmusza do kumulowania finalizowania negocjacji w końcu okresu sprawozdawczego. Presja transakcyjna skłania wówczas inwestorów do składania ofert ostatecznych nabycia akcji od Skarbu Państwa, na zbyt niskim poziomie cenowym (poniżej wycen).

4. Zasoby majątku państwowego do prywatyzacji

Potencjalne zasoby majątku państwowego do prywatyzacji znajdują się głównie w sektorach: elektroenergetycznym, gazowniczym, paliwowo-naftowym, farmaceutycznym, hutniczym, przemyśle obronnym, górnictwa węgla kamiennego, transportu, stoczniowym i poligraficznym.

Stan zasobów majątkowych Skarbu Państwa możliwych do sprywatyzowania jest zróżnicowany. W gestii Skarbu Państwa znajduje się znaczny odsetek przedsiębiorstw i spółek będących w słabej kondycji ekonomicznej, którym bez kapitału na inwestycje oraz restrukturyzację i modernizację techniczno-organizacyjną zagraża likwidacja bądź upadłość i w konsekwencji obniżenie wartości zasobów Skarbu Państwa przeznaczonych do prywatyzacji. Tylko niewielką część zasobów można sprywatyzować bez ponoszenia

nakładów restrukturyzacyjnych. Oznacza to dylemat: albo wcześniejsze dokapitalizowanie i restrukturyzacja albo ewentualnie, obciążenie potencjalnych inwestorów kosztami niezbędnych modernizacji i dostosowań rynkowych, co skutkuje obniżeniem ceny transakcyjnej.

Wg danych na dzień 30 czerwca 2004 r., majątek Skarbu Państwa szacowany jest (łącznie z wartością gruntów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa i wartością netto innych składników majątku Agencji Nieruchomości Rolnych) na ponad 110 mld zł, w tym znaczną część stanowią zasoby, które nie będą prywatyzowane.

5. Programy prywatyzacji

5.1. Prywatyzacja pośrednia

Realizacja zadań wynikających z Kierunków prywatyzacji majątku Skarbu Państwa na 2005 rok odbywać się będzie przy wykorzystaniu dotychczasowych metod prywatyzacji.

Stan prac poprzedzających procesy przekształceń własnościowych (np. przyjęcie przez Rząd programu prywatyzacji, analizy prywatyzacyjne, procedury wyłaniania doradcy) wpływa na zróżnicowany stopień szczegółowości planów prywatyzacyjnych w podanych poniżej sektorach:

Rynek kapitałowy

W dniu 27 kwietnia 2004 roku Rada Ministrów przyjęła dokument „Agenda Warsaw City 2010”, który zawiera ogólne wytyczne dotyczące strategii rynku kapitałowego. Zgodnie z wyżej wymienionym dokumentem do zadań Ministra Skarbu Państwa należy przygotowanie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. do prywatyzacji. W związku z powyższym Minister Skarbu Państwa uruchomił procedurę prywatyzacyjną GPW S.A., w tym wyboru doradcy prywatyzacyjnego, który dokona analiz pod kątem stanu i perspektyw rozwoju Spółki oraz wariantowych strategii prywatyzacyjnych. Prywatyzację GPW w Warszawie S.A. zakłada się w 2005 roku, ale należy zaznaczyć, iż do chwili obecnej nie została określona jej szczegółowa strategia.

Sektor elektroenergetyczny

W zakresie branży elektroenergetycznej Rada Ministrów w dniu 28 stycznia 2003 r. przyjęła dokument pod nazwą „Program realizacji polityki właścicielskiej Ministra Skarbu Państwa w odniesieniu do sektora elektroenergetycznego”. Procesy konsolidacji i restrukturyzacji wynikające z tego „Programu” prowadzone są oddzielnie w sektorze wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej.

Ww. dokument wskazał na konieczność wzmocnienia kapitałowego i rynkowego Południowego Koncernu Energetycznego S.A. Program zakłada, że PKE S.A. ma być połączony z następującymi podmiotami: Zespół Elektrociepłowni Bytom S.A., Elektrociepłownia Zabrze S.A., Elektrociepłownia Tychy S.A., Elektrownia Stalowa Wola S.A. Prowadzone są prace koncepcyjne w zakresie utworzenia Grupy Kapitałowej, przy wykorzystaniu części akcji PKE S.A., ww. elektrociepłowni i elektrowni.

Po zakończeniu konsolidacji grupy wytwórców BOT Górnictwo i Energetyka S.A. rozpocznie się proces prywatyzacji, który planowany jest na lata 2005-2006.

Zgodnie z zapisami „Programu” restrukturyzacja spółki Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. ma być głównie ukierunkowana na wyodrębnienie funkcji i majątku Operatora Systemu Przesyłowego oraz wyodrębnienie pozostałych działalności spółki.

Uwzględniając dyrektywy Unii Europejskiej oraz mając na uwadze przedłużający się termin rozwiązania problemu likwidacji kontraktów długoterminowych, PSE S.A. opracowały Strategię pozwalającą na realizację kierunków restrukturyzacji działalności spółki zapisanych w Programie. Zgodnie z „Programem” przygotowywane jest wniesienie akcji należących do Skarbu Państwa w Elektrociepłowni Gorzów S.A. do PSE S.A.

W ramach realizacji ww. „Programu” został przeprowadzony i zakończony pilotażowy program konsolidacji 5 zakładów energetycznych z terenu zachodniej Polski, w wyniku, którego powstała Grupa Energetyczna ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu jako jeden skonsolidowany podmiot. W 2005 r. planuje się przeprowadzenie sprzedaży akcji ww. Grupy w trybie oferty publicznej.

W sektorze dystrybucji w 2004 roku został zakończony proces konsolidacji Grupy W-5 obejmującej zakłady energetyczne z terenu południowo-zachodniej Polski, w wyniku czego powstała Spółka EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A. z siedzibą we Wrocławiu oraz Grupy K-7 obejmującej zakłady energetyczne z tereni środkowej i południowej Polski, w wyniku czego została utworzona Spółka ENION S.A. z siedzibą w Krakowie.

Realizowane są kolejne procesy konsolidacji w sektorze dystrybucji energii, w wyniku czego powstaną kolejne grupy zakładów energetycznych, tj. Grupa L-6 w skład, której wchodzi zakłady energetyczne z terenu wschodniej Polski (tzw. „ściana wschodnia”) oraz Grupa G-8 obejmująca zakłady energetyczne z terenu północnej i środkowej Polski.

Zgodnie z ww. „Programem”, do 2006 r. planowana jest prywatyzacja spółek poddanych uprzednio procesom konsolidacji.

Ponadto w sektorze elektroenergetycznym kontynuowana będzie prywatyzacja kolejnych podmiotów sektora.

Sektor górnictwa węgla kamiennego

Przyjęty 27 kwietnia 2004 r. przez Radę Ministrów, dokument „Restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego w latach 2004-2006 oraz strategia na lata 2007-2010” nakłada na Ministerstwo Skarbu Państwa obowiązek m.in. opracowania wspólnie z Ministrem Gospodarki i Pracy, strategii prywatyzacji jednostek górnictwa węgla kamiennego (Strategia).

Do opracowania Strategii powołany zostanie Zespół, w skład którego wejdą przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki i Pracy oraz Ministerstwa Skarbu Państwa. Podstawę pracy Zespołu stanowić będą dokumenty opracowane wcześniej przez Ministerstwo Skarbu Państwa: „Program przekształceń własnościowych i prywatyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego - kierunki” i „Program przekształceń własnościowych sektora koksowniczego oraz jego integracji z górnictwem węgla kamiennego”.

Strategia przedstawiona zostanie Zespołowi do Spraw Monitorowania Przebiegu Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego w celu zaopiniowania oraz do konsultacji społecznych.

Po przyjęciu przez Radę Ministrów Strategia stanowić będzie integralną część rządowego programu restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego.

Sektor gazowniczy

Obecnie prowadzone są prace nad zmianą obowiązującego dotychczas „Programu restrukturyzacji i prywatyzacji PGNiG S.A.” przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13.08.2002 r. Zmiana „Programu...” ma przede wszystkim uwzględnić postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku gazu ziemnego, tj. wydzielenie operatora systemu przesyłowego i operatorów systemów dystrybucyjnych. Ponadto w projekcie „Programu...” przewiduje się wydzielenie spółki poszukiwawczo-wydobywczej w terminie do końca 2006 roku, po wprowadzeniu akcji PGNiG S.A. do obrotu publicznego i przeprowadzeniu restrukturyzacji finansowej, dotyczącej w szczególności zobowiązań długoterminowych. Zmianie ulega również określony w dotychczas obowiązującym „Programie...” termin prywatyzacji PGNiG S.A. w trybie oferty publicznej akcji na GPW w Warszawie z 2004 na I półrocze 2005 roku.

Przy założeniu, że Rada Ministrów przyjmie „Program...” przewidujący powyższe rozwiązania w 2005 roku planuje się przeprowadzenie następujących działań:

- kontynuację przygotowań do przeprowadzenia w pierwszym półroczu 2005 r. prywatyzacji PGNiG S.A. na następujących zasadach:
 - 1) Etap I – nowa emisja akcji Spółki PGNiG S.A. w celu jej dokapitalizowania, co pozwoli spółce m. in. na przeprowadzenie restrukturyzacji, w tym finansowej i spłatę części (najwyższych) zobowiązań, przyspieszenie realizacji inwestycji PMG

(Podziemny Magazyn Gazu), wzrost wydobycia ze źródeł własnych oraz połączenia międzysystemowe,

- 2) Etap II – w terminie do 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia notowań akcji wyemitowanych w ramach podwyższenia kapitału zakładowego, zaoferowanie mniejszościowego pakietu akcji PGNiG S.A. należących do Skarbu Państwa (wpływy do budżetu), jak również wydanie akcji uprawnionym pracownikom (15%).
- kontynuację prac związanych z prowadzeniem działalności przez wydzieloną z PGNiG S.A. spółkę PGNiG-Przesył Sp. z o.o., która z dniem 1 lipca 2004 roku rozpoczęła wykonywanie funkcji operatora systemu przesyłowego;
 - przygotowanie do prawnego wydzielenia ze struktur istniejących spółek dystrybucyjnych, najpóźniej z dniem 1 stycznia 2006 roku, operatorów systemów dystrybucyjnych.

W aktualizacji Programu za kluczowe uznano przeprowadzenie procesu prywatyzacji PGNiG S.A. w sposób gwarantujący zachowanie narodowego charakteru Spółki i jej wzmocnienie w obliczu konkurencji. Cel ten ma być osiągnięty poprzez prywatyzację skierowaną do rozproszonego akcjonariatu oraz podwyższenie kapitału Spółki. Skarb Państwa po podwyższeniu kapitału zakładowego, sprzedaży części akcji i udostępnieniu akcji uprawnionym pracownikom zachować ma minimum 51% udział w PGNiG S.A.

Sektor paliwowo-naftowy

Działania restrukturyzacyjne i prywatyzacyjne podmiotów wchodzących w skład sektora naftowego prowadzi Nafta Polska S.A. Realizacja programu naftowego opiera się na następujących założeniach:

- zagwarantowanie efektywnej działalności polskich rafinerii;
- zapewnienie cenowej i jakościowej konkurencyjności paliw płynnych produkowanych w Polsce;
- stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi konkurencji wewnątrz sektora;
- zapewnienie finansowania programów inwestycyjnych spółek sektora poprzez ich dokapitalizowanie;
- zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez wzmocnienie systemu logistycznego dostaw ropy i paliw płynnych;
- doprowadzenie do maksymalizacji wzrostu wartości (skali produkcji) polskich rafinerii w dłuższym okresie czasu.

W 2005 roku kontynuowane będą prace związane z konsolidacją grupy LOTOS S.A. Po zakończeniu procesów konsolidacyjnych w połowie 2005 roku planuje się prywatyzację spółki poprzez Giełdę Papierów Wartościowych S.A.

Sektor hutniczy

Zgodnie z art. 41 ust. 1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (Dz. U. nr 111, poz. 1196 z późn. zm.), nadzór nad realizacją restrukturyzacji podmiotów sektora hutnictwa żelaza i stali sprawuje Minister właściwy do spraw gospodarki (Minister Gospodarki i Pracy). Monitorowaniem przebiegu restrukturyzacji zajmuje się przedsiębiorca wyłoniony przez ww. Ministra. Huty obowiązane są przekazywać informacje, dotyczące przebiegu procesu ich restrukturyzacji Ministrowi Gospodarki i Pracy, za pośrednictwem przedmiotowego przedsiębiorcy.

Na podstawie m.in. programu pt. „Restrukturyzacja i rozwój hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r.” opracowane zostały indywidualne programy restrukturyzacji hut oraz Biznes Plan Spółki „Polskie Huty Stali S.A.” obecnie: Ispat Polska Stal S.A. Minister Skarbu Państwa wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa podejmuje szczegółowe decyzje restrukturyzacyjne należące do kompetencji Walnego Zgromadzenia.

Sektor farmaceutyczny

W listopadzie 2003 roku Rada Ministrów przyjęła dokument „Działania Ministra Skarbu Państwa w celu realizacji programu restrukturyzacji i prywatyzacji sektora farmaceutycznego”. Dokument przewiduje utworzenie holdingu farmaceutycznego na bazie nie sprywatyzowanych podmiotów sektora.

W dniu 23 marca 2004 roku Rada Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu Państwa, wyraziła zgodę na zmianę sposobu utworzenia holdingu na dwuetapowy.

W kwietniu 2004 roku Minister Skarbu Państwa, zawiązał Polski Holding Farmaceutyczny S.A. z siedzibą w Pabianicach. W pierwszym etapie kapitał zakładowy nowoutworzonego holdingu został pokryty aportem w postaci akcji Warszawskich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa” S.A. oraz akcji Pabianickich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa” S.A. W drugim etapie Minister Skarbu Państwa wniósł na kapitał zakładowy Holdingu akcje spółki Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa” S.A.

Ze względu na znaczenie sektora dla realizacji zadań polityki Państwa w obszarze ochrony zdrowia Holding zostanie umieszczony w wykazie podmiotów o szczególnym znaczeniu dla państwa.

Prywatyzacja holdingu odbywać się będzie w następujący sposób:

W pierwszym etapie przewiduje się zaoferowanie mniejszościowego pakietu akcji inwestorom finansowym oraz drobnym inwestorom giełdowym i/lub nową emisję akcji w przypadku konieczności dokapitalizowania holdingu. W wyniku tych działań udział Skarbu Państwa w holdingu nie będzie niższy niż 70% kapitału zakładowego.

Sprzedaż akcji holdingu nastąpi poprzez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie w drodze stopniowego oferowania rekomendowanych pakietów w transzach poszczególnym inwestorom. Po pierwszym etapie zakłada się wykonanie analiz, zawierających ocenę wpływu przeprowadzonych działań na politykę lekową. Po dokonaniu analiz nastąpi podjęcie dalszych decyzji w sprawie ewentualnego zaoferowania przez Skarb Państwa kolejnych pakietów akcji i/lub emisji akcji w przypadku konieczności dokapitalizowania spółki.

Ponadto w 2005 roku planuje się sprzedaż akcji Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego Cefarm Kraków S.A. w Krakowie.

Sektor przemysłu obronnego

W sektorze obronnym trwają procesy konsolidacji spółek w dwóch grupach kapitałowych oraz restrukturyzacji i prywatyzacji podmiotów według założeń rządowej „Strategii przekształceń strukturalnych przemysłowego potencjału obronnego w latach 2002-2005”. Rok 2005 będzie ostatnim etapem objętym czteroletnią *Strategią (...)*. Jednakże zachodzące zmiany w otoczeniu rynkowym sektora obronnego, a także coraz bardziej powszechne na świecie trendy wycofywania się państwa z utrzymywania pakietów kontrolnych w spółkach zbrojeniowych, wymuszają konieczność modyfikacji *Strategii (...)* oraz rozszerzenia jej horyzontu czasowego na lata 2005-2010. Nowe kierunki powinny uwzględniać rosnące możliwości eksportu produkcji zbrojeniowej przy jednoczesnej potrzebie zapewnienia finansowania działalności operacyjnej producentów i eksporterów sprzętu i uzbrojenia wojskowego, stabilizację zamówień na rynku krajowym (MON, MSWiA), a także potrzebę reorganizacji zaplecza badawczo-rozwojowego. Z kolei, dotychczasowe doświadczenia prywatyzacyjne wskazują, iż w przypadku niektórych spółek sektora obronnego przewidzianych do prywatyzacji zachodzi konieczność poprzedzenia tych procesów działaniami restrukturyzacyjnymi, które wymagają niekiedy środków finansowych. Dlatego też ich prywatyzacja może nie generować przychodów dla Skarbu Państwa, lecz będzie polegać na obejmowaniu przez inwestorów akcji w podwyższonym kapitale zakładowym. W 2005 roku podejmowane będą kolejne próby realizacji zamierzeń prywatyzacyjnych wynikających z przyjętej „Strategii...”. Przewiduje się rozpoczęcie prywatyzacji poprzez sprzedaż pierwszego pakietu akcji 6 spółek oraz kontynuowanie prywatyzacji w jednej spółce.

Z opracowanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej zarysu programu przekształceń strukturalnych podmiotów sektora obronnego, dla których MON jest organem założycielskim

wynika, że zachodzić będzie konieczność realizacji przez Ministerstwo Skarbu Państwa zadań z zakresu ich komercjalizacji i prywatyzacji.

Sektor uzdrowisk

Ministerstwo Skarbu Państwa na wniosek Ministra Zdrowia wstrzymało prywatyzację spółek sektora uzdrowiskowego. Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów Nr 48 z dnia 2 lipca 2003 roku został powołany Międzyresortowy Zespół do Spraw Aktywizacji Społeczno – Gospodarczej Uzdrowisk. W skład ww. Zespołu weszli przedstawiciele Ministerstw: Zdrowia, Gospodarki i Pracy, Finansów, Skarbu Państwa, Infrastruktury oraz Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jednym z zadań Zespołu było przygotowanie strategii prywatyzacji zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (jednoosobowych spółek Skarbu Państwa). W myśl wspomnianej koncepcji zakłady lecznictwa uzdrowiskowego w Polsce zostały podzielone na trzy zasadnicze grupy:

1. uzdrowiska wyłączone z prywatyzacji,
2. uzdrowiska wymagające indywidualnej ścieżki prywatyzacyjnej z zachowaniem własności złóż kopaliny leczniczych,
3. uzdrowiska, które powinny być sprywatyzowane poprzez zbycie akcji/udziałów stanowiących własność Skarbu Państwa.

W związku z powyższym MSP przewiduje podjęcie prac prywatyzacyjnych trzeciej grupy uzdrowisk oraz na ww. zasadach grupy drugiej.

Sektor cukrowniczy

Działania w przedmiocie inkorporacji, koncentracji oraz prywatyzacji Krajowej Spółki Cukrowej S.A. określają przepisy ustawy o przekształceniach własnościowych w przemyśle cukrowniczym (Dz. U. z 1994 r. Nr 98 poz. 473 z późn. zm.).

Po zarejestrowaniu połączenia 23 spółek przemysłu cukrowniczego z KSC S.A. do zrealizowania pozostało:

- inkorporacja 5 cukrowni: Gryfice, Kluczewo, Leśmierz, Pruszcz i Szczecin;
- nieodpłatne udostępnianie akcji KSC S.A. w trybie art. 11 b ust.3 ww. ustawy, uprawnionym pracownikom i plantatorom;
- opracowanie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu i trybu zbywania akcji KSC S.A. na rzecz plantatorów i pracowników KSC S.A.;

- wdrożenie procedury zbywania akcji w oparciu o ww. rozporządzenie.

Ponadto Zarząd KSC S.A. opracował i wdrożył program restrukturyzacji Spółki, którego celem jest zapewnienie konkurencyjności KSC S.A. na rynku krajowym i zagranicznym. Program przewiduje likwidację nadwyżek mocy produkcyjnych, regionalną koncentrację produkcji i wygaszanie cukrowni nierentownych. Realizacja programu ma przebiegać, z uwzględnieniem minimalizacji skutków społecznych restrukturyzacji, poprzez zagospodarowanie majątku zamykanych zakładów, uruchamianie alternatywnej produkcji i tworzenie nowych miejsc pracy w oparciu o zbędny majątek cukrowni.

Zagrożeniem dla tempa realizacji Programu są protesty społeczne, wywołane koniecznością likwidacji niektórych cukrowni.

Sektor spirytusowy

W 2005 roku kontynuowane będą uruchomione w latach wcześniejszych procedury prywatyzacyjne spółek sektora. Planowana jest prywatyzacja wszystkich spółek przemysłu spirytusowego. Jednym z czynników sprzyjających prywatyzacji podmiotów branży spirytusowej jest racjonalizacja polityki akcyzowej wobec krajowych wyrobów spirytusowych.

Aktualnie MSP realizuje następujące projekty prywatyzacji spółek spirytusowych: Polmos-y w Józefowie, Bielsku-Białej, Toruniu i Białymstoku.

Strategia prywatyzacji Polmosu Białystok zakłada zbycie pakietu akcji poprzez Giełdę Papierów Wartościowych.

MSP planuje również w najbliższym czasie wznowienie procedury zbycia akcji Polmosów w Szczecinie oraz Koninie.

Sektor poligrafii i agencji informacyjnych

W spółkach branży poligraficznej uruchamiane są procedury zmierzające do prywatyzacji podmiotów. Między innymi w 2005 roku planowana jest sprzedaż Olsztyńskich Zakładów Graficznych OZgraf S.A.

Ponadto w trakcie realizacji jest projekt połączenia Polskiej Agencji Prasowej S.A. z Drukarnią Naukowo-Techniczną S.A. na wniosek Zarządu PAP S.A. w sprawie połączenia obydwu spółek, przy czym PAP S.A. jest spółką przejmującą DNT S.A. Proces połączenia PAP S.A. i DNT S.A. prowadzący do wzrostu wartości obydwu spółek w rezultacie odkłada w czasie prywatyzację PAP S.A. Zakończenie projektu połączenia planowane jest w 2005 roku.

Sektor transportu

Procesy przekształceń własnościowych w spółkach Grupy PKP przygotowywane są w Ministerstwie Infrastruktury. Przygotowany przez Ministra Infrastruktury „Program dalszej restrukturyzacji oraz prywatyzacji spółek PKP do 2006 roku”, który zawiera strategię prywatyzacyjną spółek grupy został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 roku.

Minister Skarbu Państwa sprawuje funkcje właścicielskie wobec 59 przedsiębiorstw komunikacji samochodowej powstałych w wyniku komercjalizacji lub prywatyzacji bezpośredniej, w tym 46 jednoosobowych spółek Skarbu Państwa. Przy czym 57 tych przedsiębiorstw zajmuje się przewozem osób. W 2005 roku przewiduje się rozpoczęcie lub kontynuację prywatyzacji 8 Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej. Dla ok. 90 przedsiębiorstw PKS organem założycielskim są wojewodowie. W znacznej części przedsiębiorstw planuje się rozpoczęcie lub kontynuację procesów prywatyzacyjnych. Dążenie do zdynamizowania przekształceń własnościowych w Przedsiębiorstwach Komunikacji Samochodowej podyktowane jest dbałością o ich kondycję ekonomiczno-finansową oraz zwiększenie ich konkurencyjności zarówno na krajowych jak i zagranicznych rynkach usług transportowych.

Ponadto po rozstrzygnięciu kwestii nieruchomości portowych, możliwe będzie rozpoczęcie prywatyzacji spółki Polska Żegluga Bałtycka S.A. z siedzibą w Kołobrzegu.

Sektor stoczniowy

W Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., na wniosek Zespołu do Spraw Przemysłu Stoczniowego zostały opracowane trzy warianty konsolidacji sektora stoczniowego. Po dokonaniu analiz Zespół uznał, iż najkorzystniejszym rozwiązaniem dla sektora jest utworzenie grupy kapitałowej na bazie kapitałów dwóch największych stoczni produkcyjnych tj. Stoczni Szczecińskiej Nowa Sp. z o.o. i Grupy Stoczni Gdynia w formie podportfela kapitałowego wyodrębnionego w ARP S.A. (bez udziału Zakładów H. Cegielski Poznań S.A.). W tym celu planuje się powołanie spółki akcyjnej pod nazwą Korporacja Polskie Stocznie.

Równolegle powinny przebiegać procesy sanacyjne dwóch stoczni, a także restrukturyzacja Zakładów H. Cegielski Poznań S.A. (HCP) polegająca na utworzeniu holdingu wokół HCP opartego o ciąg technologicznych powiązań produkcyjnych. Dalszym etapem konsolidacji może być przyłączenie do grupy także firm współpracujących ze stoczniami a także restrukturyzacja Zakładów H. Cegielski S.A. (HCP).

Etapem końcowym konsolidacji będzie prywatyzacja grupy poprzez pozyskanie inwestorów, bądź w drodze emisji akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

5.2. Prywatyzacja bezpośrednia

Prywatyzacja bezpośrednia jest procesem zdecentralizowanym realizowanym przez organ założycielski – głównie wojewodów.

Według stanu na koniec marca 2004 roku (zgodnie z danymi MSP) funkcjonowało 470 czynnych przedsiębiorstw państwowych, w tym wojewodowie pełnili rolę organu założycielskiego dla 407 przedsiębiorstw.

Według szacunków Ministerstwa Skarbu Państwa (na podstawie informacji uzyskanych od poszczególnych wojewodów) w 2005 roku wpływy z prywatyzacji bezpośredniej nie przekroczą 300 mln zł.

W 2005 roku Minister Skarbu Państwa będzie koordynował realizację kolejnej edycji programu Wspierania Inicjatyw Prywatyzacyjnych (WIP), którego celem jest świadczenie pomocy organom założycielskim w inicjowaniu procesów prywatyzacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw na szczeblu regionów. Program obejmie około 20 przedsiębiorstw państwowych z 5 wytypowanych województw.

Ponadto kontynuowane będzie zamieszczanie informacji o przedsiębiorstwach państwowych na stronach internetowych MSP i w ogłoszeniach prasowych.

5.3. Narodowe Fundusze Inwestycyjne (NFI)

W 2005 roku dobiegnie końca 10-letni okres funkcjonowania programu narodowych funduszy inwestycyjnych. Z pierwotnej puli 512 spółek uczestniczących w Programie NFI, Minister Skarbu Państwa sprawuje nadzór (wg stanu na koniec czerwca 2004) nad 274 spółkami portfelowymi.

W ramach opracowanego przez resort planu „wyjścia” ze wszystkich resztowych pakietów akcji/udziałów przewiduje się wzmożenie działań zmierzających do sprawnego zakończenia uczestnictwa Skarbu Państwa w Programie NFI w 2005 roku.

Na rok 2005 szacuje się wysokość przychodów ze sprzedaży akcji Skarbu Państwa na poziomie 71,5 mln zł, natomiast dochody do budżetu państwa z tytułu dywidend w spółkach portfelowych zostały określone na poziomie 2 mln zł.

Z końcem 2004 roku przestaną obowiązywać umowy Skarbu Państwa z firmami zarządzającymi oraz NFI o wynagrodzenie za wyniki finansowe stanowiące ekwiwalent pieniężny ustalonego proporcjonalnie pakietu akcji zarezerwowanego na ten cel. Od dnia zakończenia obowiązywania tych umów wygasa również zobowiązanie poszczególnych

funduszy do zagwarantowania Skarbowi Państwa złożenia przez inwestora oferty na takich samych warunkach jakie otrzymał fundusz przy każdej transakcji zbycia wiodącego pakietu akcji danej spółki.

W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę konsekwencje sprawowania nadzoru przez Skarb Państwa jako udziałowca mniejszościowego z bardzo ograniczoną możliwością wpływania na podejmowane w funduszach i spółkach portfelowych decyzje, skoncentrowanie się na zakończeniu uczestnictwa Skarbu Państwa w Programie NFI będzie jednym z zadań priorytetowych resortu w 2005 roku.

Ponadto, w 2005 roku Minister Skarbu Państwa będzie kontynuował wykonywanie praw z akcji i udziałów w spółkach NFI kierując się kryterium ochrony interesów Skarbu Państwa i akcjonariuszy mniejszościowych oraz będzie prowadził monitorowanie NFI i sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa uczestniczącymi w Programie NFI.

5.4. Prywatyzacja mienia rolnego Skarbu Państwa

Agencja Nieruchomości Rolnych jako państwowa osoba prawna wykonująca prawa majątkowe na rzecz Skarbu Państwa w stosunku do powierzonego jej mienia, a zarazem jako instytucja, której powierzono również zadania związane z kształtowaniem struktury obszarowej gospodarstw rolnych i przeciwdziałaniem nadmiernej koncentracji nieruchomości rolnych, będzie kontynuować procesy:

- nabywania (3 tys. ha) do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa nieruchomości rolnych, w szczególności w trybie przysługującego Agencji prawa pierwokupu,
- nieodpłatnego przejmowania (1 tys. ha) do Zasobu WRSP nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstw rolnych – na wniosek ich właścicieli, ubiegających się o przyznanie rent strukturalnych,
- przejmowania (0,5 tys. ha) na własność Skarbu Państwa (poprzez nabywanie za 25% kwoty oszacowania) nieruchomości od rolników uprawnionych do emerytury lub renty z tytułu ubezpieczenia w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- nabywania (1 tys. ha) z innych tytułów (np. w związku z nabywaniem nieruchomości rolnych przez państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej na cele statutowe tych jednostek, z tytułu nabywania przez Agencję gruntów w celu realizacji zadań określonych w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, z tytułu wykonywania przez Agencję prawa pierwokupu i odkupu w odniesieniu

zbytych w okresie ostatnich 5 lat, w związku z kontynuowaniem przejmowania do Zasobu lasów nie wydzielonych geodezyjnie z gruntów rolnych Skarbu Państwa).

W roku 2005 w trybie wynikającym z obowiązujących tytułów prawnych Agencja przejmie do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa 5,5 tys. ha.

Zakłada się, że na dzień 1 stycznia 2005 r. w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa znajdować się będą grunty o powierzchni 2,9 mln ha (łącznie z gruntami pod jeziorami), a także 25 tys. mieszkań, 1,5 tys. obiektów przemysłu rolnego (gorzelnie, masarnie i rzeźnie, suszarnie zbóż i zielonek, mieszalnie pasz, tartaki) jak również 1 tys. zespołów dworskich i pałacowo-parkowych.

Nabyte i przejęte mienie rolne Agencja będzie poddawała procesowi restrukturyzacji i rozdysponowywania, głównie poprzez prywatyzację przejętych i nabytych do Zasobu WRSP nieruchomości rolnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 57, poz. 603 z późn. zm.).

Działania prywatyzacyjne Agencji koncentrować się będą w szczególności na sprzedaży i wydzierżawianiu mienia Zasobu. Będą w tym celu stosowane przetargowe i bezprzetargowe procedury sprzedaży i wydzierżawiania (stosowanie formy sprzedaży bezprzetargowej związane jest z zastosowaniem prawa pierwszeństwa nabycia). W ramach procedur przetargowych stosowane będą formy przetargów otwartych oraz ograniczonych. Działania te dotyczyć będą:

- prywatyzacji mienia Zasobu. Przewiduje się, że sprzedanych zostanie 120 – 140 tys. ha gruntów, około 4,5 tys. mieszkań oraz obiektów przemysłu rolno-spożywczego.

Rozmiary prywatyzacji wyznacza ograniczony popyt zgłaszany ze strony rolników z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną rolnictwa, niekorzystne rozmieszczenie przestrzenne mienia, a także znaczący odsetek nieruchomości (ok. 0,5 mln ha), do których roszczenia zgłaszają byli właściciele i ich spadkobiercy;

- prywatyzacji użytkowania mienia Zasobu głównie w formie dzierżawy gruntów i najmu innych nieruchomości. Szacuje się, że średnio w dzierżawie będzie znajdowało się 2,0 mln ha gruntów Zasobu oraz około 2,3 tys. zespołów dworskich i pałacowych oraz obiektów rolno-przemysłowych. Przepływ gruntów między Agencją a dzierżawcami będzie kształtował się na poziomie 250–350 tys. ha;

Prywatyzacja mienia wydzierżawionego będzie dokonywana poprzez sprzedaż dzierżawcom części lub całości dzierżawionych przez nich nieruchomości na zasadach pierwszeństwa nabycia, wyłączenia, na podstawie klauzul, z trwających umów dzierżawy

części gruntów do odrębnego zagospodarowania, powtórna restrukturyzację nieruchomości powracających z dzierżawy w związku z wygaśnięciem (lub rozwiązaniem) umów;

- trwałym rozdysponowaniem części gruntów Zasobu (10 – 15 tys. ha) w drodze nieodpłatnego przekazania, m.in. na rzecz Lasów Państwowych, jednostek samorządu terytorialnego, kościelnych osób prawnych.

Szacuje się, że przychody Agencji z gospodarowania mieniem Zasobu wyniosą około 760 mln zł i będą to przychody ze sprzedaży mienia Zasobu, przychody z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, czynszu dzierżawnego oraz z tytułu najmu lub innej umowy o podobnym charakterze, dotyczącym mienia Zasobu, przychody z tytułu udziału w zyskach z działalności gospodarczej (oddanie mienia na czas oznaczony administratorowi w celu gospodarowania), inne przychody z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu.

Zarówno koszty prywatyzacji, jak i koszty wiążące się z wykonaniem innych zadań Agencji wynikających z polityki państwa i określonych w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego pokrywane są z przychodów uzyskiwanych z rozdysponowania i gospodarowania mieniem. Dotyczy to w szczególności takich zadań, jak tworzenie warunków sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu potencjału produkcyjnego Zasobu, restrukturyzacja i prywatyzacja, nabywanie gruntów rolnych w drodze pierwokupu.

W związku z akcesją Polski do Unii Europejskiej i nowymi uwarunkowaniami funkcjonowania polskiej gospodarki, w tym zwłaszcza rolnictwa, działania Agencji będą zmierzać do zwiększenia oddziaływania na kształtowanie struktury własnościowej i obszarowej w rolnictwie, w wyniku której dominujące w rolnictwie polskim będą stawać się rodzinne gospodarstwa towarowe.

5.5. Prywatyzacja mienia wojskowego Skarbu Państwa.

Prywatyzację mienia Skarbu Państwa powierzonego wojsku prowadzić będą podporządkowane Ministerstwu Obrony Narodowej Agencja Mienia Wojskowego i Wojskowa Agencja Mieszkaniowa.

Agencja Mienia Wojskowego będzie kontynuować procesy przejmowania, restrukturyzowania i prywatyzowania w ramach wykonywania prawa własności i innych praw rzeczowych na rzecz Skarbu Państwa w stosunku do:

- mienia będącego w zarządzie lub użytkowaniu jednostek organizacyjnych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, nie wykorzystywanego przez te jednostki do realizacji ich zadań,
- mienia pozostałego po likwidacji państwowych osób prawnych, dla których organem założycielskim lub organem nadzoru był Minister Obrony Narodowej.

Przewiduje się, że Agencja będzie dysponowała mieniem o wartości 2,1 mld zł przejętym w latach poprzednich i zakładanym do przejęcia w 2005 roku.

Szacuje się, że przychody z prywatyzacji tego mienia będą wynosiły 207,0 mln zł, z tego:

- 190,0 mln zł ze sprzedaży głównie w formie przetargu publicznego, nieruchomości w postaci gruntów i budynków oraz mienia ruchomego,
- 17,0 mln zł z oddania mienia w użytkowanie, najem, dzierżawy, użyczenia, zarząd i administrowanie.

Szacuje się, że łączne koszty związane z utrzymaniem i zagospodarowaniem, w tym prywatyzacji, przejętego mienia będą kształtowały się na poziomie 99,0 mln zł.

Ponad 90% osiągniętych przez Agencję dochodów zostanie przekazanych do dyspozycji Ministerstwa Obrony Narodowej.

Wojskowa Agencja Mieszkaniowa będzie kontynuować proces prywatyzacji w ramach wykonywania prawa własności i innych praw rzeczowych na rzecz Skarbu Państwa w stosunku do:

- gruntów, budynków i lokali mieszkalnych stanowiących własność Skarbu Państwa, a wykorzystywanych na zakwaterowanie stałe i tymczasowe żołnierzy zawodowych, nieruchomości zajętych pod urządzenia i obiekty mieszkaniowej infrastruktury technicznej i społecznej,
- innych nieruchomości uznanych za zbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, jeżeli są lub mogą być przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.

Szacuje się, że Agencja z tytułu prywatyzacji tego mienia, a w szczególności ze sprzedaży ok. 17 tys. osobnych kwater stałych i lokali mieszkalnych oraz lokali użytkowych i innych nieruchomości, osiągnie przychody w wysokości 212,7 mln zł i poniesie koszty związane z prywatyzacją w wysokości 15,7 mln zł.

Osiągnięte z prywatyzacji dochody zostaną przeznaczone na finansowanie zadań statutowych Agencji, związanych z gospodarką mieszkaniową.

5.6. Pakiety mniejszościowe akcji/udziałów.

Wg stanu na 30.06.2004r. Minister Skarbu Państwa posiadał mniejszościowe pakiety akcji/udziałów (tj. poniżej 50%) w 763 czynnych spółkach prawa handlowego (w tym 64 notowanych na GPW lub CeTO). Łączna wartość nominalna pakietów a/u SP w tych spółkach to ponad 5,3 mld zł w tym 4,3 mld zł stanowiły akcje lub udziały wolne od obciążeń.

Zestawienie liczbowe i wartościowe pakietów mniejszościowych wszystkich spółek w podziale na % udział SP w kapitale zakładowym przedstawia poniższe zestawienie:

Pakiet a/u w %	Liczba spółek	Wartość nominalna a/u SP (w tys. zł)	w tym: wartość a/u wolnych od obciążeń
0-5%	236	313 140	40 685
5,01-15%	172	266 350	163 359
15,01-25%	103	1 057 513	983 221
25,01-49,9%	252	3 683 377	3 126 418
Ogółem	763	5 320 380	4 313 683

Należy podkreślić, że część pakietów należących do Skarbu Państwa ma ograniczoną zbywalność z mocy prawa ze względu na różnorodne obciążenia w tym głównie przeznaczanie, zgodnie z ustawą o komercjalizacji i prywatyzacji, dla pracowników spółki, rolników i plantatorów oraz związane z roszczeniami reprivatyzacyjnymi. Sprzedaż pakietów objętych roszczeniami reprivatyzacyjnymi jest możliwa, jednakże przychody z tych transakcji nie są zaliczane jako przychody budżetowe z prywatyzacji, gdyż zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji 5% uzyskanych przychodów z prywatyzacji przeznacza się na kontynuację tworzenia rezerwy na zaspokojenie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa.

Na GPW lub CeTO notowane są akcje 64 spółek z udziałem SP w tym: 12 Narodowych Funduszy Inwestycyjnych i 7 banków. Łączna wartość nominalna akcji SP w spółkach publicznych wynosiła 1,3 mld zł natomiast wartość rynkowa wg notowania z dnia 20.05.2004 to ok. 7 mld zł w tym akcji SP wolnych od obciążeń 3,6 mld zł.

Spośród spółek publicznych 2 spółki tj. PKN ORLEN S.A. i KGHM POLSKA MIEDŹ S.A., ze względu na znaczenie strategiczne tych podmiotów, wyłączone zostaną z programu zbycia mniejszościowych pakietów akcji należących do SP.

Wartość rynkowa akcji spółek publicznych po wyłączeniu ww. podmiotów wynosiła łącznie ponad 3,4 mld zł, w tym wolnych od obciążeń ok. 320 mln zł. Na wartość tą składają się:

- a) akcje 12 Narodowych Funduszy Inwestycyjnych; ich wartość rynkowa wynosi ok. 219 mln zł, w tym wartość akcji SP wolnych od obciążeń - 2,3 mln zł;
- b) akcje 7 banków, których wartość rynkowa wynosi ok. 1,6 mld zł, w tym wartość akcji wolnych od obciążeń - 5,3 mln zł;
- c) wartość rynkowa akcji SP w pozostałych (43) spółkach wynosi ok. 1,6 mld zł, w tym wartość akcji wolnych od obciążeń - 312 mln zł.

Zestawienie liczbowe i wartościowe spółek publicznych w podziale na % udział SP w kapitale zakładowym (z uwzględnieniem KGHM S.A. i PKN Orlen S.A.) przedstawia poniższe zestawienie:

Pakiet a/u SP w %	Liczba spółek	Wartość nominalna akcji SP (w tys. zł.)	Wartość rynkowa akcji (w tys. zł) /kurs z dnia 20.05.2004/	w tym wartość a/u wolnych od obciążeń
0-5%	31	226 336	2 631 359	35 235
5,01-15%	20	68 946	1 608 291 (w tym PKN Orlen S.A.-1 221 749)	1 193 890 (w tym PKN Orlen S.A.-1 162 949)
15,01-25%	6	11 599	32 846	8 399
25,01-49,9%	7	957 083	2 728 695 (w tym KGHM S.A.-2 347 634)	2 327 191 (w tym KGHM S.A.-2 081 920)
Ogółem	64	1 263 964	7 001 191	3 564 715

W grupie spółek niepublicznych znajduje się 699 pakietów nie płynnych o wartości nominalnej 4,06 mld zł, przy czym wartość nominalna udziałów wolnych od obciążeń wynosi 3,4 mld zł. Wartości te mogą odbiegać (niekiedy znacząco, jak potwierdza praktyka) od rzeczywistej wartości rynkowej.

Zestawienie liczbowe i wartościowe spółek niepublicznych w podziale na % udział SP w kapitale zakładowym przedstawia poniższe zestawienie:

Pakiet a/u w %	Liczba spółek	Wartość nominalna a/u SP (w tys. zł.)	w tym wartość a/u wolnych od obciążeń
0-5%	205	86 804	34 694
5,01-15%	152	197 404	104 537
15,01-25%	97	1 045 914	973 553
25,01-49,9%	245	2 726 294	2 296 950
Ogółem	699	4 056 416	3 409 734

Z analizy w niniejszym materiale wyłączone zostały spółki, w których toczą się procedury prawne zmierzające do zakończenia ich działalności. Na koniec czerwca 2004 roku 63 spółki z udziałem SP poniżej 50% znajdują się w likwidacji a 194 postawiono w stan upadłości.

Dla potrzeb niniejszego opracowania za „niewielki udział” przyjęto pakiet od 0% do 25%. Sytuacja, w której znajduje się wówczas akcjonariusz ma istotne, negatywne cechy.

W świetle obowiązującego prawa, zwłaszcza postanowień KSH, realny wpływ akcjonariusza posiadającego mniej niż 25% udziału w kapitale zakładowym na strategię, zarządzanie i działalność rynkową spółki jest ograniczony a nadzór właścicielski może mieć tylko charakter pasywny. Sprzedaż ww. udziałów/akcji pozostałym udziałowcom/akcjonariuszom nie zawsze jest możliwa. Brak zainteresowania ponawianymi ofertami wynika z faktu, że już zachowują kontrolę nad firmą a ponadto, eksponując kapitałowe zaangażowania SP w danej spółce, oczekują preferencyjnego traktowania przez urzędy państwowe. Pozostawanie Skarbu Państwa w roli akcjonariusza mniejszościowego, jako zakładnika nie zawsze przejrzystych interesów dominującego udziałowca, kończy się często nie tylko stratą ekonomiczną ale także uszczerbkiem prestiżowym.

Pozyskanie nowego inwestora i sprzedaż takiego pakietu podmiotowi trzeciemu zazwyczaj jest utrudnione lub wręcz niemożliwe; wejście nowych inwestorów na pozycję akcjonariusza mniejszościowego w miejsce Skarbu Państwa może mijać się z ich pojmowaniem racjonalności gospodarczej.

Opisane wyżej powody spowodowały, że nie powiodły się próby wykorzystania mniejszościowych udziałów Skarbu Państwa jako aktywów funduszy poręczeńiowych.

Należy nadmienić, że w Sejmie procedowany jest poselski projekt ustawy o zasadach nieodpłatnego przekazywania udziałów i akcji Skarbu Państwa w niektórych spółkach jednostkom samorządu terytorialnego (druk nr 1697). Projekt ten zakłada wyłączenie Skarbu Państwa z większości udziałów, które są przedmiotem niniejszej analizy. Podkreślić należy, że wstąpienie jednostki samorządu terytorialnego jako akcjonariusza mniejszościowego w miejsce Skarbu Państwa w niczym nie zmieni jego pozycji prawnej wobec pozostałych partnerów. Minister Skarbu Państwa jest zobowiązany, z mocy ustaw budżetowych do zapewniania przychodów budżetowych z prywatyzacji oraz na podstawie ustawy kompetencyjnej do sprawowania nadzoru właścicielskiego. W kontekście tych ustawowych zadań, Minister Skarbu Państwa nie może zająć wobec wspomnianego projektu innego stanowiska niż negatywne. Ponadto, prowadzony w MSP monitoring przekształceń w gospodarce komunalnej (na podst. art. 69 Ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji) nie potwierdza tezy o lepszym nadzorze właścicielskim lub aktywniejszej prywatyzacji w tym obszarze.

Zważywszy, że:

- istotne aktywa finansowe Skarbu Państwa są rozproszone i zamrożone w pakietach mniejszościowych,
- dalsze pozostawanie Skarbu Państwa na tych pozycjach wiąże się z ryzykami opisanymi wyżej, a które łącznie sprowadzają się do groźby utraty wartości lub wyłączenia,

- aktywa te znajdują się w podmiotach, w których zaawansowano prywatyzację, nie nastąpiła zmiana strategii SP w tej kwestii i nie należy spodziewać się konfliktów na tym tle,
- w zdecydowanej większości przypadków nie ma możliwości innego, racjonalnego wykorzystania tych aktywów,
- każdy przypadek wymaga zbadania i odmiennego traktowania,
- misją Ministra Skarbu Państwa jest kontynuowanie transformacji ustrojowej i zapewnienie przychodów budżetowych,

intencją Ministra Skarbu Państwa jest opcja prywatyzacyjna i przyspieszenie procesu zbywania pakietów mniejszościowych.

W tym celu Minister Skarbu Państwa zintensyfikował działania w zakresie oferowania i zbywania pakietów co powinno umożliwić Skarbowi Państwa wyjście kapitałowe ze spółek, w których posiada pakiety stanowiące 25% lub mniej kapitału zakładowego.

Podkreślić należy, iż w większości przypadków kwoty możliwe do uzyskania z poszczególnych projektów nie są znaczne. Oznacza to, że **mamy do czynienia nie tyle z maksymalizacją wpływów z prywatyzacji lecz z procesem społecznym, mającym na celu dokończenie prywatyzacji poszczególnych firm, uporządkowanie i uczynienie struktury własnościowej w firmach i stosunków własnościowych w gospodarce.**

5.7. Zagospodarowanie mienia polikwidacyjnego

W gestii Ministra Skarbu Państwa znajduje się tzw. mienie polikwidacyjne pochodzące z następujących tytułów:

- po rozwiązanych lub wygasłych umowach o odpłatne korzystanie z przedsiębiorstwa (umowy leasingowe), wyłączone z umowy leasingowej, pominięte przy prywatyzacji bezpośrednio, inne mienie mające bezpośredni lub pośredni związek z prywatyzacją;
- po zlikwidowanych przedsiębiorstwach państwowych, spółkach z udziałem SP, innych państwowych osobach prawnych;
- po upadłości przedsiębiorstw państwowych, jsSP, spółek z udziałem SP, innych państwowych osobach prawnych;
- przejęte przez SP z innych tytułów (np. spadki, darowizny, szczególne ustawy itp.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku wartość majątku polikwidacyjnego szacowana jest na ok. 230 mln zł i jest to majątek pozostały po 94 zlikwidowanych przedsiębiorstwach państwowych lub przejęty z innych tytułów prawnych. Koszty utrzymania

mienia w 2003 roku wyniosły ok. 12 mln zł. W przejmowanym majątku dominującą pozycję stanowi mienie po rozwiązanych umowach leasingowych a w jego strukturze przeważającą część (88%) stanowią grunty, budynki i budowle.

W związku z nasilającymi się procesami likwidacji i upadłości podmiotów gospodarczych należy się spodziewać, że wartość majątku polikwidacyjnego będzie wzrastać.

Priorytetem przy zagospodarowaniu majątku po rozwiązanych umowach leasingowych jest „ponowna prywatyzacja” z nastawieniem na wybór inwestora gotowego do utrzymania istniejących i tworzenia nowych miejsc pracy. W celu zagospodarowania majątku oraz podwyższenia kapitału spółek i zwiększenia ich zdolności produkcyjnych wykorzystywana jest możliwość dokapitalizowania podmiotów poprzez wnoszenie aportów rzeczowych do spółek. Pewną przeszkodą jest tu wymóg dokonywania tej operacji w trybie publicznym oraz brak możliwości wniesienia przedsiębiorstwa lub zorganizowanej jego części do spółki z udziałem Skarbu Państwa, a tym bardziej do jsSP. Utworzony tą drogą podmiot stanowiłby swoistą formę podmiotu „znacjonalizowanego”. Przy sprzedaży przedsiębiorstwa w trybie „ponownej prywatyzacji” udogodnieniem była możliwość skorzystania z ulg i preferencji wynikających z procedur prywatyzacyjnych, w tym zwłaszcza z możliwości rozłożenia płatności na raty. Po wejściu Polski do Unii Europejskiej możliwości skorzystania z tych preferencji stają się problematyczne, w związku z obowiązującą w UE zasadą, że pomocą publiczną jest każda transakcja z udziałem majątku publicznego lub samorządowego zawarta na warunkach odbiegających od reguł powszechnie przyjętych w obrocie między podmiotami prywatnymi.

Głównym sposobem zagospodarowania pojedynczych składników majątkowych jest ich sprzedaż.

Majątek o charakterze „socjalno-bytowym” (np. zasiedlone lokale mieszkalne) oraz nieruchomości z infrastrukturą o charakterze nieprodukcyjnym, które mogą być wykorzystane do realizacji celów publicznych, są przekazywane bez zbędnej zwłoki (bez ponoszenia kosztów administracji i wyceny mienia) starostom – wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej – do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa.

Reasumując podstawowe cele do osiągnięcia w zagospodarowaniu majątku polikwidacyjnego to:

- szybki obrót majątkiem, minimalizacja kosztów utrzymania, maksymalizacja wpływów do budżetu,
- ukierunkowanie na inwestorów gwarantujących utrzymanie istniejących lub odtworzenie zlikwidowanych i tworzenie nowych miejsc pracy,

- dokapitalizowanie spółek z udziałem Skarbu Państwa.

6. Regulacje prawne

Przedsięwzięcia legislacyjne podejmowane w 2005 roku dotyczyć będą sfery przekształceń własnościowych i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz organizacji Skarbu Państwa. Prowadzone będą prace nad następującymi projektami ustaw:

- o rekompensatach z tytułu przejęcia przez państwo nieruchomości i niektórych ruchomości,
- o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa,
- o nieruchomościach rolnych Skarbu Państwa,
- zmiana ustawy Kodeks Spółek Handlowych umożliwiająca każdemu akcjonariuszowi mniejszościowemu (do 5%) „wyjście” ze spółki,
- zmiana ustawy Kodeks Spółek Handlowych, mająca na celu wprowadzenie specjalnych uprawnień Skarbu Państwa w odniesieniu do spółek w strategicznych sektorach gospodarki.

Ponadto, przewiduje się podjęcie prac nad sformułowaniem systemowych rozwiązań w zakresie ukształtowania ustrojowego modelu finansowania dominium państwa – w ramach istniejącej organizacji Skarbu Państwa oraz ustawowo uregulowanego zarządzania majątkiem Skarbu Państwa – w kontekście prac nad reformą finansów publicznych.

7. Przewidywane Przychody z Prywatyzacji

Szacuje się, że przychody z prywatyzacji w 2005 r. wyniosą **5,7 mld zł**, z czego:

1. budżet państwa zostanie zasilony kwotą 4,4 mld zł,
2. w gestii Ministra Skarbu Państwa pozostaną środki w wysokości 1,3 mld zł z przeznaczeniem na:
 - koszty restrukturyzacji mającej na celu doprowadzenie do rentowności wybranych branż czy podmiotów przed ich prywatyzacją - 15% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (art. 56 ust.1 pkt. 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji),
 - kontynuację tworzenia rezerwy na zaspokojenie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa - 5% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (art.56 ust.1 pkt. 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji).

- koszty prywatyzacji, gospodarowania mieniem SP oraz inne zadania ustawowe, nałożone na Ministra Skarbu Państwa - 2% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (art.56 ust.1 pkt. 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji).

Powyższa prognoza przychodów oparta jest na założeniu, iż wszystkie prowadzone aktualnie projekty oraz te, które dopiero będą wszczęte zostaną sfinalizowane oraz uda się uniknąć wszystkich możliwych ryzyk, w tym zwłaszcza związanych z możliwością opóźnienia prowadzonych w znacznej części podmiotów i branż przeznaczonych do prywatyzacji procesów konsolidacyjnych i restrukturyzacyjnych, obejmujących zarówno restrukturyzację organizacyjną jak i finansową.

8. Działania organizacyjne i promocja prywatyzacji

Minister Skarbu Państwa dokłada wszelkich starań aby zaawansować taką ilość projektów, które łącznie zapewnią maksymalizację możliwych do osiągnięcia w 2005 r. przychodów. Wyrazem tych starań jest m. in. powołanie stałego zespołu monitorującego, pod kierunkiem podsekretarza stanu, realizację projektów prywatyzacyjnych. Monitoringiem objęto w zasadzie wszystkie firmy wymienione w „Programie prywatyzacji majątku Skarbu Państwa do roku 2006”.

Powołano także grupy robocze, które odpowiedzialne są za realizację konkretnych projektów i rozwiązywanie ewentualnych problemów mogących stać się powodem opóźnień.

W MSP trwają także prace nad rozwiązaniami, które umożliwią Skarbowi Państwa wyjście kapitałowe ze spółek, w których zaangażowanie kapitałowe Skarbu Państwa nie przekracza 25% w kapitale zakładowym.

W tej sferze podejmowane są m. in. następujące działania:

- wzrost aktywności Ministra Skarbu Państwa w zakresie oferowania i zbywania pakietów mniejszościowych w obecnych uwarunkowaniach prawnych;
- nowelizacja Kodeksu Spółek Handlowych.

Działania promocyjno-informacyjne MSP w 2005 roku dotyczyć będą przede wszystkim polityki prywatyzacyjnej Ministra Skarbu Państwa, pomocy publicznej i nowoczesnego nadzoru właścicielskiego. Realizowane one będą m.in. poprzez:

- przygotowanie pakietowych informacji dla agencji informacyjnych – równolegle z rozpoczęciem procedury prywatyzacyjnej danej spółki tzw. background;

- przygotowanie i przeprowadzenie seminariów dla dziennikarzy mediów centralnych i regionalnych (z udziałem kierownictwa MSP) na temat przekształceń własnościowych w poszczególnych sektorach gospodarki,
 - organizowanie w zależności od potrzeb, konferencji prasowych poświęconych planowanym i bieżącym działaniom MSP;
 - przygotowanie promocji prywatyzacji w ramach uczestnictwa MSP w międzynarodowych i krajowych sympozjach i konferencjach gospodarczych,
 - nawiązanie współpracy z TVP w celu emisji cyklu reportaży prezentujących przykłady prywatyzacji;
 - edycja kolejnego folderu promującego spółki Skarbu Państwa, przeznaczonego dla potencjalnych inwestorów polskich i zagranicznych (wydanie w języku polskim i angielskim);
 - opracowanie i wydanie informatora MSP zawierającego podstawowe informacje dotyczące urzędu i zadań przez niego realizowanych;
 - opracowanie i wydanie broszury informacyjnej poświęconej pomocy publicznej udzielanej przez Ministra Skarbu Państwa (zmiana regulacji prawnych związanych z wejściem Polski do UE);
 - opracowanie i wydanie Biuletynu dla członków rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa;
 - rozbudowa techniczna i informacyjna oraz bieżąca aktualizacja strony internetowej MSP;
- aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej – zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Rozdział X

Sektor finansów publicznych

1. Kształt sektora finansów publicznych

Finanse publiczne, ich struktura, stopień zrównoważenia – a w efekcie zdolność do sfinansowania podstawowych funkcji państwa oraz współfinansowania modernizacji gospodarki – są jednym z kluczowych elementów, które decydują o wykorzystaniu szans rozwojowych gospodarki i poziomie życia społeczeństwa.

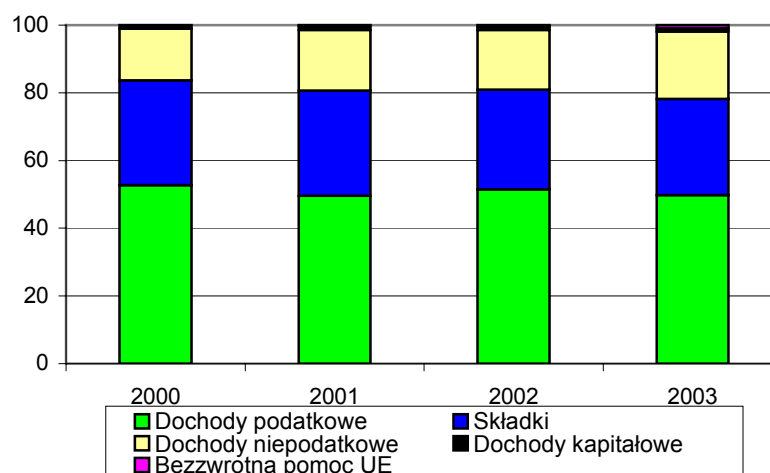
Jedną z cech gospodarki polskiej w okresie transformacji gospodarczej jest permanentna nierównowaga sektora finansów publicznych. Koniec lat dziewięćdziesiątych charakteryzował się wysokim tempem wzrostu gospodarczego. Załamanie tempa wzrostu nominalnego PKB w latach 2001-2002 spowodowało wzrost deficytu sektora z poziomu 3,0% PKB w 2000 r. do 5,0% PKB i 5,9% PKB odpowiednio w latach 2001-2002. Wzrost nierównowagi sektora finansów publicznych spowodowany był głównie wzrostem relacji wydatków publicznych (bez środków pochodzących z bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej) z poziomu 40,5% PKB w 2000 r. do 44,2% PKB w 2002 roku. W tym samym okresie dochody wzrosły z poziomu 37,5% PKB do 38,3% PKB.

W poniższej tabelicy zaprezentowano dochody, wydatki oraz deficyt sektora finansów publicznych w relacji do PKB w latach 2000-2003.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003
Dochody ogółem, w tym:	37,5	38,3	38,5	39,9
Dochody bieżące	37,1	37,8	38,0	39,2
1. dochody podatkowe	19,7	19,0	19,8	19,9
a) podatki pośrednie	11,0	10,8	11,5	11,7
b) pozostałe podatki	8,7	8,2	8,3	8,2
2. składki na ubezpieczenie społeczne	11,6	11,9	11,3	11,3
3. dochody niepodatkowe	5,7	6,9	6,8	7,9
Dochody kapitałowe	0,4	0,4	0,4	0,4
Środki pochodzące z bezzwrotnej pomocy UE	0,0	0,1	0,2	0,3
Wydatki ogółem, w tym:	40,5	43,3	44,4	45,3
Wydatki bieżące	37,7	40,6	41,5	42,1
1. wydatki socjalne	19,7	21,1	21,6	21,2
2. obsługa długu publicznego	2,6	2,9	3,2	3,1
3. pozostałe	15,4	16,6	16,6	17,9
a) wydatki własne	14,7	15,7	16,0	17,4
b) inne	0,7	1,0	0,6	0,5
Wydatki kapitałowe	2,7	2,6	2,7	2,8
Środki pochodzące z bezzwrotnej pomocy UE	0,0	0,1	0,2	0,3
Wynik kasowy	-3,0	-5,0	-5,9	-5,4
Wynik pierwotny	-0,4	-2,2	-2,7	-2,3

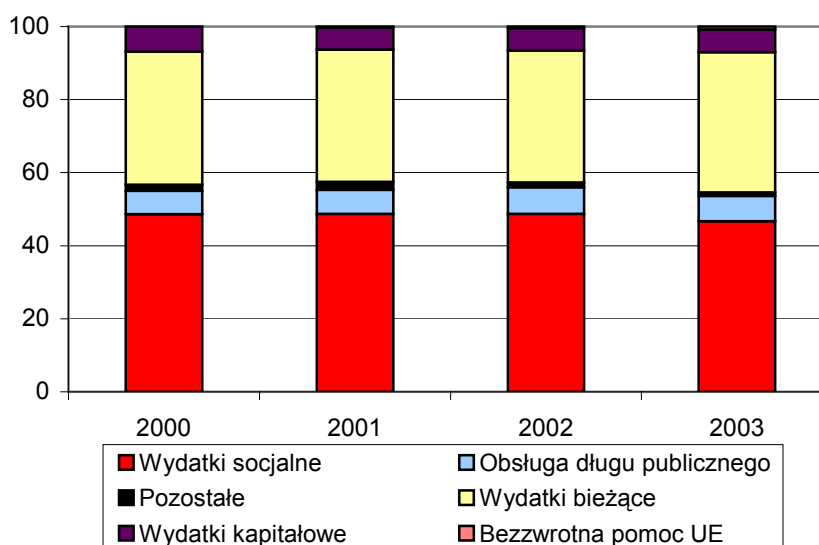
W okresie 2000-2003 wzrost dochodów w relacji do PKB dotyczył wyłącznie dochodów bieżących, albowiem relacja dochodów kapitałowych do PKB pozostawała na stałym poziomie. Największy udział w dochodach sektora finansów publicznych miały dochody podatkowe (ponad 50% dochodów), wśród których najważniejsze pozycje stanowią dochody z tytułu VAT (ok. 19%) oraz PIT (ok. 11%). Relacja dochodów podatkowych do PKB po spadku w roku 2001 o 0,7 pkt.proc. w porównaniu do 2000 r. wzrastała w następnych latach. Udział dochodów podatkowych w PKB w roku 2003 w stosunku do 2000 r. zwiększył się nieznacznie, bo o 0,2 pkt.proc. Znaczącą pozycją dochodów były także wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne. Jednak ich udział zmalał z 31,0% dochodów sektora w 2000 r. do 28,4% w roku 2003. Łącznie dochody z podatków oraz ze składek stanowią ok. 80% dochodów sektora. Obciążenie fiskalne obywateli (mierzone przy pomocy tego wskaźnika) pozostawało niemal na niezmiennym poziomie i wynosiło ok. 31% PKB. Zauważalny jest także wzrost udziału dochodów niepodatkowych w strukturze dochodów ogółem. W 2003 r. udział ich zwiększył się do poziomu ok. 20% z ok. 15% w 2000 r., tj. do poziomu 7,9% PKB z 5,7% PKB w roku 2000.

Poniższy wykres prezentuje strukturę dochodów sektora finansów publicznych w latach 2000-2003.

Od roku 2000 wydatki sektora finansów publicznych w relacji do PKB systematycznie wzrastały. Przy czym należy zauważyć, że wzrost dotyczył wydatków bieżących, podczas gdy poziom wydatków kapitałowych w relacji do PKB właściwie pozostawał bez zmian. Wśród wydatków bieżących największy udział miały wydatki socjalne (49-47% wydatków ogółem) oraz wydatki własne jednostek zaliczonych do sektora finansów publicznych (w latach 2000-2002 ok. 36% wydatków ogółem, ich znaczący wzrost nastąpił w 2003 r. do 38,4% wydatków ogółem). Struktura wydatków publicznych na cele socjalne jest skoncentrowana na wydatkach o charakterze transferowym (emerytury, renty inwalidzkie, rodzinne, świadczenia chorobowe), mimo że społeczeństwo polskie należy do najmłodszych w Europie. W latach 2000-2002 bardzo szybko rosły wydatki socjalne (wzrosły odpowiednio o 1,4 pkt.proc i 0,5 pkt.proc.). Była to najszybciej rosnąca w tym okresie grupa wydatków. W znacznym stopniu wzrost ten był pochodną niekorzystnej sytuacji na rynku pracy będącej efektem procesów demograficznych i restrukturyzacyjnych. Bardzo silnie na wzrost wydatków socjalnych oddziaływały także mechanizmy indeksacyjne świadczeń społecznych. W dużej części wzrost wydatków socjalnych w roku 2001 wynikał ze znacznego niedoszacowania wzrostu inflacji w roku 2000, czego następstwem był znaczny wzrost (rewaloryzacja) indeksowanych świadczeń socjalnych (np. rent i emerytur). W roku 2003 zmniejszył się udział wydatków socjalnych i na obsługę długu publicznego w PKB w stosunku do roku poprzedniego (łącny spadek o 0,5 pkt.proc. PKB); były to jedyne grupy wydatków, które zmniejszyły swój udział. Od roku 2001 systematycznie zmniejsza się udział pozostałych wydatków w wydatkach ogółem. Poziom kosztów obsługi długu po wzroście w 2001 r. utrzymywał się w kolejnych latach na zbliżonym poziomie (ok. 3% PKB).

Poniższy wykres prezentuje strukturę wydatków sektora finansów publicznych w latach 2000-2003.

Mimo wysokiego deficytu sektora finansów publicznych w latach 2000-2003 poziom wydatków kapitałowych w omawianym okresie był wyższy niż wynik pierwotny. Oznacza to, że deficyt generowany był przez wydatki o charakterze prorozwojowym i koszty obsługi zadłużenia, natomiast wydatki bieżące (po wyłączeniu kosztów obsługi zadłużenia) w całości mogły być pokrywane z dochodów pozyskanych przez podmioty sektora.

Utrzymanie gospodarki na ścieżce stabilnego, długotrwałego i szybkiego rozwoju wymaga sprostania wielu wyzwaniom i wyrzeczeniom. Ze względu na istniejącą strukturę wydatków sektora finansów publicznych zaplanowane zostały działania przedstawione w *Programie uporządkowania i racjonalizacji wydatków publicznych*, oparte przede wszystkim na konieczności uporządkowania zasad kalkulacji wydatków, ich ograniczenia i lepszego wykorzystywania nagromadzonych środków i wprowadzeniem nowych regulacji przyczyniających się do racjonalizacji i zmniejszenia wydatków sektora finansów publicznych. W wydatkach publicznych niezbędne jest dokonanie zasadniczej, strukturalnej przebudowy i zmniejszenie udziału wydatków bieżących i ograniczenie wydatków sztywnych, zmniejszenie waloryzacji i indeksacji świadczeń, czy kontynuowanie procesu wycofywania automatycznych mechanizmów tych zjawisk w odniesieniu do wielu wydatków publicznych czy zniesienie waloryzacji zasiłków dla bezrobotnych jak i waloryzacji pozostałych zasiłków i świadczeń realizowanych ze środków publicznych.

2. Dochody, wydatki oraz wynik sektora finansów publicznych

W latach 2001-2004 powiększyła się nierównowaga sektora finansów publicznych. Konieczne jest stopniowe dążenie do obniżenia poziomu deficytu, a w dalszej perspektywie zbilansowanie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych.

Dochody oraz wydatki sektora finansów publicznych prezentowane są po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora, co oznacza, że za dochody sektora uważa się tylko te wpływy, które pochodzą spoza sektora, a za wydatki – wpływy poza sektor finansów publicznych.

Dochody sektora finansów publicznych uzależnione są od kształtowania się sytuacji makroekonomicznej oraz od przyjętych rozwiązań systemowych. Szacuje się, że dochody sektora finansów publicznych łącznie ze środkami z bezzwrotnej pomocy z UE w relacji do PKB (według polskiej metodologii) w latach 2004-05 kształtować się będą odpowiednio na poziomie 39,1%, 40,6% wobec 39,9% PKB w roku 2003. Jednocześnie reforma finansów publicznych pozwoli na racjonalizację wydatków publicznych. Wydatki sektora finansów publicznych ze środkami z bezzwrotnej pomocy z UE w relacji do PKB (wg polskiej metodologii) wyniosą w latach 2004-05 odpowiednio 45,5% oraz 45,1%.

W roku 2005 źródłem wyższych relacji dochodów i wydatków sektora finansów publicznych do PKB jest wzrastająca wartość napływających do Polski środków z bezzwrotnej pomocy z Unii Europejskiej (o ok. 0,9 punktu procentowego).

Od czasu wprowadzenia reformy emerytalnej w 1999 r. składki płacone przez ubezpieczonych objętych reformą przekazywane są do FUS, jak poprzednio, oraz do otwartych funduszy emerytalnych (OFE). Transfer przekazywany OFE do roku 2003 był ewidencjonowany jako dotacja budżetowa. Ustawa o wykorzystaniu wpływów z prywatyzacji części mienia Skarbu Państwa na cele związane z reformą systemu ubezpieczeń społecznych przewiduje możliwość sfinansowania transferu przekazywanego OFE wpływami z prywatyzacji, tj. „spod kreski”. W związku z powyższym, kwota transferu do OFE księgowana jest po stronie rozchodów budżetu państwa. Odpowiednio o tę kwotę (rocznie ok. 1,2% PKB) ulega zmniejszeniu dotacja z budżetu państwa do FUS. Wpływa to bezpośrednio na poziom wydatków budżetu państwa liczonych zgodnie z metodologią polską, a więc i poziom deficytu budżetu państwa. Jednocześnie po stronie przychodów FUS pojawia się dodatkowa pozycja przychodów, którą stanowią przychody rekompensujące kwoty przekazane do OFE. Zmiany te są neutralne dla deficytu sektora finansów publicznych liczonego zgodnie z metodologią europejską.

Poniższa tabela przedstawia dochody, wydatki oraz wynik kasowy sektora finansów publicznych w latach 2003-2004.

Wyszczególnienie	2004	2005	2004	2005	3:2
	PW	ustawa	PW	ustawa	
	mld zł		%PKB		%%
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem, w tym:	346,0	386,7	39,1	40,6	111,8
Dochody bieżące	333,6	365,3	37,7	38,4	109,5
1. dochody podatkowe	170,7	189,6	19,3	19,9	111,1
a) podatki pośrednie	101,7	116,1	11,5	12,2	114,2
b) pozostałe podatki	69,0	73,5	7,8	7,7	106,4
2. składki na ubezpieczenie społeczne	98,3	107,5	11,1	11,3	109,4
3. dochody niepodatkowe	64,7	68,2	7,3	7,2	105,5
Dochody kapitałowe	4,4	4,5	0,5	0,5	100,7
Środki pochodzące z bezzwrotnej pomocy UE	7,9	16,9	0,9	1,8	213,8
Wydatki ogółem, w tym:	402,1	429,1	45,5	45,1	106,7
Wydatki bieżące	361,8	379,4	40,9	39,8	104,9
1. wydatki socjalne	149,1	143,1	16,9	15,0	96,0
2. obsługa długu publicznego	28,5	29,5	3,2	3,1	103,3
3. pozostałe	184,2	206,8	20,8	21,7	112,2
a) wydatki własne	172,6	190,7	19,5	20,0	110,5
b) inne	11,6	16,1	1,3	1,7	138,2
Wydatki kapitałowe	32,3	32,8	3,7	3,4	101,6
Środki pochodzące z bezzwrotnej pomocy UE	7,9	16,9	0,9	1,8	213,8
Wynik kasowy	-56,1	-42,5	-6,3	-4,5	75,7
Wynik pierwotny	-27,6	-13,0	-3,1	-1,4	47,1

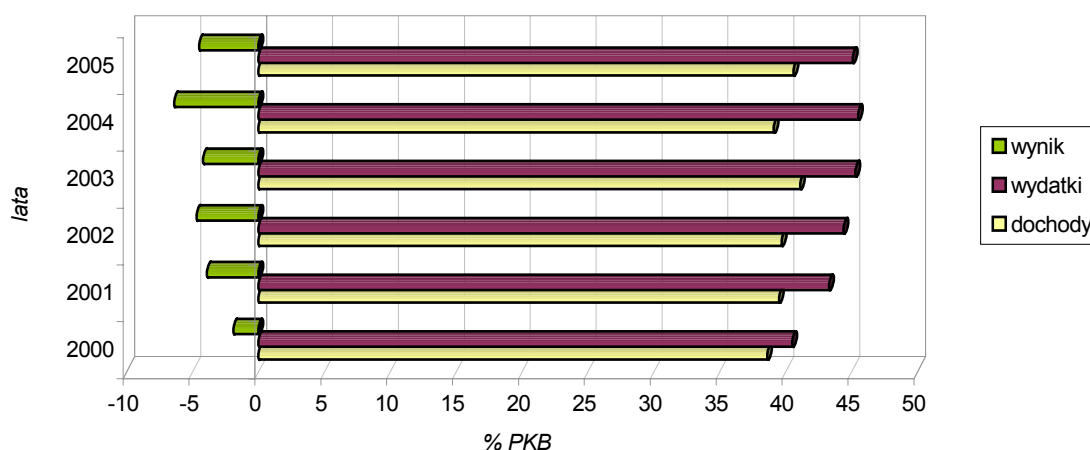
Spadek deficytu sektora finansów publicznych w roku 2005 w porównaniu z rokiem 2004 wynikał będzie głównie z poprawy wyniku finansowego budżetu państwa, Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Pracy.

Niższy o 10 mld zł deficyt budżetu państwa jest rezultatem dwukrotnie wyższej dynamiki dochodów niż wydatków. Wzrost dochodów budżetu państwa wynika z założonego scenariusza sytuacji gospodarczej, a w szczególności wysokiego tempa wzrostu gospodarczego, wzrostu tempa spożycia ogólnego i wzrostu zatrudnienia, a także wygaśnięcia „efektu członkostwa w UE” (zmiana zasad rozliczania VAT od nabyć wewnątrzspółnotowych).

Poprawa wyniku finansowego FUS jest pochodną poprawy ogólnej sytuacji gospodarczej kraju, a w szczególności na rynku pracy (wzrost liczby płatników składek), wyższej dynamiki zatrudnienia w gospodarce narodowej niż liczby osób korzystających z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, wyższej dynamiki wzrostu płac niż emerytur i rent (zgodnie z zapisami ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w roku 2005 nie zostanie przeprowadzona waloryzacja emerytur i rent wypłacanych z FUS i pochodnych). Opracowując prognozę wyniku finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uwzględniono ponadto wprowadzenie w życie zapisów

Programu uporządkowania i ograniczenia wydatków publicznych dotyczących racjonalizacji wypłat zasiłków chorobowych, uszczelnienia systemu ubezpieczeń społecznych, oraz zmianę poziomu składki na ubezpieczenie społeczne opłacanych przez osoby prowadzące działalność gospodarczą. Brak deficytu w Funduszu Pracy w roku 2005 wynika, podobnie jak poprawa wyniku finansowego FUS, z założonego na rok 2005 wysokiego tempa rozwoju gospodarczego i wiążącą się z nim poprawą na rynku pracy (spadek liczby bezrobotnych, wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej, wzrost płac). Pośrednio na poprawę sytuacji Funduszu Pracy wpłynie przejście przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z ustawą o świadczeniach przedemerytalnych, zadań związanych z przyznawaniem i wypłatą świadczeń i zasiłków przedemerytalnych, które dotychczas były w gestii Funduszu Pracy. Zgodnie z zapisami w/w ustawy świadczenia i zasiłki przedemerytalne oraz koszty ich obsługi są finansowane ze środków budżetu państwa.

Poniższy wykres prezentuje dochody, wydatki oraz wynik kasowy sektora finansów publicznych w latach 2000-2005 w relacji do PKB (w układzie porównywalnym według nowej metodologii).

W 2005 r. nastąpi znacząca redukcja deficytu sektora finansów publicznych liczonego zgodnie z metodologią ESA`95 z 5,7% PKB do 3,9% PKB. Lata 2006-2007 będą kolejnymi latami konsolidacji sektora finansów publicznych. W kolejnych latach przewidywany jest wysoki wzrost gospodarczy, który w połączeniu z oczekiwanymi korzyściami, związanymi z integracją Polski z UE oraz reformą finansów publicznych przełoży się na obniżenie poziomu deficytu. Szczegółowe prognozy średnioterminowe nt. sektora finansów publicznych zaprezentowane zostaną w *Programie konwergencji*, jaki Polska zobowiązana jest przedstawić Komisji Europejskiej do końca listopada tego roku.

Rozdział XI

Polska a kryteria zbieżności

Rok 2005 jest drugim, już „pełnym”, rokiem obecności Polski w Unii Europejskiej. Historyczna decyzja podjęta przez społeczeństwo stawia przed sektorem publicznym nowe wyzwania, którym sprostanie, szczególnie w pierwszych kilku latach, będzie miało wpływ na kształt gospodarki i społeczeństwa przez wiele lat. Ważne jest zatem wykorzystanie w jak najlepszym stopniu potencjału finansowego i organizacyjnego, jakie niesie ze sobą integracja w ramach wspólnego rynku, ponieważ daje szansę również polskiemu sektorowi publicznemu na zmiany strukturalne i organizacyjne.

Kryteria konwergencji zdefiniowane zostały w Traktacie z Maastricht i dotyczą one stabilności cen, stóp procentowych, kursu walutowego oraz prowadzonej przez rząd polityki fiskalnej.

Kryteria konwergencji dotyczące sytuacji fiskalnej określone w Traktacie z Maastricht uzupełnione zostały zapisami Protokołu w sprawie procedury nadmiernego deficytu (załącznik do Traktatu). Obliczając wskaźniki fiskalne stosuje się zasady przewidziane w Europejskim Systemie Rachunków Narodowych i Regionalnych 1995 (ESA'95).

Poniżej przedstawiono prognozowaną tendencję kształtowania się wszystkich kryteriów zbieżności.

1. Kryterium stabilności cen

Kryterium konwergencji w zakresie inflacji zapisane w Traktacie z Maastricht przewiduje, iż średnia roczna stopa inflacji w danym państwie odnotowana w ciągu jednego roku nie może przekraczać o więcej niż 1,5 pkt. proc. średniego wskaźnika inflacji z trzech krajów członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Przy ocenie spełniania kryterium inflacyjnego bierze się pod uwagę średni poziom rocznych zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (tzw. HICP) z ostatnich 12 miesięcy.

Wśród krajów Unii Europejskiej w sierpniu 2004 r. wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczony zgodnie z wymogami kryterium był najniższy w Finlandii (0,4%), Danii (1,0%) oraz

Wielkiej Brytanii i Szwecji (po 1,3%), a więc średnio w trzech krajach o najniższej inflacji wynosił on 0,9%. Analogiczny wskaźnik odnotowany w Polsce wyniósł w tym okresie 2,5%, co oznacza, że kształtował się powyżej wartości referencyjnej wynoszącej 2,4%¹. Polska spełniała inflacyjne kryterium konwergencji w okresie od sierpnia 2002 r. do lipca 2004 r.

W 2005 r. możliwe jest dalsze przejściowe kształtowanie się wskaźnika cen konsumpcyjnych w Polsce powyżej dopuszczalnej granicy kryterium, związane z obecnie notowanym przyspieszeniem dynamiki inflacji.

Spełnienie przez Polskę inflacyjnego kryterium konwergencji w kolejnych latach będzie zależęć od siły oddziaływania czynników inflacyjnych (w tym przyspieszenia rozwoju gospodarczego) zarówno w Polsce, jak i w innych krajach UE. Przy braku negatywnych szoków podażowych i wobec zaostżenia prowadzonej przez NBP polityki pieniężnej, osiągnięć poziomu inflacji, zapewniającego spełnienie kryterium inflacyjnego w okresie poprzedzającym przystąpienie Polski do strefy euro, jest prawdopodobne.

2. Kryterium stopy procentowej

Trwałość nominalnej konwergencji osiągniętej przez kraj członkowski podlega ocenie na podstawie kształtowania się poziomu długoterminowej stopy procentowej. Protokół do Traktatu z Maastricht, dotyczący kryteriów konwergencji stanowi, że długoterminowa stopa procentowa nie może być wyższa o więcej niż 2 punkty procentowe od średniej z analogicznych stóp procentowych w trzech krajach Unii Europejskiej o najbardziej stabilnych cenach. Oceny konwergencji długookresowej nominalnej stopy procentowej dokonuje się w oparciu o rentowność długoterminowych obligacji skarbowych lub porównywalnych papierów wartościowych, o zbliżonym do dziesięcioletniego terminie wykupu, których rynek jest wystarczająco płynny. Pod uwagę brany jest okres roku poprzedzającego moment dokonywania oceny wypełnienia kryterium.

W 2003 r. rentowność 10-letnich obligacji skarbowych wyniosła w Polsce 5,8%, podczas gdy wartość służąca do oceny spełnienia kryterium stóp procentowych wyniosła 6,1%. W okresie wrzesień 2003 r. - sierpień 2004 r. rentowność 10-letnich polskich obligacji skarbowych ukształtowała się na poziomie 6,9%, podczas gdy rentowność analogicznych obligacji w krajach UE, branych pod uwagę przy wyznaczaniu wartości referencyjnej

¹ Do obliczeń przyjęto interpretację, iż deflacja nie jest uważana za „stabilny poziom cen”, a więc obliczona wartość referencyjna kryterium inflacyjnego nie uwzględnia wskaźnika cen notowanego na Litwie (-0,2%).

kryterium inflacyjnego, wyniosła średnio 4,5%. W związku z powyższym, wartość referencyjna kryterium stóp procentowych ukształtowała się na poziomie 6,5%, co oznacza, że w sierpniu 2004 r. Polska nie spełniała kryterium długoterminowej stopy procentowej. Oczekuje się jednak, że spadek oczekiwań inflacyjnych oraz poprawa sytuacji sektora finansów publicznych będą sprzyjały wypełnieniu przez Polskę kryterium stopy procentowej w kolejnych latach.

3. Kryterium kursu walutowego

Kryterium kursu walutowego stanowi, że przez okres co najmniej 2 lat wahania kursu waluty państwowej muszą mieścić się w normalnym przedziale wahań wokół kursu centralnego, wyznaczonym przez Europejski Mechanizm Kursowy 2 (ERM2). Kurs waluty krajowej nie może w okresie tych 2 lat podlegać silnym napięciom, a także nie może być dewaluowany w stosunku do żadnej waluty państw Unii Europejskiej na wniosek państwa pretendującego do członkostwa w strefie euro. W związku z tym, że w „Uchwale Rady Europejskiej o ustanowieniu europejskiego mechanizmu kursowego w trzecim etapie UGW” z 16 czerwca 1997 r. podkreślono, że oczekuje się, iż państwa członkowskie z derogacją przyłączą się do mechanizmu kursowego, wypełnienie kryterium kursowego będzie wiązało się z koniecznością włączenia złotego do ERM2.

W związku z faktem, że złoty nie został jeszcze objęty mechanizmem ERM2, trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy Polska spełnia obecnie kryterium kursu walutowego. Jednak przyjmując, że stabilizacja poziomu cen, będąca celem polityki pieniężnej prowadzonej przez RPP, wiąże się z koniecznością ograniczania zmienności kursu walutowego, można uznać, że w latach 2006–2007 kurs euro w złotych będzie się kształtował w sposób zapewniający spełnienie kursowego kryterium konwergencji.

4. Kryteria fiskalne

Kryteria fiskalne dotyczą poziomu deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wskaźniki te obliczane są w oparciu o tzw. system ESA'95, który zawiera jednolite dla wszystkich państw członkowskich zasady rejestracji przepływów i stanów oraz wyznacza granice sektora instytucji rządowych i samorządowych. Generalnie zakres sektora wg ESA'95 jest zgodny z ramami ustawy o finansach publicznych z pewnymi wyjątkami, wynikającymi z charakteru operacji ekonomicznych przeprowadzanych przez jednostki.

Wyjątkami tymi są:

- otwarte fundusze emerytalne, które są elementem należącym do sektora instytucji rządowych i samorządowych², podczas gdy według metodologii krajowej są klasyfikowane poza sektorem,
- Agencja Rynku Rolnego, która nie wchodzi w skład sektora instytucji rządowych i samorządowych, podczas gdy według ustawy o finansach publicznych jest elementem sektora finansów publicznych,
- jednostki badawczo-rozwojowe, które nie są w większości finansowane ze środków budżetu państwa oraz mają dużą autonomię w podejmowaniu decyzji gospodarczych nie są zaliczone do sektora według zasad ESA'95, natomiast są do niego włączone zgodnie z metodologią krajową.

Kryterium zbieżności w zakresie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowi, że poziom deficytu nie może przekroczyć 3% PKB, chyba, że deficyt spada w sposób ciągły i nieprzerwany do wymaganego poziomu albo przekroczenie wymaganego poziomu deficytu ma charakter wyjątkowy i krótkotrwały, a jego wartość nieznacznie wykracza poza wymagany poziom.

W przypadku szacowania deficytu stosuje się odmienne zasady niż w metodologii polskiej. Główna różnica w obliczaniu deficytu według metodologii Unii Europejskiej oraz metodologii krajowej dotyczy odmiennej koncepcji rachunkowej. Według metodologii europejskiej wszystkie transakcje są prezentowane memoriałowo (w momencie ich powstania), zaś w Polsce obowiązuje baza kasowa, tzn. transakcje są rejestrowane w momencie faktycznego przepływu środków pieniężnych. Ponadto ewentualne zaległości z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do ściągnięcia.

² Definicje zawarte w regulacjach UE mające charakter funkcjonalny opracowane zostały w pierwszej połowie lat 90-tych, gdy nie działały kapitałowe systemy ubezpieczeń emerytalnych będące odpowiednikiem OFE. W związku z powyższym istotne znaczenie ma tu interpretacja zasad obowiązujących w UE. Komisja Europejska oraz Eurostat nie podjęły jeszcze ostatecznej decyzji odnośnie klasyfikacji OFE.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB w latach 2003-2005.

Wyszczególnienie	2003 wykonanie*	2004 PW	2005 ustawa
	w % PKB		
1	2	3	4
Kasowy wynik sektora finansów publicznych	-5,4	-6,3	-4,5
Dostosowania zakresu sektora			
<i>Wynik OFE</i>	1,7	1,8	1,9
<i>Wynik Agencji Rynku Rolnego</i>	-0,1	0,0	0,0
<i>Wynik jednostek badawczo-rozwojowych</i>	0,1	0,0	0,0
Dostosowania metodologiczne			
<i>Korekty transakcyjne</i>	-0,1	-1,4	-1,3
<i>Dostosowania do memoriału</i>	-0,1	0,2	0,0
Wynik wg metodologii UE	-3,9	-5,7	-3,9

* Opracowano na podstawie danych z GUS

Dostosowania metodologiczne obejmują:

- a) korekty transakcyjne (głównie korekta wpłat z zysku NBP związana z wyłączeniem z dochodów budżetu kwot wynikających z przeszacowania rezerw oraz z tytułu różnic kursowych, operacje umorzenia długu, wpłat ze środków specjalnych Ministerstwa Skarbu Państwa, na których gromadzone są środki z prywatyzacji transfery do FUS z tytułu ubytku składek przekazywanych do OFE);
- b) dostosowania do memoriału, na które składają się:
 - zmiana stanu zobowiązań (wartość narosłych w danym roku zobowiązań jednostek sektora),
 - zmiana stanu należności (głównie wartość narosłych w danym roku możliwych do ściągnięcia w przyszłości należności podatkowych i składek na ubezpieczenia społeczne, należności z tytułu poręczonych i spłaconych kredytów, z tytułu collateral, z tytułu wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych),
 - koszty obsługi długu Skarbu Państwa netto (różnica między kosztami narosłymi w danym roku a zapłaconymi w danym roku).

Kryterium zadłużenia stanowi, że wielkość zadłużenia publicznego nie może przekraczać 60% PKB, chyba, że stosunek ten maleje w wystarczającym stopniu i zbliża się w zadowalającym tempie do powyższego wskaźnika.

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych liczony według nominału, zgodnie z zasadami UE, nie uwzględnia potencjalnych wypłat z tytułu udzielonych przez jednostki sektora gwarancji i poręczeń oraz zobowiązań wymagalnych jednostek sektora, które według metodologii UE stanowią wydatek na bazie memoriałowej.

W poniższej tabeli zaprezentowano dane w zakresie długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB.

Wyszczególnienie	2003 wykonanie	2004 PW	2005 ustawa
	w % PKB		
1	2	3	4
Państwowy dług publiczny (bez przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji)	50,2	52,2	54,6
Dostosowania zakresu sektora	-3,5	-4,5	-5,4
Dostosowania metodologiczne	-1,3	-1,1	-1,0
Dług wg metodologii UE	45,4	46,6	48,2

Wdrożenie reform sektora finansów publicznych zawartych w „*Programie uporządkowania i ograniczenia wydatków publicznych*” oraz korzyści wpływające z członkostwa Polski w Unii Europejskiej, wpłyną na poprawę długu i deficytu według kryteriów z Maastricht, pomimo wciąż niekorzystnej struktury wydatków sektora (duży udział wydatków zdeterminowanych) oraz wysokich obciążeń związanych z potrzebą współfinansowania programów unijnych i wpłaty składki do budżetu unijnego. W kolejnych latach spodziewany jest wysoki wzrost gospodarczy, dodatkowo utrwalony dzięki członkostwu w Unii Europejskiej, co przełoży się na poprawę wskaźników długu i deficytu. Szczegółowe prognozy na lata 2006-7 na temat sektora instytucji rządowych i samorządowych zaprezentowane zostaną w Programie Konwergencji, który przesłany zostanie do Komisji Europejskiej do końca listopada tego roku.

Rozdział XII

Omówienie artykułów ustawy budżetowej na rok 2005

Art. 1 stosownie do art. 86 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) ustala kwoty dochodów i wydatków budżetu państwa, a także wielkość deficytu budżetu państwa; dochody i wydatki budżetu państwa prezentowane są w załącznikach nr 1 i 2.

Art. 2 stosownie do art. 86 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych ustala przychody i rozchody budżetu państwa, których tytuły zostały wymienione w załączniku nr 3.

Art. 3 ustala źródła finansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa, w tym deficytu budżetu państwa, zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych zobowiązującym do określenia źródeł pokrycia deficytu.

Art. 4 określa, zgodnie z art. 43 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, limity przyrostu zadłużenia w 2005 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i uzyskanych pożyczek oraz - zgodnie z art. 53 ust. 2 wymienionej ustawy - z tytułu emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych, przy czym przez spłatę skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym należy rozumieć w szczególności ich wykup, przedterminowy wykup, wcześniejszy wykup, odkup oraz zamianę. Uwzględniając art. 41 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych proponowane postanowienia ust. 2 omawianego artykułu umożliwią dokonywanie operacji finansowych i działań na rynkach finansowych, które wpłyną na zmianę struktury zadłużenia Skarbu Państwa.

Art. 5 upoważnia ministra właściwego do spraw finansów do sprzedaży aktywów finansowych zwolnionych w wyniku operacji przedterminowego wykupu zadłużenia zagranicznego.

Art. 6 określa kwotę zobowiązań Skarbu Państwa, które mogą być objęte poręczeniem lub gwarancją spłaty ze środków budżetu państwa, zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 31 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. Nr 79, poz. 484 z późn. zm.). Ustawowy limit poręczeń i gwarancji w proponowanej wysokości uwzględnia zapisy „Średniookresowej strategii udzielania gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa do 2010 roku”, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 10 czerwca 2003 r. Przewiduje się możliwość

udzielenia w 2005 roku poręczeń i gwarancji wspierających, m.in., realizację strategicznych programów rządowych, takich jak: budowa autostrad oraz wspieranie rozwoju infrastruktury i ochrony środowiska, a także tworzenie przez banki linii kredytowych w celu finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego oraz małych i średnich przedsiębiorców. Uwzględniono także zapotrzebowania określone przez Ministra Kultury dotyczące udzielania poręczeń za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe. Prognozowana kwota limitu uwzględnia również ewentualną realizację koncepcji udzielania poręczeń mających na celu umożliwienie restrukturyzacji finansowej zobowiązań cywilnoprawnych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SPZOZ). Jednocześnie zakłada się zaostrzenie kryteriów, jakim powinny odpowiadać projekty przewidziane do objęcia poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, poprzez dążenie do minimalizacji ryzyka obciążającego budżet państwa z tytułu poręczeń i gwarancji i poprzez eliminowanie tych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, które stanowią ukrytą dotację budżetową.

Art. 7 jest wykonaniem przepisu art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 59, poz. 609), zobowiązującej do określenia w ustawie budżetowej wysokości limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKE S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych.

Zaplanowana kwota limitu, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKE S.A. z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych w 2005 r. wynika z sumy stanu zaangażowania KUKE S.A. na koniec 2004 r. dla poszczególnych produktów ubezpieczeniowych i gwarancyjnych oraz planowanego zaangażowania KUKE S.A. w zakresie ww. produktów w roku 2005. Kwota limitu została zaprojektowana zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 59, poz. 609 ze zm.). Wzrost ww. limitu w porównaniu do roku 2004 wynika ze wzrostu zaangażowania KUKE S.A. we wspieranie ubezpieczeniami eksportowymi przemysłu stocznioowego, zbrojeniowego i inwestycyjnego.

Art. 8 upoważnia ministra właściwego do spraw finansów do udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek dla:

- Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A - zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 59, poz. 609) ustawa budżetowa określa kwotę, do wysokości której mogą być udzielone pożyczki dla KUKE S.A. z tytułu gwarantowania przez Skarb

Państwa wypłat odszkodowań z tytułu ubezpieczonych w Korporacji kredytów i kontraktów eksportowych;

- jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego; możliwość taka wynika z art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych;
- samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, które mają być przeznaczone na zaspokojenie zobowiązań określonych w projekcie ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Ponadto upoważnia ministra właściwego do spraw finansów do udzielania kredytów i pożyczek rządów innych krajów na sfinansowanie importu z Polski towarów i usług.

Art. 9 wypełnia dyspozycję art. 86 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zobowiązującą do ustalenia przychodów i wydatków państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych.

Art. 10 wypełnia dyspozycję art. 86 ust. 1 pkt 7 ustawy o finansach publicznych, zobowiązującą do ustalenia planów finansowych państwowych funduszy celowych.

Art. 11 wypełnia dyspozycję art. 78 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zobowiązującą do ujmowania w wykazie, stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej, inwestycji wieloletnich; wykaz inwestycji wieloletnich określa załącznik nr 6.

Art. 12 jest wykonaniem przepisu art. 86 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, który w wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 17 lipca 2002 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz.U. Nr 156, poz. 1300), zobowiązuje aby ustawa budżetowa zawierała zestawienie programów, realizowanych ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Art. 13 stosownie do art. 86 ust. 9 ustawy o finansach publicznych ustala kwoty dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego, na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami; załącznik nr 9 przedstawia podział dotacji na poszczególne stopnie jednostek samorządu terytorialnego i części budżetowe, z których przekazywane są dotacje oraz działy klasyfikacji budżetowej.

Art. 14 wypełnia dyspozycję art. 73 ust. 2 ustawy o finansach publicznych zobowiązującą do określenia wykazu jednostek, dla których zaplanowane zostały dotacje podmiotowe; wykaz jednostek i kwoty dotacji zawiera załącznik nr 10.

Art. 15 wypełnia postanowienie art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zobowiązujące do zamieszczenia w ustawie budżetowej zestawienia zaplanowanych dotacji dla państwowych agencji i fundacji z udziałem Skarbu Państwa; zestawienie dotacji zawiera załącznik nr 11.

Art. 16 wypełnia postanowienia ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1255 z późn. zm.).

Art. 17 wypełnia - zawarty w art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) oraz w art. 14 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) – wymóg określenia w ustawie budżetowej wysokości kwot bazowych dla sędziów, asesorów i aplikantów sądowych oraz kuratorów sądowych. Wyżej wymienione grupy pracownicze nie są objęte przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.).

Art. 18 wypełnia postanowienia art. 86 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych i ustala - w załączniku nr 13 - limity zatrudnienia osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych - limity te obejmują osoby zatrudnione w urzędach organów władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa, sądach i trybunałach (wymienionych w art. 83 ust. 2 ustawy o finansach publicznych) oraz w placówkach zagranicznych.

Art. 19 określa - zgodnie z art. 72 ust. 2 ustawy o finansach publicznych - kwotę dotacji przedmiotowych oraz wyroby i usługi objęte dotowaniem.

Art. 20 określa - zgodnie z art. 72 ust. 2 ustawy o finansach publicznych - kwotę dotacji przedmiotowych dla państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych.

Art. 21 określa - zgodnie z art. 72 ust. 2 ustawy o finansach publicznych - kwotę dotacji przedmiotowych i dotowane zadania budżetowe rolnictwa.

Art. 22 stosownie do dyspozycji art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. Nr 96, poz. 591 z późn. zm.) określa kwotę dotacji na sfinansowanie nakładów inwestycyjnych, dotyczących linii kolejowych o państwowym znaczeniu.

Art. 23 określa kwotę rezerwy budżetowej, która - zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy o finansach publicznych - może być tworzona w wysokości do 0,2% wydatków budżetu.

Art. 24 określa - zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 z późn. zm.) - limit mianowań, wielkość środków

finansowych przeznaczonych na wynagrodzenia i szkolenia członków korpusu służby cywilnej.

Art. 25 określa prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych; potrzeba tego zapisu wynika z faktu, że wskaźnik powyższy jest powszechnie wykorzystywany w planowaniu wydatków i dochodów oraz indeksowaniu różnego typu opłat.

Art. 26 wypełnia dyspozycję art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. Nr 84, poz. 948), który zobowiązuje do określenia w ustawie budżetowej średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów na rok planowany.

Art. 27 określa wysokość odpisu z wyodrębnionych w ramach FUS funduszy, ustalanego na podstawie planu finansowego FUS i stanowiącego przychód Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 28 stosownie do art. 57 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) określa kwotę wydatków na prewencję rentową.

Art. 29 określa wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 76 ust. 1 pkt 3) ustaliła, że maksymalna wysokość należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek na OFE wynosi nie więcej niż 0,8% kwoty przekazanych do OFE składek na to ubezpieczenie, zaś w ustawie budżetowej corocznie ustala się wysokość tej należności. W roku 2004 omawiany wskaźnik wynosi 0,8%.

Art. 30 ustala wysokość odpisu od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 z późn. zm.) stanowi, iż odpis może wynosić do 3,5% planowanych wydatków funduszu emerytalno-rentowego; zatem w ustawie budżetowej ustala się wysokość odpisu.

Art. 31 stosownie do postanowień art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.), w ustawie budżetowej corocznie określa się kwotę wydatków na prewencję wypadkową. Kwotę wydatków ustala się w wysokości do 1%

należnych składek na ubezpieczenie wypadkowe, przewidzianych w planie finansowym Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na dany rok budżetowy.

Art. 32 wypełnia dyspozycję art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz.U. Nr 52, poz. 539), który zobowiązuje do określenia w ustawie budżetowej kwoty środków przeznaczanych na finansowanie rent strukturalnych.

Art. 33 określa prognozowane przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej na 2005 r., które stanowi podstawę do określenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób objętych systemem ubezpieczeń społecznych; obowiązek określenia w ustawie budżetowej wysokości omawianego wynagrodzenia wynika z art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.).

Art. 34 wypełnia dyspozycję art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 z późn. zm.) - obligującą do określenia w ustawie budżetowej etatów Policji; w roku 2004 liczba etatów wynosi 103.309.

Art. 35 określa szczegółowe przeznaczenie wydatków budżetowych, ujętych w budżecie państwa w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Art. 36 zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 19 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 203, poz. 1966) określa kwotę wpłat jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 7 ust. 2 tej ustawy, w podziale na gminy, powiaty i województwa.

Art. 37 ustala wysokość wydatków związanych z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem, ochroną i zarządzaniem drogami krajowymi, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o finansowaniu dróg publicznych (Dz.U. Nr 123, poz. 780 z późn. zm.). W ustawie budżetowej ustala się kwotę tych wydatków w wysokości nie niższej niż 12% planowanych na dany rok wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych.

Art. 38 określa wysokość składki na Fundusz Pracy zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001); w roku 2004 wielkość ta wynosi 2,45%.

Art. 39 określa wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 85); w roku

2004 wielkość ta wynosi 0,15% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Art. 40 upoważnia ministra właściwego do spraw finansów do dokonywania wzajemnych przeniesień środków przeznaczonych na finansowanie wydatków na obsługę długu publicznego Skarbu Państwa pomiędzy częściami przeznaczonymi na obsługę długu zagranicznego oraz obsługę długu krajowego oraz związanych z tym przenoszeń pomiędzy częściami; proponowane upoważnienia mają na celu umożliwienie płynnej obsługi długu zagranicznego i długu krajowego, gdyż oba rodzaje zadłużenia składają się na całość długu Skarbu Państwa. Upoważnienie zawarte w ustawie budżetowej zezwala i nie wnosi ograniczeń w zakresie przenoszenia pomiędzy częściami, czyli podstawową podziałką klasyfikacyjną wydatków w budżecie.

Art. 41 stosownie do art. 80 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, ustawa budżetowa może określać limity wydatków na programy wieloletnie, ujmowane w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej; wykaz programów wieloletnich stanowi załącznik nr 14.

Art. 42 zgodnie z postanowieniami art. 61 ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych ustawa budżetowa może zawierać plany przychodów i wydatków innych jednostek sektora rządowego; w związku z powyższym w ustawie budżetowej na rok 2005 zawarte zostaną plany finansowe wymienionych agencji realizujących zadania rządowe.

Art. 43 ustala, że prefinansowanie zadań przewidzianych do finansowania ze środków Unii Europejskiej określa załącznik nr 16.

Art. 44 zasadność ujęcia przedmiotowego zapisu wynika z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206), określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej, wysokość wkładu funduszy strukturalnych przeznaczonych na realizację Podstaw wsparcia Wspólnoty, wysokość interwencji z Funduszu Spójności i Inicjatyw Wspólnotowych, oraz wielkość zaangażowania krajowych środków publicznych na kontrakty wojewódzkie, przeznaczone na realizację zadań wynikających między innymi z programów wojewódzkich, przygotowanych z myślą o uczestnictwie Polski w funduszach strukturalnych.

Art. 45 zobowiązuje ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia szczegółowych zasad udzielania i wykorzystania dotacji przeznaczonej dla górnictwa soli, rud cynku i ołowiu.

Art. 46 upoważnia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do przeprowadzenia ze środków ujętych w odpowiednich rezerwach celowych budżetu państwa – centralnych zakupów autobusów szkolnych przeznaczonych na dowożenie dzieci do szkół oraz wyposażenia pracowni internetowych w szkołach w sprzęt komputerowy i oprogramowanie.

SPIS TABLIC

1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2001-2005
2. Dochody budżetu państwa
3. Wydatki na zakupy inwestycyjne administracji – według części
4. Planowane stawki akcyzy na podstawowe wyroby akcyzowe w 2005 r.
5. Zestawienie dochodów i wydatków sektora finansów publicznych w roku 2005

Tablica 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2001 - 2005

Wyszczególnienie	jedn.	2001	2002	2003	2004 PW	2005 Prognoza
Procesy realne						
PKB	%	101,0	101,4	103,8	105,7	105,0
Eksport netto						
Eksport	%	103,1	104,8	114,7	114,2	112,0
Import	%	94,7	102,6	109,3	111,0	112,0
Popyt krajowy	%	98,4	100,8	102,4	104,7	105,0
Spożycie	%	101,7	102,7	102,5	103,4	103,2
- prywatne	%	102,1	103,3	103,1	103,8	103,7
- zbiorowe	%	100,6	100,6	100,4	102,0	101,5
Akumulacja	%	87,4	93,2	102,0	110,6	112,3
- nakłady brutto na środki trwałe	%	91,2	94,2	99,1	107,4	112,9
PKB w cenach bieżących	mld zł	760,6	781,1	814,7	884,0	952,6
Ceny						
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych						
- średnioroczna	%	105,5	101,9	100,8	103,4	103,0
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu						
- średnioroczna	%	101,6	101,0	102,6	107,4	103,7
Wynagrodzenia						
Przeciętne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	zł	2 045	2 098	2 201	2 306	2 423
w tym:						
- w sektorze przedsiębiorstw	zł	2 203	2 277	2 342	2 446	2 576
Przeciętna emerytura i renta						
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	zł	972	1 039	1 092	1 141	1 169
- rolników indywidualnych	zł	664	700	727	747	754
Rynek pracy						
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	tys.	9 050	8 736	8 537	8 488	8 577
w tym:						
- w sektorze przedsiębiorstw	tys.	5 138	4 912	4 724	4 688	4 735
Przeciętna liczba emerytów i rencistów	tys.	9 311	9 237	9 206	9 217	9 202
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	tys.	7 469	7 439	7 451	7 503	7 530
- rolników indywidualnych	tys.	1 842	1 798	1 755	1 714	1 672
Stopa bezrobocia	%	19,4	20,0	20,0	19,3	18,2
Kurs walutowy						
- PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	4,09	4,08	3,89	3,75	3,68
- PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	3,67	3,86	4,40	4,60	4,42
- USD/EUR (średnio w okresie)	USD	0,90	0,95	1,13	1,22	1,20
Stopy procentowe						
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym						
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	15,9	8,8	5,7	5,8	7,4
Bilans płatniczy						
Rachunek obrotów bieżących	mIn EUR	-5 994	-5 404	-3 660	-3 036	-4 414
- obroty towarowe: saldo	mIn EUR	-8 557	-7 701	-5 077	-4 760	-6 382
- eksport f.o.b.	mIn EUR	46 537	49 338	53 836	62 605	74 419
- import f.o.b.	mIn EUR	55 094	57 039	58 913	67 365	80 801
Rachunek obrotów kapitałowych i finansowych	mIn EUR	3 578	7 389	7 145	5 930	4 870
- zagraniczne inwestycje bezpośrednie - saldo	mIn EUR	6 469	4 143	3 413	3 400	3 500

Tablica 2. Dochody budżetu państwa (tys. zł)

	2003	2004 Ustawa*	2004 PW	2005 Prognoza
1	2	3	4	5
DOCHODY OGÓŁEM	152 110 586	154 552 589	156 122 440	173 741 552
1. Dochody podatkowe	135 227 631	135 322 399	136 830 471	154 417 695
1.1. Podatki pośrednie	95 443 336	103 676 718	101 544 971	116 238 539
a) podatek od towarów i usług	60 359 518	68 039 906	63 517 671	73 063 419
b) podatek akcyzowy	34 387 743	34 714 712	37 225 300	42 285 120
c) od gier	696 075	922 100	802 000	890 000
1.2. Podatek dochodowy od osób prawnych	14 108 015	9 585 910	13 155 500	14 690 619
1.3. Podatek dochodowy od osób fizycznych	25 674 853	22 059 771	22 130 000	23 488 537
1.4. Podatki zniesione	1 427			
2. Dochody niepodatkowe	16 750 017	17 054 551	16 861 669	16 547 549
2.1. Dywidenda	958 395	700 000	1 300 000	961 736
2.2. Wpłaty z zysku NBP	4 680 863	4 212 700	4 056 826	4 626 100
2.3. Cło	3 751 264	1 924 000	2 183 000	1 527 800
2.4. Dochody jednostek budżetowych	6 615 637	8 192 320	7 614 000	7 641 651
2.5. Pozostałe dochody niepodatkowe	239 012	826 188	466 000	583 000
2.6. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	271 259	1 199 343	1 199 343	1 207 262
2.7. Opłata restrukturyzacyjna	233 587		42 500	
3. Dochody zagraniczne	132 938	68 639	174 900	71 108
4. Reompensata budżetowa		2 107 000	2 255 400	2 705 200

Tablica 3. WYDATKI NA ZAKUPY INWESTYCYJNE ADMINISTRACJI - WEDŁUG CZĘŚCI

w tys. zł

nazwa części	informatyzacja	środki transportu	sprzęt biurowy	sprzęt techniczny	systemy zabezpieczeń i monitoringu	inne	RAZEM
1	2	3	4	5	6	7	8
Resorty	252 527	21 385	24 653	27 585	15 175	109 153	450 478
Kancelaria Prezydenta RP	1 550	1 050	890	3 480		930	7 900
Kancelaria Sejmu	4 180	780	50	75	300	679	6 064
Kancelaria Senatu	1 200	400	680	82	600	300	3 262
Sąd Najwyższy	1 140	375	60	85		1 500	3 160
Naczelny Sąd Administracyjny	6 968	544	542	971	296	40	9 361
Trybunał Konstytucyjny	2 310		120	20			2 450
Najwyższa Izba Kontroli	6 390		225	235		200	7 050
Rzecznik Praw Obywatelskich	1 249	80	100	59	61		1 549
Krajowa Rada Radiofonii i TV	273	180		21			474
General. Inspek. Ochr. Danych Osob.	310	100					410
Krajowe Biuro Wyborcze	110		60				170
Państwowa Inspekcja Pracy	3 430		90			400	3 920
Instytut Pamięci Narodowej	2 170	130	430	135		10	2 875
Rzecznik Praw Dziecka	119	120		6			245
Sądy powszechne	37 016	500	6 830	2 454	5 691	57 205	109 696
Kanc. Prezesa RM	639		350	11			1 000
Administracja Publiczna	7 311	80		150			7 541
Bud. gosp. przestrzenna i mieszk.	262						262
Budżet, Finan. Publ. i Inst. Finan.	85 298		10 000	9 500		4 435	109 233
Gospodarka	1 007	240	167	27	50	30	1 521
Gospodarka Morska	15	135					150
Integracja Europejska	1 234	160					1 394
Kultura i Ochrona Dziedz. Nar.	850	80	45	20		5	1 000
Kultura Fizyczna i Sport	54		6			64	124
Łączność	458						458
Nauka	1 173	60	1 070	175	30		2 508
Obrona Narodowa	4 798	340	366		12		5 516
Oświata i Wychowanie	155		17			180	352
Praca	598		25				623
Rolnictwo	6 085	120		20	200		6 425
Rozwój Wsi	205						205
Rozwój Regionalny	499		20				519
Rynki Rolne	396						396
Skarb Państwa	500	564					1 064
Sprawiedliwość	28 194	9 725	820	3 530	4 150	41 221	87 640
Szkolnictwo Wyższe	242		27			283	552
Transport	3 185	1 125	472	107			4 889
Turystyka	25						25
Środowisko	300	100	20				420
Sprawy Wewnętrzne	14 751	470	100	70	1 000	86	16 477
Zabezpieczenie Społeczne	3 275						3 275
Sprawy Zagraniczne	8 331	2 637	70	1 090	2 660	1 225	16 013
Zdrowie	800		100			200	1 100
Rządowe Centrum Studiów Strat.	101	80					181
Kom. Nadzoru Ubezpiecz. i Fund. Emeryt.	420	100					520
Urząd Zamówień Publicznych	332						332
Urząd Służby Cywilnej	80						80
Urząd Ochrony Konkur. i Konsum.	540		88	12			640
Urząd ds. Kombat. i Osób Repres.	216		24				240
Główny Urząd Statystyczny	2 200	250					2 450
Wyższy Urząd Górniczy	514	540	15		40	148	1 257
Urząd Patentowy RP	400		450				850
Główny Urząd Miar				5 200			5 200
Polski Komitet Normalizacyjny	5 770		120				5 890
Polska Akademia Nauk			40				40
Państwowa Agencja Atomistyki	80				85		165
Komisja Papierów Wart. i Giełd	1 740						1 740
Urząd Transportu Kolejowego	40	130	30	50			250
Rządowe Centrum Legislacji	160		63				223
Regionalne Izby Obrachunkowe	879	190	71			12	1 152

nazwa części	informatyzacja	środki transportu	sprzęt biurowy	sprzęt techniczny	systemy zabezpieczeń i monitoringu	inne	RAZEM
1	2	3	4	5	6	7	8
Budżety Wojewodów	11 160	1 324	1 538	152	492	640	15 306
dolnośląskiego	546						546
kujawsko-pomorskiego	887		100				987
lubelskiego	354	180					534
lubuskiego	672	180	35	9			896
łódzkiego	467		95			180	742
małopolskiego	762		70	31			863
mazowieckiego	1 578	139	46	75			1 838
opolskiego	20					80	100
podkarpackiego	499		100				599
podlaskiego	457	205	174				836
pomorskiego	320	150	250			200	920
śląskiego	1 996	100	307	37	392	164	2 996
świętokrzyskiego	726	200	81			16	1 023
warmińsko-mazurskiego	903						903
wielkopolskiego	550	170	230		100		1 050
zachodniopomorskiego	423		50				473
Samorządowe Kolegia Odwoławcze	1 222	470	175			70	1 937
Warszawa	383		17				400
Białystok	20					15	35
Bielsko Biała	12						12
Bydgoszcz	35						35
Częstochowa	10					30	40
Elbląg	15	70					85
Gdańsk	40		10				50
Gorzów	18		8				26
Jelenia Góra			20				20
Kalisz	30						30
Katowice		70					70
Kielce	44		6				50
Konin	10						10
Koszalin	35						35
Kraków	55		45				100
Legnica	15						15
Leszno	10						10
Lublin	45						45
Łomża	5						5
Łódź	80						80
Nowy Sącz	18	60					78
Olsztyn		65	10				75
Opole	10					20	30
Ostrołęka	30						30
Piła		70					70
Piotrków Trybunalski	20						20
Płock	14		6				20
Poznań	20		10				30
Rzeszów	20	75					95
Siedlce	22						22
Sieradz	7						7
Skierniewice	30						30
Słupsk	15		8				23
Suwałki	6						6
Szczecin	7		5				12
Tarnobrzeg	20	60					80
Tarnów			30				30
Toruń	35						35
Wałbrzych	11						11
Włocławek	15						15
Wrocław	20						20
Zamość	15						15
Zielona Góra	25					5	30
OGÓLEM	264 909	23 179	26 366	27 737	15 667	109 863	467 721

Planowane stawki akcyzy na podstawowe wyroby akcyzowe na 2005 r.

Wyszczególnienie	Planowane stawki akcyzy na 2005 r.
1	2
Wyroby zharmonizowane	
Produkty rafinacji ropy naftowej oraz frakcje benzynowe otrzymywane z przerobu ropy naftowej	1882,00 zł/1000 l
w tym:	
1) Benzyny bezołowiowe	1565,00 zł/1000 l
2) Olej napędowy	1180,00 zł/1000 l*
Gaz propan-butan	695,00 zł/1000 kg
Piwo	6,86 zł/hl od stopnia Plato
Wino	136,00 zł/hl
Napoje fermentowane	136,00 zł/hl
Produkty pośrednie	273,00 zł/hl
Alkohol etylowy	4550,00 zł/hl/100% vol
Wyroby tytoniowe	14,7%** efektywny średnioroczny wzrost akcyzy w systemie mieszanym
Wyroby niezharmonizowane	
Odzież, dodatki odzieżowe oraz inne wyroby wykonane ze skór futerkowych	17,6%
Skóry futerkowe całe, garbowane lub wykończone ze zwierząt szlachetnych: norek, lisów, piżmaków, kun, tchórzy, tchórzofretek i fretek	25%
Perfumy i wody toaletowe	10%
Kosmetyki upiększające do oczu i ust	10%

1	2
Kosmetyki do manicure i pedicure	10%
Pudry, prasowane lub nie, kosmetyczne	10%
Pozostałe kosmetyki upiększające do twarzy	10%
Preparaty toaletowe dla zwierząt	10%
Kosmetyki i wyroby perfumeryjne, pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane	10%
Broń palna myśliwska, broń gazowa	25%
Samochody osobowe: 1) o pojemności silnika powyżej 2.000 cm ³ 2) pozostałe	13,6% 3,1%
Karty do gry - z wyłączeniem kart do gry dla dzieci	33,3%
Wyposażenie specjalistyczne obiektów działalności rozrywkowej pozostałe: 1) rulety wraz ze stołami do rulety 2) stoły do gry w karty 3) automaty hazardowe 4) maszyny i urządzenia losujące 5) urządzenia mechaniczne, elektromechaniczne i elektroniczne do gry powodujące wygrane pieniężne lub rzeczowe	17,6% 17,6% 17,6% 17,6% 17,6%

* stawka przy najwyższej dopuszczalnej zawartości siarki, stosuje się również obniżone stawki np. w zależności od niższego poziomu siarki,

** wzrost akcyzy o 14,7% oznacza efektywny średnioroczny wzrost stawki podatku akcyzowego na wyroby tytoniowe, na który będzie miało wpływ wprowadzenie minimum podatkowego na papierosy

Tablica 5. ZESTAWIENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH W ROKU 2005

mln zł

Wyszczególnienie	Sektor 1) Finansów Publicznych	Budżet 2) Państwa									
			Fundusze 3) razem	Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	Fundusz Rezerwy Demograficznej	Fundusz Emerytalno- Rentowy	Fundusz Składowy	Fundusz Motywacyjny	Fundusz Administra- cyjny	Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	Fundusz Pracy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I. DOCHODY OGÓLEM I ŚRODKI POCHODZĄCE Z BEZZWROTNEJ POMOCY ZAGRANICZNEJ	386 682,1	190 642,5	140 987,7	110 657,8	564,9	16 302,7	444,1	18,0	493,1	25,8	6 410,0
1. Dochody bieżące	365 321,6	173 732,5	139 908,7	110 657,8	564,9	16 302,7	444,1	18,0	493,1	25,8	6 410,0
A. Dochody podatkowe	189 574,6	155 771,3									
- podatki pośrednie	116 095,3	116 095,3									
- CIT	18 522,1	14 659,9									
- PIT	39 728,8	23 488,5									
- cła	1 527,8	1 527,8									
- inne podatki	13 700,6	-0,2									
B. Dochody niepodatkowe	175 747,0	16 272,9	94 220,4	80 838,3	564,9	2 050,8	444,1		86,0	0,1	5 012,5
- dywidenda	1 258,6	961,7									
- wpłaty z zysku NBP	4 626,1	4 626,1									
- dochody własne poza sektor i pozostałe dochody niepodatkowe	167 086,0	7 908,8	94 220,4	80 838,3	564,9	2 050,8	444,1		86,0	0,1	5 012,5
- dochody zagraniczne	71,1	71,1									
- kompensaty z UE	2 705,2	2 705,2									
C. Transfery od:		1 688,3	45 688,3	29 819,5		14 251,9		18,0	407,1	25,7	1 397,5
- budżetu państwa			37 049,7	21 453,2		14 250,0					265,0
- państwowych funduszy celowych		0,3		1 042,0							
- jednostek pozabudżetowych budżetu		15,4	106,9	92,2		1,9		18,0	407,1	25,7	14,7
- agencji		341,7	214,7	106,9							17,4
- jednostek samorządu terytorialnego		1 207,3	5 624,2	4 866,0							757,5
- funduszy jednostek samorządu terytorialnego			18,6								
- gospodarki pozabudżetowej budżetu JST			522,7	451,4							71,3
- innych jednostek sektora		123,6	2 151,5	1 807,8							271,6
- NFZ											
2. Dochody kapitałowe	4 450,5										
3. Bezzwrotna pomoc z Unii Europejskiej	16 910,0	16 910,0	1 079,0								
A. Wpływy bez transferów wewnątrz sektora	16 910,0	16 910,0									
B. Transfery wewnątrz sektora publicznego od:			1 079,0								
- budżetu państwa			1 079,0								
- państwowych funduszy celowych											
- agencji											
- jednostek samorządu terytorialnego											

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz budżetu państwa.

3) Po wyeliminowaniu transferów między funduszami.

4) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego.

Tablica 5. ZESTAWIENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW SEKTORA F

mln zł

Wyszczególnienie	2005								
	Państwowe fundusze celowe								
	Fundusz Kombatantów	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gosp. Wodnej	Fundusz Gospodarowania Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnospr.	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	Fundusz Promocji Twórczości	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	Fundusz Reprywatyzacji
1	13	14	15	16	17	18	19	20	21
I. DOCHODY OGÓLEM I ŚRODKI POCHODZĄCE Z BEZZWROTNEJ POMOCY ZAGRANICZNEJ	71,0	18,6	1 824,0	197,1	3 012,6	319,5	0,8	493,5	182,1
1. Dochody bieżące	71,0	18,6	745,0	197,1	3 012,6	319,5	0,8	493,5	182,1
A. Dochody podatkowe									
- podatki pośrednie									
- CIT									
- PIT									
- cła									
- inne podatki									
B. Dochody niepodatkowe			745,0	197,1	1 950,1	297,5	0,8	493,5	182,1
- dywidenda									
- wpłaty z zysku NBP									
- dochody własne poza sektor i pozostałe dochody niepodatkowe			745,0	197,1	1 950,1	297,5	0,8	493,5	182,1
- dochody zagraniczne									
- kompensaty z UE									
C. Transfery od:	71,0	18,6			1 062,5	22,0			
- budżetu państwa	71,0				1 010,5				
- państwowych funduszy celowych									
- jednostek pozabudżetowych budżetu									
- agencji						1,8	0,1		
- jednostek samorządu terytorialnego		18,6							
- funduszy jednostek samorządu terytorialnego									
- gospodarki pozabudżetowej budżetu JST									
- innych jednostek sektora					50,2	21,9			
- NFZ									
2. Dochody kapitałowe									
3. Bezzwrotna pomoc z Unii Europejskiej			1 079,0						
A. Wpływy bez transferów wewnątrz sektora									
B. Transfery wewnątrz sektora publicznego od:			1 079,0						
- budżetu państwa			1 079,0						
- państwowych funduszy celowych									
- agencji									
- jednostek samorządu terytorialnego									

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz budżetu państwa.

3) Po wyeliminowaniu transferów między funduszami.

4) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego.

Tablica 5. ZESTAWIENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW SEKTORA F

mln zł

Wyszczególnienie			Jednostki poza-budżetowe budżetu państwa	Narodowy Fundusz Zdrowia	Agencje państwowe	Pozostałe jednostki sektora	Budżety samorządowe 4)	Wojewódzkie, powiatowe i gminne fundusze celowe			Jednostki poza-budżetowe samorządu terytorialnego
	Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców	Pozostałe Fundusze						Fundusze razem	Fundusze Ochrony Gruntów Rolnych	Fundusze Ochrony Środowiska i Gosp. Wodnej	
I. DOCHODY OGÓLEM I ŚRODKI POCHODZĄCE Z BEZZWROTNEJ POMOCY ZAGRANICZNEJ	859,7	587,1	1 761,2	33 199,2	5 649,1	27 863,9	98 797,8	759,2	110,8	648,4	10 817,4
1. Dochody bieżące	859,7	587,1	1 761,2	33 199,2	5 649,1	27 863,9	89 244,3	759,2	110,8	648,4	10 817,4
A. Dochody podatkowe							33 803,3				
- podatki pośrednie											
- CIT							3 862,2				
- PIT							16 240,3				
- cła											
- inne podatki							13 700,8				
B. Dochody niepodatkowe	859,7	497,9	1 707,8	30 664,0	2 549,3	11 525,4	9 455,6	740,7	92,3	648,4	8 610,8
- dywidenda					0,8	4,3	291,8				
- wpłaty z zysku NBP											
- dochody własne poza sektor i pozostałe dochody niepodatkowe	859,7	497,9	1 707,8	30 664,0	2 548,5	11 521,1	9 163,8	740,7	92,3	648,4	8 610,8
- dochody zagraniczne											
- kompensaty z UE											
C. Transfery od:		89,2	53,4	2 535,1	3 099,8	16 338,5	45 985,5	18,5	18,5		2 206,6
- budżetu państwa			53,4	272,9	3 099,8	12 967,2	45 674,2				
- państwowych funduszy celowych				1 772,4		3 360,0	221,2	18,5	18,5		
- jednostek pozabudżetowych budżetu											
- agencji		88,5					35,8				
- jednostek samorządu terytorialnego		0,7		489,8		11,3					2 206,6
- funduszy jednostek samorządu terytorialnego											
- gospodarki pozabudżetowej budżetu JST							28,2				
- innych jednostek sektora							26,1				
- NFZ											
2. Dochody kapitałowe							4 450,5				
3. Bezzwrotna pomoc z Unii Europejskiej							5 103,0				
A. Wpływy bez transferów wewnątrz sektora											
B. Transfery wewnątrz sektora publicznego od:							5 103,0				
- budżetu państwa							4 059,0				
- państwowych funduszy celowych							1 044,0				
- agencji											
- jednostek samorządu terytorialnego											

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz budżetu państwa.

3) Po wyeliminowaniu transferów między funduszami.

4) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie											
	Sektor 1) Finansów Publicznych	Budżet 2) Państwa									
			Fundusze 3) razem	Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	Fundusz Rezerwy Demograficznej	Fundusz Emerytalno- Rentowy	Fundusz Składowy	Fundusz Motywacyjny	Fundusz Administra- cyjny	Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	Fundusz Pracy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
II. WYDATKI OGÓLEM	429 137,5	225 642,4	140 464,0	110 603,2	1,2	16 418,0	586,2	18,0	502,5	26,7	6 055,0
1. Wydatki bieżące	379 390,7	202 172,5	137 217,9	110 603,2	1,2	16 418,0	586,2	18,0	479,5	26,0	6 042,1
A. Wydatki na rzecz sektora niepublicznego	379 390,7	103 055,4	131 845,5	107 263,2	1,2	14 279,6	519,4	18,0	461,5	26,0	4 998,2
- Dotacje do zadań gospodarczych (poza sektor finansów publicznych)	3 836,8	2 384,5									
- Wydatki socjalne bez transferów wewnątrz sektora	143 141,8	18 011,4	116 195,2	98 109,5		14 260,8	468,8				3 201,3
- Rozliczenia z bankami	2 008,7	1 117,9									
- Wydatki bieżące	190 715,5	43 920,9	14 826,5	8 629,9	1,2	18,8	50,6	18,0	461,5	26,0	1 496,9
- Obsługa długu publicznego	29 467,2	27 400,0	823,8	523,8							300,0
- krajowego	23 782,0	21 743,5	823,8	523,8							300,0
- zagranicznego	5 685,2	5 656,5									
- Środki własne UE	10 220,7	10 220,7									
B. Transfery do:		99 117,1	5 372,4	3 340,0		2 138,4	66,8		18,0		1 043,9
Budżetu Państwa			0,3								
Państwowych funduszy celowych		37 049,7				366,0	66,8		18,0		1 043,9
- Funduszu Ubezpieczeń Społecznych		21 453,2									1 042,0
- dotacja		18 646,3									
- składka		2 806,9									1 042,0
- Funduszu Emerytalno- Rentowego		14 250,0									1,9
- Funduszu Pracy		265,0									
- dotacja											
- składka		265,0									
- Funduszu Kombatantów		71,0									
- Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych											
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gosp. Wodnej											
- Funduszu Gospodarowania Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym											
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnospr.		1 010,5									
- Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych											
- innych funduszy						366,0	66,8		18,0		
Jednostek pozabudżetowych budżetu państwa		53,4									
Agencji państwowych		3 099,8									
Jednostek samorządu terytorialnego		45 674,2	221,2								
- dotacje i subwencje		45 450,6	217,9								
- podatki, opłaty i inne		223,5	3,3								
Wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy celowych			18,5								
Jednostek pozabudżetowych samorządu terytorialnego											
NFZ		272,9	1 772,4			1 772,4					
Pozostałych jednostek		12 967,2	3 360,0	3 340,0							
2. Wydatki kapitałowe	32 836,9	6 560,0	2 167,1						23,0	0,7	12,9
3. Bezzwrotna pomoc z Unii Europejskiej	16 910,0	16 910,0	1 079,0								
A. Wpływy bez transferów wewnątrz sektora	16 910,0	11 772,0	35,0								
B. Transfery wewnątrz sektora publicznego do:		5 138,0	1 044,0								
- budżetu państwa											
- państwowych funduszy celowych		1 079,0									
- agencji											
- jednostek samorządu terytorialnego		4 059,0	1 044,0								
III. DEFICYT / NADWYŻKA (I-II.)	-42 455,5	-35 000,0	523,7	54,6	563,7	-115,3	-142,1	0,0	-9,4	-0,9	355,0
IV. FINANSOWANIE WYNIKU	42 455,5	35 000,0	-523,7	-54,6	-563,7	115,3	142,1	0,0	9,4	0,9	-355,0
A. Krajowe	50 370,3	42 914,8	-523,7	-54,6	-563,7	115,3	142,1	0,0	9,4	0,9	-355,0
- środki przechodzące	-71,3	-71,3									
- bankowe	15 585,5	8 214,1	198,8	-54,6		115,3	142,1		9,4	0,9	-445,0
- pozabankowe	22 556,1	22 472,0	-722,5		-563,7						90,0
- inwestorzy zagraniczni na rynku krajowym	12 300,0	12 300,0									
B. Finansowanie zagraniczne	3 579,9	3 579,9									
C. Saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysponowanie	-6 892,3	-6 892,3									
D. Saldo prefinansowania	-4 602,4	-4 602,4									

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz budżetu państwa.

3) Po wyeliminowaniu transferów między funduszami.

4) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	2005								
	Państwowe fundusze celowe								
	Fundusz Kombatantów	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gosp.Wodnej	Fundusz Gospodarowania Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnospr.	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	Fundusz Promocji Twórczości	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	Fundusz Reprywatyzacji
1	13	14	15	16	17	18	19	20	21
II. WYDATKI OGÓLEM	2,3	18,5	1 886,2	266,2	2 820,3	174,1	0,9	493,5	620,0
1. Wydatki bieżące	2,3	18,5	205,3	220,6	2 613,1	173,6	0,9	379,0	620,0
A. Wydatki na rzecz sektora niepublicznego	2,3		205,3	220,6	2 613,1	173,6	0,9	141,1	620,0
- Dotacje do zadań gospodarczych (poza sektor finansów publicznych)									
- Wydatki socjalne bez transferów wewnątrz sektora	2,0					150,0	0,8		
- Rozliczenia z bankami									
- Wydatki bieżące	0,3		205,3	220,6	2 613,1	23,6	0,1	141,1	620,0
- Obsługa długu publicznego									
- krajowego									
- zagranicznego									
- Środki własne UE									
B. Transfery do:		18,5						237,9	
Budżetu Państwa									
Państwowych funduszy celowych									
- Funduszu Ubezpieczeń Społecznych									
- dotacja									
- składka									
- Funduszu Emerytalno- Rentowego									
- Funduszu Pracy									
- dotacja									
- składka									
- Funduszu Kombatantów									
- Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych									
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gosp.Wodnej									
- Funduszu Gospodarowania Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym									
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnospr.									
- Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych									
- innych funduszy									
Jednostek pozabudżetowych budżetu państwa									
Agencji państwowych									
Jednostek samorządu terytorialnego								217,9	
- dotacje i subwencje								217,9	
- podatki, opłaty i inne									
Wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy celowych		18,5							
Jednostek pozabudżetowych samorządu terytorialnego									
NFZ									20,0
Pozostałych jednostek									
2. Wydatki kapitałowe			601,9	45,6	207,2	0,5		114,5	
3. Bezzwrotna pomoc z Unii Europejskiej			1 079,0						
A. Wpływy bez transferów wewnątrz sektora			35,0						
B. Transfery wewnątrz sektora publicznego do:			1 044,0						
- budżetu państwa									
- państwowych funduszy celowych									
- agencji									
- jednostek samorządu terytorialnego			1 044,0						
III. DEFICYT / NADWYŻKA (I-II.)	68,7	0,1	-62,2	-69,1	192,3	145,4	-0,1	0,0	-437,9
IV. FINANSOWANIE WYNIKU	-68,7	-0,1	62,2	69,1	-192,3	-145,4	0,1	0,0	437,9
A. Krajowe	-68,7	-0,1	62,2	69,1	-192,3	-145,4	0,1		437,9
- środki przechodzące									
- bankowe	-68,7	-0,1	-96,1	69,1	74,2	-4,8	0,1		437,9
- pozabankowe			158,3		-266,5	-140,6			
- inwestorzy zagraniczni na rynku krajowym									
B. Finansowanie zagraniczne									
C. Saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysonowanie									
D. Saldo prefinansowania									

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz budżetu państwa.

3) Po wyeliminowaniu transferów między funduszami.

4) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie			Jednostki poza-budżetowe budżetu państwa	Narodowy Fundusz Zdrowia	Agencje państwowe	Pozostałe jednostki sektora	Budżety samorządowe 4)	Wojewódzkie, powiatowe i gminne fundusze celowe			Jednostki poza-budżetowe samorządu terytorialnego
	Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców	Pozostałe Fundusze						Fundusze razem	Fundusze Ochrony Gruntów Rolnych	Fundusze Ochrony Środowiska i Gosp.Wodnej	
1	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
II. WYDATKI OGÓLEM	862,8	603,1	1 748,2	34 005,8	6 179,8	30 726,1	102 026,5	1 287,1	128,9	1 158,2	10 853,5
1. Wydatki bieżące		305,1	1 736,8	34 005,8	5 697,1	27 229,9	76 933,2	1 287,1	128,9	1 158,2	10 724,3
A. Wydatki na rzecz sektora niepublicznego		301,5	1 614,5	34 005,8	5 104,9	24 928,7	67 394,0	1 268,5	110,3	1 158,2	10 173,4
- Dotacje do zadań gospodarczych (poza sektor finansów publicznych)							1 452,3				
- Wydatki socjalne bez transferów wewnątrz sektora		2,0					8 935,2				
- Rozliczenia z bankami					781,8		109,0				
- Wydatki bieżące		299,5	1 614,5	34 004,2	4 265,8	24 886,2	55 755,5	1 268,5	110,3	1 158,2	10 173,4
- Obsługa długu publicznego				1,6	57,3		1 142,0				
- krajowego				1,6	57,3		1 113,3				
- zagranicznego							28,7				
- Środki własne UE											
B. Transfery do:		3,6	122,3		592,2	2 301,2	9 539,2	18,6	18,6		550,9
Budżetu Państwa		0,3	15,4		341,7	123,6	1 207,3				
Państwowych funduszy celowych			106,9		214,7	2 151,5	5 624,2	18,6	18,6		522,7
- Funduszu Ubezpieczeń Społecznych			92,2		106,9	1 807,8	4 866,0				451,4
- dotacja											
- składka			92,2		106,9	1 807,8	4 866,0				451,4
- Funduszu Emerytalno- Rentowego											
- Funduszu Pracy			14,7		17,4	271,6	757,5				71,3
- dotacja											
- składka			14,7		17,4	271,6	757,5				71,3
- Funduszu Kombatantów											
- Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych								18,6	18,6		
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gosp.Wodnej											
- Funduszu Gospodarowania Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym											
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnospr.					1,8	50,2					
- Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych					0,1	21,9					
- innych funduszy					88,5		0,7				
Jednostek pozabudżetowych budżetu państwa											
Agencji państwowych											
Jednostek samorządu terytorialnego		3,3			35,8	26,1					28,2
- dotacje i subwencje											28,2
- podatki, opłaty i inne		3,3			35,8	26,1					
Wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy celowych											
Jednostek pozabudżetowych samorządu terytorialnego							2 206,6				
NFZ							489,8				
Pozostałych jednostek							11,3				
2. Wydatki kapitałowe	862,8	298,0	11,4		482,7	3 496,2	19 990,3				129,2
3. Bezzwrotna pomoc z Unii Europejskiej							5 103,0				
A. Wpływy bez transferów wewnątrz sektora							5 103,0				
B. Transfery wewnątrz sektora publicznego do:											
- budżetu państwa											
- państwowych funduszy celowych											
- agencji											
- jednostek samorządu terytorialnego											
III. DEFICYT / NADWYŻKA (I-II.)	-3,1	-16,0	13,0	-806,6	-530,7	-2 862,2	-3 228,7	-527,9	-18,1	-509,8	-36,1
IV. FINANSOWANIE WYNIKU	3,1	16,0	-13,0	806,6	530,7	2 862,2	3 228,7	527,9	18,1	509,8	36,1
A. Krajowe	3,1	16,0	-13,0	806,6	530,7	2 862,2	3 228,7	527,9	18,1	509,8	36,1
- środki przechodzące											
- bankowe	3,1	16,0	-13,0								
- pozabankowe				806,6	530,7	2 862,2	3 228,7	527,9	18,1	509,8	36,1
- inwestorzy zagraniczni na rynku krajowym											
B. Finansowanie zagraniczne											
C. Saldo przychodów z prywatyzacji i ich rozdysonowanie											
D. Saldo prefinansowania											

1) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz sektora między jego elementami.

2) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz budżetu państwa.

3) Po wyeliminowaniu transferów między funduszami.

4) Po wyeliminowaniu transferów wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP-1643 /04/DPE/ot

Warszawa, dnia 27/09/2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy budżetowej na rok 2005, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedstawionym projektem (nr RM-10-153-04; Nowy Tekst) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

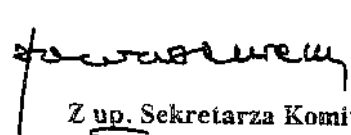

- I. Projektowana ustawa stanowi szacunkowe zestawienie dochodów i wydatków budżetu państwa oraz pozostałych części sektora finansów publicznych w roku 2005.
- II. Prawo wspólnotowe reguluje kwestie zawarte w projektowanej ustawie m.in. w przepisach artykułów 27 – 34 Traktatu Akcesyjnego, a także innych aktach wspólnotowych, takich jak przykładowo Rozporządzenie WE, Euratom nr 1605/2002 mające zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. WE L 248, 16.09.2002) czy Decyzja Rady 2000/597/WE, Euratom z 29 października 2000 r. w sprawie środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. WE L 253, 07.10.2000). Na podstawie art. 35 Traktatu Akcesyjnego Polska otrzyma środki na finansowanie dostosowania granicy zewnętrznej oraz polskich lotnisk międzynarodowych do wymogów Traktatu z Schengen. Środki te, określane mianem instrumentu finansowego Schengen zostały uwzględnione w projektowanej ustawie. Do przedłożonego projektu ustawy budżetowej na rok 2005 wprowadzono także zryczałtowane kwoty z tytułu instrumentu poprawy płynności, określone w art. 30

Traktatu Akcesyjnego, a mające na celu poprawę płynności budżetowej. Mając natomiast na uwadze przepisy Decyzji Rady 2000/597/WE, Euratom projektowana ustawa budżetowa uwzględnia rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej z tytułu środków własnych. Tym samym określono wysokość wpłaty do budżetu wspólnotowego, na którą składają się:

- a) wpłata obliczona jako określony procent Dochodu Narodowego Brutto,
- b) wpłata obliczona zgodnie z metodologią UE na podstawie podatku od towarów i usług,
- c) wpłata z tytułu udziału w opłatach celnych, a także opłatach rolnych,
- d) wpłata z tytułu udziału w opłatach cukrowych.

III. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy budżetowej na rok 2005 jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Mirosław Gronicki
Minister Finansów

2

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Tomasz Nowakowski